



Европын Холбоо
санхүүжүүлэв



Food and Agriculture
Organization of the
United Nations



International
Labour
Organization



UN
DP

ЕВРОПЫН ХОЛБООНЫ САНХҮҮЖИЛТТЭЙ “МОНГОЛ
УЛСАД ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГОЙ
УЯЛДСАН ТӨСВИЙН ТӨЛӨВЛӨЛТӨӨР ХӨДӨЛМӨР
ЭРХЛЭЛТИЙН ШИНЭЧЛЭЛИЙГ ДЭМЖИХ НЬ” ТӨСӨЛ

БҮГД НАЙРАМДАХ ХЯТАД АРД УЛСЫН ИНГЭНИЙ СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН СУДАЛГАА



Улаанбаатар
2022 он



Европын Холбоо
санхүүжүүлэв



Food and Agriculture
Organization of the
United Nations



International
Labour
Organization



БҮГД НАЙРАМДАХ ХЯТАД АРД УЛСЫН ИНГЭНИЙ СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН СУДАЛГАА

ЕВРОПЫН ХОЛБООНЫ САНХҮҮЖИЛТТЭЙ “МОНГОЛ
УЛСАД ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГОТОЙ УЯЛДСАН
ТӨСВИЙН ТӨЛӨВЛӨЛТӨӨР ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН
ШИНЭЧЛЭЛИЙГ ДЭМЖИХ НЬ” ТӨСӨЛ

Улаанбаатар
2022 он

Шаардлагатай эшлэл:

НҮБ-ын ХХААБ. 2022. *Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Ингэний Сүүн Бүтээгдэхүүний Зах Зээлийн Судалгаа*. Улаанбаатар хот.

Энэхүү мэдээллийн бүтээгдэхүүнд ашигласан нэр томъёо, материалын танилцуулга нь аливаа улс орон, газар нутаг, хот, тэдгээрийн эрх бүхий байгууллага, эсхүл тэдгээрийн хил, хязгаарыг тогтоох тухай хууль эрх зүйн болон хөгжлийн байдлын талаар НҮБ-ын Хүнс, хөдөө аж ахуйн байгууллага (ХХААБ) эсвэл Европын Холбоо (ЕХ)-ны аливаа үзэл бодлыг илэрхийлээгүй болно. Тодорхой компани, үйлдвэрлэгчдийн бүтээгдэхүүнийг патентлагдсан эсэхээс нь үл хамааран уг мэдээллийн бүтээгдэхүүнд дурдсан нь бусад дурдаагүй ижил төстэй шинж чанар бүхий бүтээгдэхүүнээс тэдгээрийг НҮБ-ын ХХААБ эсвэл Европын Холбооноос илүүд үзсэн, эсвэл санал болгосон гэсэн үг биш юм.

Энэхүү мэдээллийн бүтээгдэхүүнд тусгагдсан үзэл бодол нь зохиогчдынх бөгөөд НҮБ-ын ХХААБ эсвэл Европын Холбооны үзэл бодол, бодлогыг тусгасан гэсэн үг биш юм.

© НҮБ-ын ХХААБ, 2022



Зарим эрх хуулиар хамгаалагдсан. Энэхүү бүтээлийг Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 IGO лицензийн дагуу (CC BY-NC-SA 3.0 IGO; <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/igo>) ашиглах боломжтой.

Энэхүү тусгай зөвшөөрлийн нөхцөлийн дагуу уг бүтээлийг зохих ёсоор иш татсан тохиолдолд арилжааны бус зорилгоор хуулбарлах, дахин түгээх, өөрчлөх боломжтой. Уг бүтээлийг ашиглахдаа НҮБ-ын ХХААБ-аас ямар нэгэн тодорхой байгууллага, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг дэмждэг гэсэн санаа байх ёсгүй. ХХААБ-ын логог ашиглахыг хориглоно. Хэрэв уг бүтээлийг тохируулан ашиглахаар бол ижил эсвэл түүнтэй адилтгах Creative Commons лицензийн дагуу лицензтэй байх ёстой. Хэрэв энэ бүтээлийг орчуулсан бол шаардлагатай эшлэлийн хамт дараах мэдэгдлийг агуулсан байх ёстой: «Энэ орчуулгыг НҮБ-ын Хүнс, Хөдөө Аж Ахуйн Байгууллага (FAO) хийгээгүй болно. ХХААБ нь энэхүү орчуулгын агуулга, үнэн зөв байдалд хариуцлага хүлээхгүй. Англи хэл дээрх эх хэвлэл нь эрх бүхий хэвлэл байна.»

Тусгай зөвшөөрлийн талаар үүссэн маргаантай холбоотой аливаа эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагааг Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Олон Улсын Худалдааны Хуулийн Хорооны (UNCITRAL) одоогийн мөрдөж буй Арбитрын журмын дагуу явуулна.

Гуравдагч талын материалууд. Хүснэгт, зураг, дүрс гэх мэт гуравдагч этгээдтэй холбоотой материалыг дахин ашиглахыг хүссэн хэрэглэгчид дахин ашиглах зөвшөөрөл шаардлагатай эсэхийг лавлан тодруулж, зохиогчийн эрх эзэмшигчээс зөвшөөрөл авах үүрэгтэй. Бүтээлийн гуравдагч этгээдийн эзэмшлийн аливаа бүрэлдэхүүний хэсгийг зөрчсөнөөс үүсэх нэхэмжлэлийн эрсдэлийг зөвхөн хэрэглэгч хариуцна.

Борлуулалт, эрх, лиценз. ХХААБ-ын мэдээллийн бүтээгдэхүүнийг НҮБ-ын ХХААБ-ын веб сайт (www.fao.org/publications)-аас авах боломжтой бөгөөд publications-sales@fao.org хаягаар холбогдон худалдан авч болно. Арилжааны зориулалтаар ашиглах хүсэлтийг www.fao.org/contact-us/licence-request хаягаар илгээнэ. Эрх, лицензтэй холбоотой хүсэлтийг copyright@fao.org хаягаар илгээнэ үү.

ТАЛАРХАЛ

“Монгол Улсад Тогтвортой хөгжлийн зорилготой уялдсан төсвийн төлөвлөлтөөр хөдөлмөр эрхлэлтийн шинэчлэлийг дэмжих нь” төслийг НҮБ-ын Хөгжлийн хөтөлбөр, НҮБ-ын Хүнс, хөдөө аж ахуйн байгууллага (ХХААБ), Олон улсын хөдөлмөрийн байгууллага, Монгол Улсын Засгийн газартай хамтран Европын Холбооны санхүүжилтээр хэрэгжүүлж байна.

Уг төслийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих бүрэлдэхүүн хэсгийг хэрэгжүүлэхэд ХХААБ нь давуу талынхаа хүрээнд техникийн туслалцаагаар ханган ажиллаж байна. Дотоод, гадаадын зах зээлд өрсөлдөх чадвартай хүнс, хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний судалгаа хийх, технологи хөгжүүлэхэд сонирхогч талуудтай хамтран ажиллаж буйн нэг нь ингэний сүүн шинэ бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг дэмжих, ингэний сүүний нэмүү өртгийн сүлжээг хөгжүүлэхэд холбогдох талуудтай хамтран ажиллаж буй явдал юм.

Энэ хүрээнд Монгол ингэний сүүгээр үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнийг БНХАУ-ын зах зээлд нийлүүлэх боломжийг нээх зорилгоор энэхүү судалгааг ХХААБ-ын захиалгаар БНХАУ-ын Өвөр Монголын өөртөө засах орны ХЯТАД-КАЗАКСТАН тэмээ судлалын хүрээлэн хийж гүйцэтгэсэн юм.

Судалгааны тайланг Монгол хэл рүү хөрвүүлснийг Монгол улсын Зөвлөх инженер, НҮБ-ын ХХААБ-ын Агри-бизнесийн түншлэл хариуцсан мэргэжилтэн агсан Бямбын Мөнхжаргал хянан тохиолдуулж олноо хүргэхэд бэлэн болгосонд гүнээ талархал илэрхийлж байна.

АГУУЛГА

1. Оршил: БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний зах зээлийн судалгааны тайлангийн тойм	6
2. БНХАУ-ын тэмээний аж ахуйн тойм	9
2.1. БНХАУ-ын тэмээн сүргийн тархалт ба хүн амын тархан суурьшилт	10
2.2. БНХАУ дахь тэмээн сүргийн үүлдэр	11
2.3. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний төрлүүд	14
3. БНХАУ-ын ингэний сүү үйлдвэрлэлийн төлөв байдал	16
3.1. БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний зах зээлийн хөгжил	17
3.2. БНХАУ дахь ингэний сүүн бүтээгдэхүүний томоохон үйлдвэрлэгчид	17
3.3. БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний төрөл зүйл болон үйлдвэрлэлийн өсөлт	18
3.4. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн өртөг зардал ба үнэ	20
3.5. БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний нийлүүлэлтийн сүлжээ	23
3.6. БНХАУ-д танигдсан ингэний сүүний брэнд буюу нэрийн бүтээгдэхүүн	24
3.7. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн технологи	25
3.8. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмж	30
4. БНХАУ дахь хэрэглэгчдийн зан төлөвийн судалгаа	33
4.1. БНХАУ-ын сүүн бүтээгдэхүүн хэрэглэгчдийн зан төлөвийн судалгаа	35
4.2. Амт шимтийн сонголт буюу хүсэл сонирхол	36
4.3. Бүтээгдэхүүний хэрэглээ	36
5. БНХАУ-ын ингэний сүүний зах зээлийн боломжийн талаарх судалгаа	38
5.1. БНХАУ-ын ингэний сүүний зах зээлийн эрэлт, нийлүүлэлтийн зөрүү	39
5.2. Ингэний сүүний хэрэглээ (эрэлт, нийлүүлэлт)-ний 2022-2027 оны төсөөлөл ба өсөлтийн хувь	41
5.3. Гол сорилт бэрхшээлүүд	42
6. Импортын бодлого	45
6.1. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүнд мөрдөгддөг БНХАУ-ын стандарт ба дэг журам	46
6.2. Ложистикт тавигддаг даатгалын гэрээний нэмэлт үүргийн шаардлага	48
6.3. Экспортод учирч болзошгүй эрсдэлүүд ба тэдгээрийг даван туулах арга зам	49
6.4. Монгол Улсаас БНХАУ руу ингэний сүү экспортлох маршрут	52
7. Дүгнэлт	58
8. Хавсралт	61
Хавсралт 1. БНХАУ дахь ингэний сүүн бүтээгдэхүүний томоохон үйлдвэрлэгчид	62
Хавсралт 2. БНХАУ-д танигдсан ингэний сүүний нэрийн бүтээгдэхүүн	76
Хавсралт 3. Экспортын баримжаатай ингэний сүүн бүтээгдэхүүнд мөрдөгддөг БНХАУ-ын стандартууд болон дүрэм журам	133
Хавсралт 4. БНХАУ болон олон улсын худалдаа, гаалийн нөхцөл, шаардлагууд	133
Хавсралт 5. БНХАУ-ын импорт, экспортын хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангахад чиглэсэн арга хэмжээ	141
Хавсралт 6. Хятад-Монголын хилийн боомт, тэдгээрийн дэглэмийн тухай Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улс болон Монгол Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр	155

Зураг

Зураг 1.	Сүүлийн 10 жилд БНХАУ-ын тэмээн сүргийн тоо толгойд орсон өөрчлөлт.....	10
Зураг 2.	Гол тархац нутаг дахь тэмээн сүргийн тоо толгойд орсон өөрчлөлт.....	11
Зураг 3.	БНХАУ-ын тэмээний үүлдрийн тархалт.....	11
Зураг 4.	Алшагийн хос бөхт тэмээ.....	12
Зураг 5.	Сөнөдийн хос бөхт тэмээ.....	12
Зураг 6.	Чинхайн хос бөхт тэмээ.....	13
Зураг 7.	Таримын хос бөхт тэмээ.....	13
Зураг 8.	Зүүнгарын хос бөхт тэмээ.....	14
Зураг 9.	БНХАУ дахь сүүн бүтээгдэхүүний зах зээлийн борлуулалт (үйлдвэрлэлийн үнээр), 2016-2021 он.....	17
Зураг 10.	Ингэний сүүний томоохон үйлдвэрлэгчдийн тархалт.....	18
Зураг 11.	Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний төрлүүд.....	18
Зураг 12.	Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний дэлхийн зах зээлд эзлэх хувь.....	19
Зураг 13.	БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний эзлэх хувийн жин.....	19
Зураг 14.	Цахим худалдааны платформоор борлуулсан ингэний сүүн бүтээгдэхүүний эзлэх хувь.....	20
Зураг 15.	БНХАУ дахь ингэний түүхий сүү худалдан авах үнийн төлөв хандлага.....	20
Зураг 16.	Ингэний сүү, сүүн бүтээгдэхүүний өртөг зардлын бүтэц.....	21
Зураг 17.	Янз бүрийн сувгаар борлуулсан ингэний сүүн бүтээгдэхүүний үнийн дээд, доод хязгаар.....	22
Зураг 18.	БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний нийлүүлэлт.....	23
Зураг 19.	Цахим худалдааны платформоор дамжуулж хийсэн БНХАУ дахь ингэний сүүн бүтээгдэхүүний борлуулалт.....	23
Зураг 20.	БНХАУ-ын томоохон цахим худалдааны платформоор худалдан борлуулсан ингэний сүүн бүтээгдэхүүний эзлэх хувийн жин.....	24
Зураг 21.	Шингэн сүү үйлдвэрлэлийн дарааллыг харуулсан график дүрслэл.....	26
Зураг 22.	Шингэн сүү үйлдвэрлэлийн шугамын зураг.....	27
Зураг 23.	Хуурай сүү үйлдвэрлэлийн дарааллыг харуулсан график дүрслэл.....	28
Зураг 24.	Хуурай сүү үйлдвэрлэлийн шугамын зураг.....	28
Зураг 25.	Хэрэглэгчийн зан төлөвт нөлөөлж буй хүчин зүйлс.....	34
Зураг 26.	Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний дэлхийн нийт борлуулалт.....	39
Зураг 27.	БНХАУ-ын ингэний сүүний зах зээлийн эрэлт, нийлүүлэлтийн зөрүү.....	40
Зураг 28.	Дэлхийн болон БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн үнийн харьцуулалт, 2021он.....	41
Зураг 29.	Улсын хэмжээний ингэний сүүний хэрэглээ, хэрэглээний өсөлтийн төсөөлөл, 2022-2027 он.....	42
Зураг 30.	Улсын хэмжээний ингэний сүүний хэрэглээ, хэрэглээний өсөлтийн төсөөлөл, 2022-2027 он.....	50

Хүснэгт

Хүснэгт 1.	Ингэний цэвэр хуурай сүүний томоохон брэндүүдийн жижиглэнгийн үнэ.....	22
Хүснэгт 2.	Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмж ба гол параметрууд.....	31
Хүснэгт 3.	Зохицуулалт, удирдлагын аргыг хавсралтаар үзүүлсэн нь.....	47
Хүснэгт 4.	Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний эрсдэлийн зэрэглэл.....	49
Хүснэгт 5.	БНХАУ, Монгол Улсын хилийн боомтууд.....	53

1

ОРШИЛ: БНХАУ-ЫН ИНГЭНИЙ СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАНГИЙН ТОЙМ



21-р зуунаас эхлэн ингэний сүүний үйлдвэрлэл хөгжин, шинэчлэгдэж, хэрэглэгчдийн эрүүл мэндийн мэдлэг дээшилж, хүнсний хэрэглээнд зарцуулах орлогын чадавх сайжирсан зэрэг нь дэлхийд ингэний сүүний эрэлт хэрэгцээ хурдацтай нэмэгдэхэд түлхэц өгсөн бөгөөд БНХАУ дахь ингэний сүүн бүтээгдэхүүний зах зээлийн эрэлт хэрэгцээ сүүлийн таван жилд гэхэд асар хурдацтай өсжээ. Энэхүү тайланг БНХАУ-ын ингэний сүү, сүүн бүтээгдэхүүний зах зээлд иж бүрэн судалгаа, шинжилгээ хийсний үндсэн дээр бэлтгэсэн болно.

САЛБАРЫН ХӨГЖЛИЙН ТОЙМ

- Сүүлийн 5 жилд Хятадын ингэний сүүний зах зээлийн жилийн дундаж өсөлт **5.53%**-тай байв.
- Түүхий сүүний нийлүүлэлт дутагдалтай байгаа ба импортын хэрэгцээ **470 мянган тоннд** хүрсэн.
- Зах зээл дээр бүх нэр төрлийн сүүн бүтээгдэхүүн борлуулдаг, гэхдээ ингэний хуурай сүү уг зах зээлийн **68%**-ийг эзэлж байна.
- Борлуулалтад жижиглэнгийн дэлгүүрүүд давамгайлсан хэвээр хэдийч, цахим борлуулалт хурдацтай буюу **300 хүртэлх хувиар** өссөн.



- **Сүүний эх үүсвэрийн бааз суурийг нэмэгдүүлэх**, сүү, цагаан идээний чанарыг сайжруулах, тухайлсан хувь хүмүүст зориулсан болон төрөлжсөн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг бий болгож, хөгжүүлэх
- **Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний хэрэглээг сурталчлан таниулах ажлыг эрчимжүүлэх**, хэрэглэгчдийн бүтээгдэхүүнд итгэх итгэлийг нэмэгдүүлэх, сүүн бүтээгдэхүүний хэрэглээг сэргээх
- **Маркетингийн сувгуудыг бий болгож, санаачилга гаргаснаар** хуваарилалтын ложистик болон маркетингийн зардлыг бууруулах боломжтой.

СОРИЛТ БЭРХШЭЭЛ БА БОЛОМЖ

БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний зах зээлийн хөгжлийн судалгааны гол агуулгыг дараах байдлаар хураангуйллаа. Үүнд:

Үйлдвэрлэлийн цар хүрээ ба өсөлтийн хувь:

2021 оны эцэс гэхэд, БНХАУ-ын тэмээн сүргийн тоо толгой 424700-д хүрч, жил ирэх тусам өсөх хандлагатай байна. Өнгөрсөн 5 жилд БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний зах зээл жилд дунджаар 5.5 хувиар өссөн бөгөөд хурдацтай өсөлт хадгалагдсан хэвээр байна. 2021 онд БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний нийт борлуулалт (үйлдвэрлэлийн үнээр) 751.3 сая ам.долларт хүрсэн бөгөөд зах зээлийн эрэлтийн өсөлт Европ, Африк, Ази тивийн бусад орнуудтай харьцуулахад мэдэгдэхүйц өндөр байгаа ба цаашид ч зах зээлийн өсөлтийн томоохон орон зай байсаар байх төлөв ажиглагдаж байна. Ойрын хэдэн жилд ингэний сүүн бүтээгдэхүүний хэрэглээ үргэлжлэн нэмэгдэнэ. Дотоодын зах зээлд наад зах нь 470000 тонн ингэний сүүний эрэлт хэрэгцээ байна гэсэн тооцоо бий.

Зах зээлийн төвлөрөл ба брэнд хөгжүүлэлт:

Одоогийн байдлаар, БНХАУ-д, гол төлөв Өвөр Монгол, Шинжианд төвлөрсөн 100 гаруй ингэний сүүний аж ахуй бүртгэлтэй бөгөөд 3000 гаруй ингэний сүүний брэнд дэлгүүр ажилладаг. Нийт ингэний сүүний зах зээлийн 68 хувийг ингэний хуурай сүү эзэлж байна.

Өртөг зардал ба үнэ:

Ингэний сүүний үйлдвэрлэлийн өртөг зардал үнээний сүүтэй харьцуулахад 10 дахин өндөр. 2021 оны байдлаар, 1 кг ингэний түүхий сүүний татан авалтын үнэ 25 юань, 1 кг шингэн сүү 200-300 юаниар худалдаалагдаж байв. Ингэний янз бүрийн брэндийн

хуурай сүүний үнэ хоорондоо асар их ялгаатай. Хамгийн томоохонд тооцогдох 10 брэндийн 1 кг хуурай сүүний дундаж үнэ 1989 юань байна.

Борлуулалтын сувгийн өөрчлөлт ба өнөөгийн нөхцөл байдал:

Өнөөгийн байдлаар, үнэ өртөг хямд, хэрэглэхэд дөхөм, хурдан үйлчлүүлэх боломжтой зэргээс шалтгаалан ингэний сүүн бүтээгдэхүүний цахим худалдаа хурдацтай өсөж байгаа ч, борлуулалтад жижиглэн худалдааны дэлгүүрүүд давамгайлсан хэвээр байна. 2021 онд ингэний цэвэр хуурай сүүний цахим борлуулалт 300 хувиар өсөж, нийт борлуулалтын 16 хувьтай тэнцсэн бөгөөд цаашид ч нэмэгдэх орон зай бий. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүнийг гол төлөв Taobao, JD.COM, Tik Tok, Kwai шууд нэвтрүүлэг зэрэг платформоор дамжуулан борлуулж байгаагаас 64 хувийг Taobao-оор дамжуулж хийсэн борлуулалт эзэлж байна.

БНХАУ-ын ингэний сүүний зах зээл өнөөгийн шатанд хэдийгээр сайн хөгжиж байгаа ч, олон тооны сорилт бэрхшээлтэй тулгарч ирсэн. Дараагийн шатанд дор дурдсан гол сорилт бэрхшээлүүдтэй тулгарахаар байна. Үүнд:

Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний чанарыг сайжруулах:

Ингэний сүүг голчлон сүү, цагаан идээ боловсруулдаг аж ахуй эрхлэгчид, фермерүүд, хоршоо болон бусад аж ахуй эрхлэгчид үйлдвэрлэдэг бөгөөд тэдний хувьд сүүний найрлага дахь уураг, тос, соматик эсийн тоо, түүхий сүүн дэх нийт бактерийн нийт тоо зэрэг физик, химийн үзүүлэлтүүдийг тооцооход хүндрэлтэй байдаг. Хэдийгээр, сүүний суурь бааз томоохон хөрөнгө оруулалт шаарддаг, бүтээн байгуулалтын хугацаа урт, богино хугацаанд ашигт ажиллагааг хангах боломж тааруу боловч, сүүний эх үүсвэрийг бий болгож, активын бүтцийг өөрчилж, нийлүүлэлтийн баттай шугамыг бий болгон, бүтээгдэхүүнийг өвөрмөц шинж чанартай болгох, төрөлжүүлэх инновац хийснээр тэмээний аж ахуйг илүү урт хугацаандаа тасралтгүй, тогтвортой байдлаар хөгжүүлэх боломжтой.

Сүүн бүтээгдэхүүний хэрэглээг сурталчлан таниулах ажлыг эрчимжүүлэх:

Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний онцлог шинж чанарыг сурталчлах ажлыг цаашид эрчимжүүлэх шаардлагатай. Ингэний сүүний тэжээллэг чанар, хүний эрүүл мэндэд үзүүлэх ач холбогдлыг олон хэлбэрээр хэрэглэгчдэд сурталчлан таниулах, ингэний сүү, сүүн бүтээгдэхүүний талаарх хэрэглэгчдийн санаа бодол, хүсэлт шаардлагыг мөн ойлгож авах нь зүйтэй. Өргөн хүрээг хамарсан сурталчилгаа хийх, өндөр чанартай бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх замаар бид хэрэглэгчдийн итгэлийг нэмэгдүүлж, ингэний сүүн бүтээгдэхүүний хэрэглээг өдөөж, тэмээний аж ахуйн эрүүл хөгжлийг дэмжих боломжтой.

Маркетингийн сувгуудыг бий болгож, шинэлэг болгох:

Үйлдвэрлэлийн хэмжээ багаас шалтгаалан, ингэний сүүний үнэ үнээний сүүнээс мэдэгдэхүйц өндөр байна. Өнөөгийн байдлаар, сүүний үйлдвэрүүдийн логистик, түгээлт, борлуулалт, маркетингийн зардал нэмэгдсээр байгаа нь бүтээгдэхүүний өртөг зардал нэмэгдэхэд хүргэж байна. Борлуулалтын өртөг зардлын өсөлт аж ахуй эрхлэгчдийн ашиг сонирхолд нөлөөлөөд зогсохгүй, мөн хэрэглэгчдийн эрх ашгийг хохироож байна. Логистик, түгээлтийн үйлчилгээний иж бүрэн платформ болон маркетингийн сувгуудыг бий болгож, инновац шингээснээр логистик, түгээлт, маркетингийн зардлыг үр дүнтэй бууруулах боломжтой.

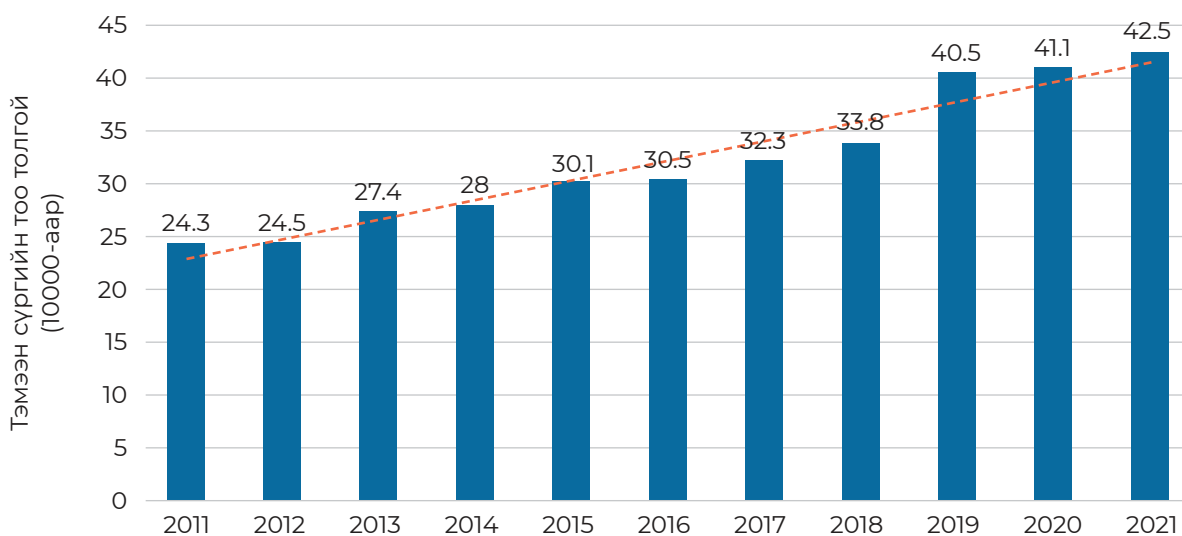
2

БНХАУ-ЫН ТЭМЭЭНИЙ АЖ АХУЙН ТОЙМ

- 2.1. БНХАУ-ын тэмээн сүргийн тархалт ба хүн амын тархан суурьшилт
- 2.2. БНХАУ дахь тэмээн сүргийн үүлдэр
- 2.3. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний төрлүүд

2.1. БНХАУ ДАХЬ ТЭМЭЭН СҮРГИЙН ТАРХАЛТ БА ПОПУЛЯЦИ

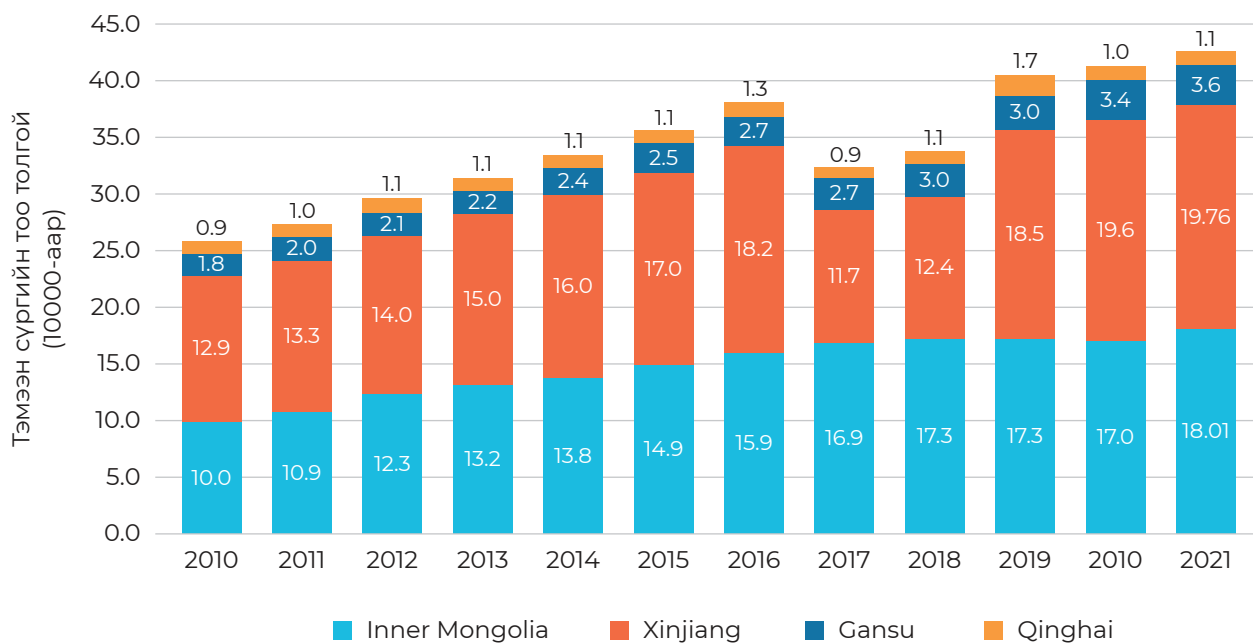
БНХАУ нь дэлхийн хос бөхт тэмээ үржүүлгийн гол бүс нутгийн нэг юм. 2021 оны эцэст, БНХАУ-д нийт 424700 тоо толгой хос бөхт тэмээ тоологдсоны дийлэнх нь Өвөр Монголын Өөртөө Засах Орон (ӨМӨЗО), Шинжиан-Уйгурын Өөртөө Засах Орон (ШУӨЗО), Ганьсу муж болон Чинхай буюу Хөхнуур мужид тоологдсон бөгөөд ингэний сүүний үйлдвэрлэл хөгжих хэрээр тэмээн сүргийн тоо толгой (Зураг 1-д үзүүлсэнчлэн) жил ирэх тусам өссөөр байна.



Зураг 1. Сүүлийн 10 жилд тэмээн сүргийн тоо толгойд орсон өөрчлөлт

Өвөр Монголын тэмээ голдуу Алша аймаг, Баяннуур хот, Вуланчабу хот, Шилийн гол аймагт тархсан байдаг. ӨМӨЗО-ны тэмээн сүргийн тоо толгой зүүнээс баруун тийш аажмаар нэмэгддэг бөгөөд баруун зүгийн Алша аймаг нь тэмээн сүргийн хамгийн төвлөрсөн бүс нутаг юм. Шинжианд ч мөн тэмээ өргөн тархсан бөгөөд Алтай, Тачэн, Или, Аксу, Каши, Хотан, Хами зэрэг тойрог болон тойргийн түвшний хотуудад голдуу тархсан. Шинжианы умард нутгийн тэмээний тоо толгой өмнөд Шинжиантай харьцуулахад илүү ихээр төвлөрөх хандлагатай байна. Чинхай буюу Хөхнуур мужийн тэмээ голдуу Хайши Монгол - Төвдийн Өөртөө Засах Тойргийн нутагт төвлөрч тархсан. Ганьсу мужийн Хэси коридорын зүүн хэсэг нь байгалийн сайхан нөхцөлтэй. Тэмээ сүрэг Жюцюань, Вувэй, Жанье зэрэг мужуудад голчлон Аксай Казакийн Өөртөө Засах Хошуу болон Сүбэй Монголын Өөртөө Засах Хошуунд тархсан байдаг.

Сүүлийн жилүүдэд Шинжиан болон ӨМӨЗО-ны тэмээн сүргийн тоо толгой жилээс жилд өсөж байгаа бол Ганьсу, Чинхайд тэмээний аж ахуй харьцангуй тогтвортой хөгжиж байна (Зураг 2-т харуулав). 2021 онд, тэмээн сүргийн тоо толгой Шинжианд 197600, Өвөр Монголд 180100, Ганьсуд 35000, Чинхайд 12,000-д хүрсэн. БНХАУ-ын нийт тэмээн сүргийн 46.5 хувь нь ШУӨЗО-д, 42.2 хувь нь ӨМӨЗО-нд ногдож байна.



Зураг 2. Гол тархац нутаг дахь тэмээн сүргийн тоо толгойд орсон өөрчлөлт

2.2. БНХАУ ДАХЬ ТЭМЭЭНИЙ ҮҮЛДРҮҮД

БНХАУ нь Алшагийн хос бөхт тэмээ, Сөнөдийн хос бөхт тэмээ, Тармийн хос бөхт тэмээ, Зүүнгарын хос бөхт тэмээ, Чинхайн хос бөхт тэмээ гэсэн таван үүлдрийн тэмээтэй.



Зураг 3. БНХАУ-ын тэмээн сүргийн үүлдрийн тархалт

2.2.1. Алшагийн хос бөхт тэмээ

Алшагийн хос бөхт тэмээн сүргийн гол тархац нутаг нь ӨМӨЗО-ны Бадайн Жаран цөл, Тэнгэр цөл, түүнчлэн, Алша аймгийн Баруун хошуу, Зүүн хошуу болон Эзний хошууны эргэн тойрны газар нутаг юм. Энэ нь зүүн талаараа Баяннуур, баруун талаараа Ганьсу мужийн Жючуань хотын харьяаны Сүбэй Монголын Өөртөө Засах Хошууны Мазонг уул хүртэл үргэлжилдэг. Мөн Аксай дахь Казакийн Өөртөө Засах Хошуу нутагт тархсан. 1981 онд Алшагийн хос бөхт тэмээн сүргийн тоо толгой хамгийн олон буюу 307700-д хүрсэн түүхтэй.

Гэтэл байгаль экологийн доройтол, зах зээлийн нөлөөлөл болон бусад шалтгааны улмаас 2002 онд 61000 болж огцом буурсан бөгөөд харин 2010 оноос эхлэн ингэний сүүний үйлдвэрлэл хөгжихийн хэрээр Алшагийн хос бөхт тэмээн сүргийн тоо толгой жилээс жилд нэмэгдэж эхэлсэн. 2021 оны эцэст тэмээн сүргийн тоо толгой 157000-д хүрээд байна. Алшагийн ингэний саалийн хугацаа 14-16 сар бөгөөд нэг ингэнээс өдөрт дунджаар 2-3,5 литр сүү саадаг.



Зураг 4. Алшагийн хос бөхт тэмээ

2.2.2. Сөнөдийн хос бөхт тэмээ

Сөнөдийн хос бөхт тэмээ ӨМӨЗО-ны Шилийн гол аймгийн нутаг болох Сөнөдийн зүүн болон баруун хошуу, түүнчлэн Бугат, Улаанцав, Хөх хот, Хөлөнбуйр, Түнляо буюу Байшинт, Чифен буюу Улаанхад орчимд голчлон тархсан. Одоогийн байдлаар Сөнөдийн хос бөхт тэмээн сүргийн тоо толгой 18000 орчим гэж тоологдоод байна. Нэг ингэнээс өдөрт дунджаар 1.5-2 литр сүү саадаг. 8-11 дүгээр сар хүртэл саалийн хэмжээ их буюу өдөрт 3.5 литр сүү саах боломжтой бөгөөд саалийн хугацаа 14 сар.



Зураг 5. Сөнөдийн хос бөхт тэмээ

2.2.3. Чинхайн хос бөхт тэмээ

Чинхайн хос бөхт тэмээ Кайдамын сав газарт тархсанаас үүдээд Чинхайн буюу Хөхнуурын хос бөхт тэмээ ч гэж нэрлэдэг болсон бөгөөд гол төлөв Кайдамын сав газрын Улаан, Дулаан, Голмуд хошуудын (хотууд) нутагт төвлөрдөг. Чинхайн хос бөхт тэмээн сүргийн тоо толгой 1980 оны эцэст 27400, 1992 онд 18500, 2005 онд 5400, 2015 онд 6700, 2021 онд 12000 байсан ба нэг ингэнээс өдөрт дунджаар 2-3.5 литр сүү саадаг.



Зураг 6. Чинхайн хос бөхт тэмээ

2.2.4. Тармийн хос бөхт тэмээ

Тармийн хос бөхт тэмээн сүргийн гол тархац нутаг нь Шинжааны Тармийн сав газрын зах бөгөөд голчлон Шинжааны өмнөд хэсгийн Аксу болон Баянгол-Монголын Өөртөө Засах Тойрог, Кашгар, Хотан, Аксу болон бусад бүс нутагт тархсан. Тармийн хос бөхт тэмээ Шинжааны нийт тэмээний 32 хувийг эзэлдэг бөгөөд саалийн хугацаа нь дунджаар 12 сар, нэг ингэнээс өдөрт дунджаар 1-2 литр сүү саадаг.



Зураг 7. Тармийн хос бөхт тэмээ

2.2.5. Зүүнгарын хос бөхт тэмээ

Зүүнгарын хос бөхт тэмээний тархалтын гол нутаг нь Шинжааны Хөх тохой хошуу, Тарвагатай хот, Мулей, Или, Алтай, Баликун, Иву сав газар юм. 2021 оны байдлаар, Зүүнгар үүлдрийн тэмээ Шинжааны нийт тэмээний 68 хувийг эзэлж байна.

Зүүнгарын ингэний сүүний гарц өдөрт дунджаар 2-2.4 литр, нэмэлт тэжээлээр бордсон тохиолдолд 4-5 литрт хүрдэг ба тэдгээрийн дотроос Мулейн ингэний сүүний гарц 4-5 литр байна.



Зураг 8. Зүүнгарын хос бөхт тэмээ

2.3. ТӨРӨЛ БҮРИЙН ИНГЭНИЙ СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН

2.3.1. Ингэний хуурай сүү

Ингэний хуурай сүү нь ингэний түүхий сүүг гол түүхий эд болгон, түүний тослогийг бүрэн, эсхүл хэсэгчлэн багасгах, ариутгах, өтгөрүүлэх, хатаах болон үйлдвэрлэлийн бусад процессоор дамжуулан гаргаж авдаг нунтаг бүтээгдэхүүн юм. Уг бүтээгдэхүүн нь тэмээний сүүний өнгө, амтыг хадгалж, тэжээллэг чанарыг нь дээд зэргээр нэмэгдүүлээд зогсохгүй ингэний сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн түүхий эдийг нь ч ихээхэн хэмжээгээр бүрдүүлдэг.



2.3.2. Ингэний сүүний боловсруулсан хуурай сүү

Ингэний сүүний боловсруулсан хуурай сүү нь ингэний хуурай сүү, эсвэл түүнээс гаргаж авсан сүүн бүтээгдэхүүнийг үндсэн түүхий эд болгон бусад түүхий эдийг нэмж, хүнсний нэмэлт, тэжээллэг болон баяжуулах бодис нэмж эсвэл нэмэхгүйгээр хуурай болон нойтон аргаар сүүний хуурай бодисыг агууламж 70 хувиас багагүй байхаар боловсруулсан нунтаг бүтээгдэхүүн юм. Ингэний сүүний боловсруулсан хуурай сүүг голчлон ингэний хуурай сүүний дуршлыг нэмэгдүүлэхийн тулд зарим тодорхой хэрэглэгчдэд тусгайлан зориулж үйлдвэрлэгдэг.



2.3.3. Ингэний эсгэсэн сүү буюу эсэг сүү

Ингэний эсгэсэн сүү нь ингэний түүхий сүүгээр эсгэсэн сүү, эсхүл сэргээсэн сүүг түүхий эд болгон, ариутгасны дараа рН-ийн утга багатай анхдагч буюу цэвэр өсгөврийн хөрөнгөөр эсгэсэн бүтээгдэхүүн юм. Ингэний эсгэсэн сүүнд пробиотик буюу ашигтай бактери агуулагддаг тул хүний гэдэсний бичил орчны тэнцвэрт байдлыг хадгалж, хоол боловсруулах үйл ажиллагааг сайжруулдаг.

**2.3.4. Ингэний шингэн сүү**

Ингэний шингэн сүүг ингэний түүхий сүүг түүхий эд болгон, сэргээсэн сүү нэмж, эсвэл нэмэхгүйгээр шингэн хэлбэрээр нь ариутган боловсруулалт хийсний дараа, асептик аргаар савлах болон бусад аргаар гаргаж авсан шингэн бүтээгдэхүүн бөгөөд ихэвчлэн хадгалах хугацаа богино байдаг.

**2.3.5. Ингэний сүүн шахмал буюу үрлэн бүтээгдэхүүн**

Ингэний сүүн шахмалыг ингэний түүхий сүүгээр, харин ингэний ааруулыг ингэний эсгэсэн сүүгээр хийдэг. Эдгээр бүтээгдэхүүн нь авч явахад хялбар бөгөөд амт сайтай.

**2.3.6. Ингэний сүүн шоколад**

Ингэний сүүн шоколад нь какаоны бүтээгдэхүүн болон/эсвэл цагаан элсэн чихэр агуулсан ингэний сүүн шоколадыг гол түүхий эд болгон, тасалгааны температурт хүнсний хатуу эсвэл хагас хатуу төлөвийг хадгалахын тулд тодорхой процессоор дамжуулан түүн дээр ингэний сүүн болон хүнсний нэмэлт бүтээгдэхүүн нэмж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн. Зөөлөн амт, таатай үнэртэй байдаг.

**2.3.7. Ингэний сүүн зайрмаг**

Ингэний сүүн зайрмаг нь ундны ус, ингэний сүүгээр хийсэн болон/эсвэл ингэний сүүн бүтээгдэхүүн, өндөг, жимс, шар буурцгийн бүтээгдэхүүн, элсэн чихэр, ургамлын тос зэрэг нэг буюу хэд хэдэн түүхий эд, хүнсний нэмэлтийг нэмж, эсвэл нэмэхгүйгээр холих, ариутгах, жигдрүүлэх, хөргөх, болгох буюу ариутгах, хөлдөөх, хатууруулах болон хөлдөөсөн ундааны хэмжээг нэмэгдүүлэх зэрэг процессоор дамжуулан үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн. Сүүн зайрмагтай харьцуулахад энэхүү бүтээгдэхүүний шим тэжээл өндөр бөгөөд калори бага, сайхан амттай.



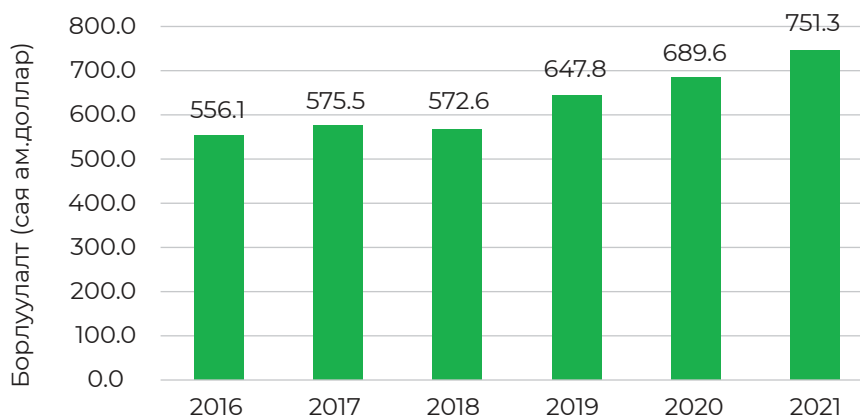
3

БНХАУ-ЫН ИНГЭНИЙ СҮҮ ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ

- 3.1. БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний зах зээлийн хөгжил
- 3.2. БНХАУ дахь ингэний сүүн бүтээгдэхүүний томоохон үйлдвэрлэгчид
- 3.3. БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний төрөл зүйл болон үйлдвэрлэлийн өсөлт
- 3.4. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн өртөг зардал ба үнэ
- 3.5. БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний нийлүүлэлтийн сүлжээ
- 3.6. БНХАУ-д танигдсан ингэний сүүний брэнд буюу нэрийн бүтээгдэхүүн
- 3.7. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн технологи
- 3.8. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмж

3.1. БНХАУ-ЫН ИНГЭНИЙ СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ХӨГЖИЛ

Сүүлийн 5 жилийн хугацаанд БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний зах зээлийн эрэлт хэрэгцээ хурдацтай өссөн (Зураг 9-д харуулав). 2021 онд гэхэд, БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний нийт борлуулалт (үйлдвэрлэлийн үнээр) 751.3 сая ам.долларт хүрч, 2016 онтой (556 сая ам.доллар) харьцуулахад даруй 35.1 хувиар өссөн бөгөөд жилийн дундаж өсөлт 5.5 хувьд хүрлээ. Зах зээлийн эрэлтийн өсөлт Европ, Африк, Ази тивийн бусад орнуудтай харьцуулахад мэдэгдэхүйц өндөр байна. Цаашид, БНХАУ-ын нэг хүнд ногдох ДНБ 10000 ам.доллар, хүн амын дундаж орлоготой бүлгийнхний тоо 400 саяас давж, дотоодын эрэлт хэрэгцээ өндөр байхаар байгаа нь БНХАУ-ын зах зээлд ингэний сүүн бүтээгдэхүүний зах зээлийн өсөлтийн орон зайг нэмэгдүүлэх болно. Ойрын хэдэн жилд ингэний сүүн бүтээгдэхүүний хэрэглээ нэмэгдэж, дотоодын ингэний түүхий сүү, түүгээр үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний нийлүүлэлт хомс байх тул импортын орон зай их хэвээр байх төлөвтэй байна.



Зураг 9. БНХАУ-ын сүүн бүтээгдэхүүний зах зээл дээрх борлуулалт (үйлдвэрлэлийн үнээр), 2016-2021 он

3.2. БНХАУ ДАХЬ ИНГЭНИЙ СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ТОМООХОН ҮЙЛДВЭРЛЭГЧИД

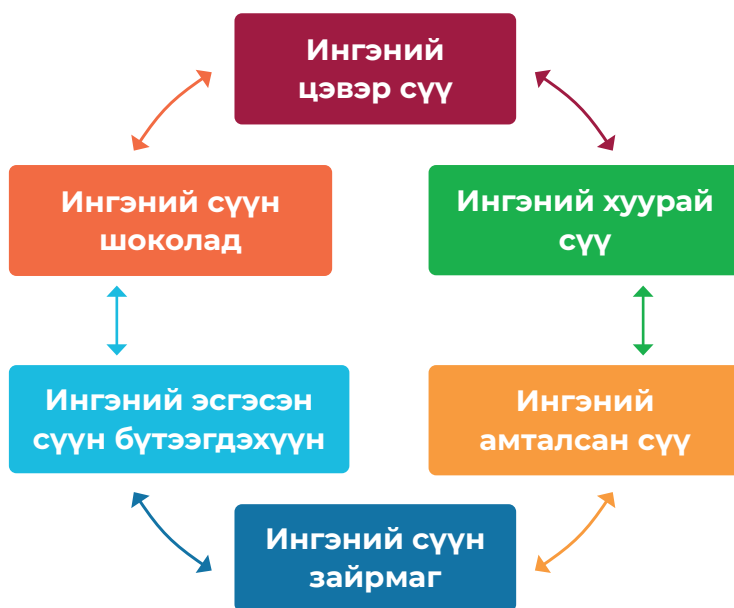
Судалгаанаас харахад, БНХАУ-д ингэний сүүний 100 гаруй аж ахуйн нэгж бүртгэлтэй байгаа бөгөөд тэдгээрийн ихэнх нь Зураг 10-т харуулсанчлан, Өвөр Монгол, Шинжианд төвлөрсөн, харин Хэбэй, Ганьсу, Чинхайд цөөн хэдэн аж ахуйн нэгж (Ингэний сүүний томоохон үйлдвэрлэгчдийн танилцуулгыг Хавсралт 1-д үзүүлэв) үйл ажиллагаа явуулж байна. Тэдгээрийн дотроос ихэнх аж ахуйн нэгжүүд өөрийн гэсэн үйлдвэрлэлийн цех, брэнд бүтээгдэхүүнтэйн зэрэгцээ БНХАУ-ын томоохон хотуудад ингэний сүүний 3000 орчим нэрийн дэлгүүр нээн ажиллуулж байна.



Зураг 10. Ингэний сүүний томоохон үйлдвэрлэгчдийн тархалт

3.3. БНХАУ-ЫН ИНГЭНИЙ СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ТӨРӨЛ ЗҮЙЛ БОЛОН ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ӨСӨЛТ

Эдүгээ, БНХАУ-д ингэний цэвэр сүү, амталсан буюу амтлаг сүү, ингэний хуурай сүү, ингэний сүүн зайрмаг, ингэний эсэг бүтээгдэхүүн, ингэний сүүн шоколад гээд харьцангуй олон төрлийн ингэний сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгдэж байна. БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний гол нэр төрөл нь ингэний хуурай сүү бөгөөд нийт зах зээлийн 68 хувийг эзэлдэг. Дэлхийн хэмжээнд 2021 оны байдлаар авч үзвэл, ингэний шингэн сүү ингэний сүүн бүтээгдэхүүний нийт зах зээлийн хамгийн өндөр буюу 41 хувийг эзэлж байна.

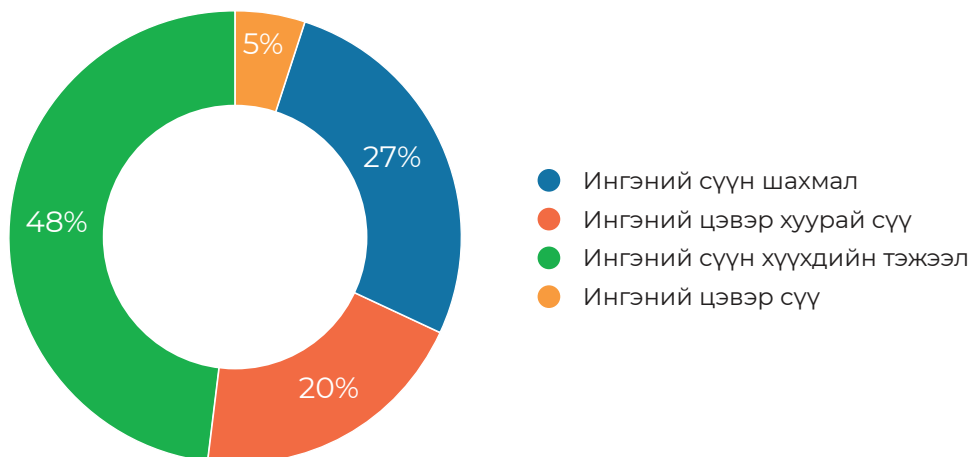


Зураг 11. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний төрлүүд



Зураг 12. Дэлхийн ингэний сүүн бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь

Ингэний сүүгээр хийсэн хүүхдийн тэжээл, ингэний цэвэр хуурай сүү, ингэний цэвэр шингэн сүү, ингэний сүүн шахмал зэрэг нь БНХАУ-д хамгийн их борлуулалттай, эзлэх хувийн жин өндөр бөгөөд тэдгээрийн дотроос хуурай сүү нь хадгалах, тээвэрлэх, хэрэглэхэд дөхөм тул зах зээлд хамгийн өндөр хувийг эзэлдэг. Ингэний сүүний дэлхийн зах зээлд эзлэх хувьтай харьцуулахад БНХАУ-ын ингэний хуурай сүүний үйлдвэрлэл өсөх орон зай ихтэй хэвээр байна (Зураг 13-т харуулав). Сүүлийн жилүүдэд дотоодын зах зээлд ингэний сүүгээр хийсэн хүүхдийн тэжээлийн үйлдвэрлэл идэвхжиж байгаа хэдий ч борлуулалтын ашиг бага, бүтээгдэхүүний зах зээл болон бусад шалтгааны улмаас хүүхдийн сүүн тэжээлийн үйлдвэрлэлийн өсөлт аажмаар удааширч, харин ингэний цэвэр хуурай сүүний үйлдвэрлэл, борлуулалт хурдацтай өссөөр байгаа бөгөөд энэ нь хэрэглэгчид ингэний хуурай сүүг хүлээн зөвшөөрөх хандлага аажмаар нэмэгдэж байгааг харуулж байна.



Зураг 13. БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний эзлэх хувь

Санхүүгийн анхдагч бизнесийн мэдээллийн төв болон Тмолл Хүнс компанийн хамтран гаргасан «Насанд хүрэгчдэд зориулсан хуурай сүүний үйлдвэрлэлийн 2021 оны чиг хандлагын тайлан»-д дурдсанаар 2021 онд ингэний хуурай сүүний үйлдвэрлэл хурдацтай буюу даруй 300 гаруй хувиар өсч, сүүн бүтээгдэхүүний зах зээлийн тэргүүлэгч болсон байна. Цахим худалдааны платформоор дамжуулж хийсэн борлуулалт нийт борлуулалтын 16 хувийг (Зураг 14-т харуулав) эзэлж байна. Эдгээрийн дотроос, ингэний цэвэр хуурай сүү нь тэжээллэг чанар сайтай, зөөвөрлөхөд хялбар, хүн бүр ууж хэрэглэж болохуйц чанартай тул борлуулалтаараа

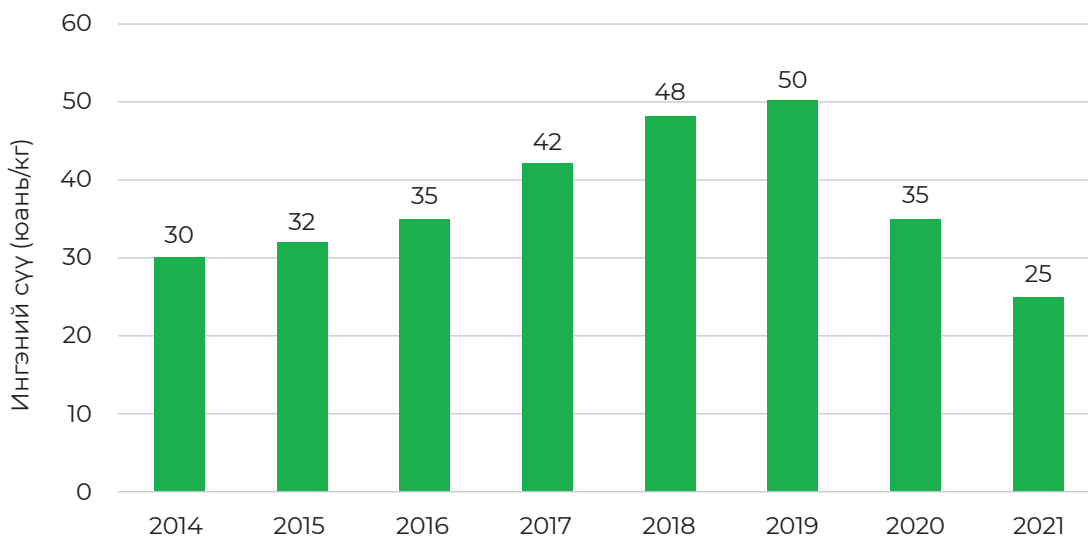
тэргүүлж байна. Цахим борлуулалт нь дэлгүүрийн борлуулалттай харьцуулахад борлуулалтын үнэ хямд, дөхөм, хурдан бөгөөд борлуулалтын нэгэн гол суваг болж чадсан байна.



Зураг 14. Цахим платформуор дамжуулж хийсэн ингэний сүүн бүтээгдэхүүний борлуулалтын эзлэх хувийн жин

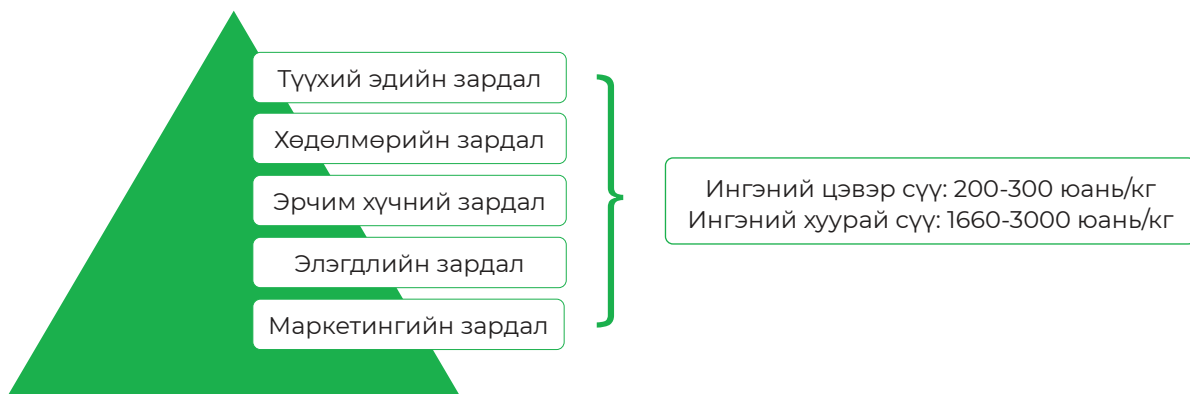
3.4. ИНГЭНИЙ СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ӨРТӨГ ЗАРДАЛ БА ҮНЭ

Ингэний саалийн хугацаа богино байх, саахад тавигдах шаардлага өндөр зэрэг нь ингэний сүүний үйлдвэрлэлийн өртөг зардлыг эрс нэмэгдүүлдэг. БНХАУ-д ингэний сүү үнээний сүүтэй харьцуулахад 10 дахин өндөр үнэтэй. Хөдөлмөрийн зардал, тэжээлийн үнэ, уур амьсгалын өөрчлөлт, эрэлт огцом нэмэгдсэн зэрэг олон хүчин зүйлийн нөлөөгөөр БНХАУ-д ингэний түүхий сүү худалдан авах үнэ сүүлийн жилүүдэд ихээхэн хэлбэлзэлтэй байна. 2014-2021 онд гэхэд, БНХАУ-ын ингэний түүхий сүүний үнэ Зураг 15-д үзүүлсэнчлэн, 25-50 юанийн хооронд хэлбэлзжээ.



Зураг 15. БНХАУ дахь ингэний түүхий сүүний худалдан авах үнийн чиг хандлага

Ингэний сүү, сүүн бүтээгдэхүүний борлуулалтын зардал голчлон түүхий эдийн зардал, хөдөлмөрийн зардал, эрчим хүчний зардал, тоног төхөөрөмжийн элэгдлийн зардал, маркетингийн зардлаас бүрддэг. Тэмээн сүргийн амьдрах орчин өвөрмөц, сүүний гарц хомс, үйлдвэрлэлийн хэмжээ маш бага учраас ингэний түүхий сүү, бэлэн бүтээгдэхүүний үнэ бусад малтай харьцуулахад өндөр байна гэдэг нь илт юм. Ингэний 1 кг түүхий сүү худалдан авах үнэ 2021 онд 25 юань, үүн дээр бусад зардлууд нэмэгдээд бүтээгдэхүүний кг тутмын үнэ 200-300 юань байна. 9 кг ингэний сүүгээр 1 кг ингэний хуурай сүү үйлдвэрлэдэг бөгөөд 1 кг ингэний хуурай сүү үйлдвэрлэхэд ордог түүхий эдийн зардал 225 юань, үүн дээр бусад зардлыг нэмээд ингэний 1 кг хуурай сүүг 1660-3000 юаниар борлуулж байна. Ингэний сүүний үйлдвэрлэлийн өртөг зардал бүс нутгаас хамаарч эрс ялгаатай байна. Зорилтот бүлэг, маркетингийн стратеги өөр өөр тул янз бүрийн брэндийн ингэний хуурай сүүний эцсийн үнэ өөр өөр байдаг. Ингэний хуурай сүүний эхний арван брэнд бүтээгдэхүүний 1 кг тутмын дундаж үнэ 1989 юань бөгөөд Казахстаны НС ингэний хуурай сүү нь хамгийн үнэтэй буюу 2860 юань, харин Ханас ингэний хуурай сүүний үнэ 1660 юань байна (Хүснэгт 1-д үзүүлэв).



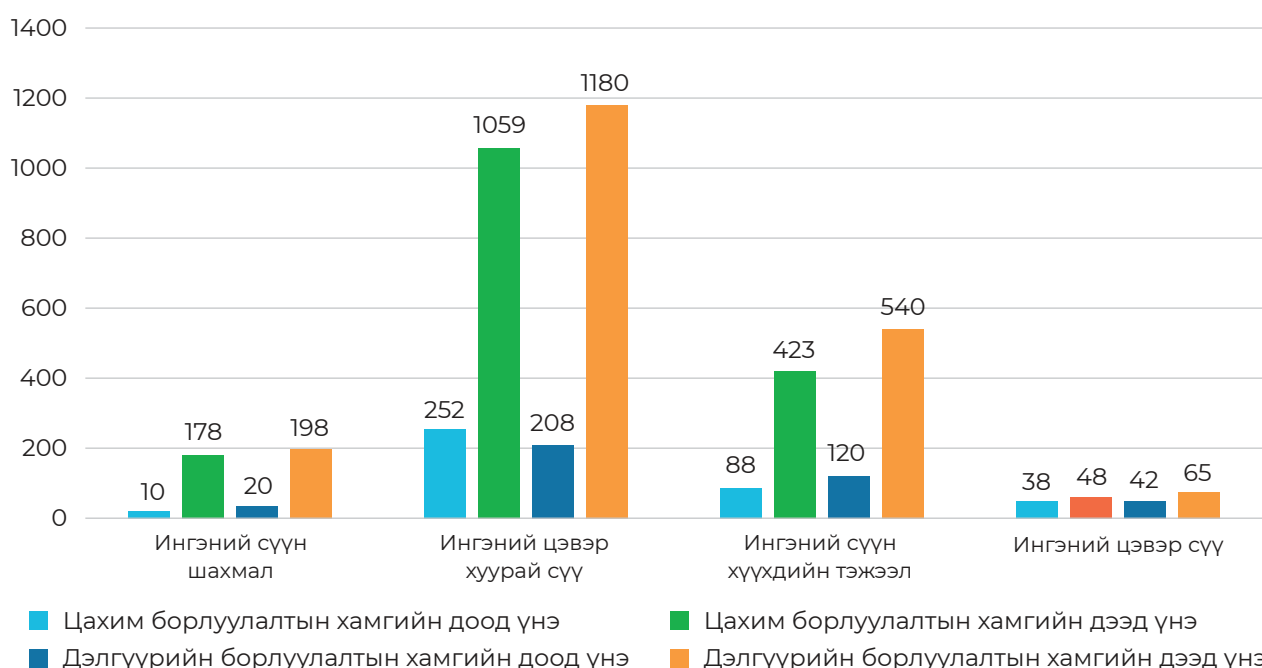
Зураг 16. Ингэний сүү, сүүн бүтээгдэхүүний зардлын бүтэц

Судалгаагаар тодруулсан, дотоодын томоохон цахим худалдааны платформуор дамжуулан борлуулсан ингэний сүүн бүтээгдэхүүний эзлэх хувийг тоо мэдээллээр үзүүлсэн болно. Ингэний сүүн шахмалын үнэ арваас хэдэн зуу гаруй юань, нэг шил нь хэдэн арван юань, ингэний шингэн сүү хэдэн зуун юань, дундаж үнэ нь 500 орчим юань байна. Ингэний сүүгээр хийсэн хүүхдийн сүүн тэжээлийн хувьд, бусад орц найрлага нэмдэг тул агууламж, ангиллаасаа хамаарч, үнэ нь хэдэн арваас хэдэн зуун юань хүртэл хэлбэлздэг бөгөөд үйлдвэрлэн борлуулж буй янз бүрийн ингэний сүүн бүтээгдэхүүний үнэ өөр хоорондоо ихээхэн ялгаатай байна.

Ерөнхийдөө бол, их дэлгүүр буюу супермаркетаар борлуулж буй ингэний сүүний хэмжээ цахимаар борлуулж буйгаас арай илүү бөгөөд цахим борлуулалт нь олон суваг болон зардлыг бууруулдаг бол супермаркетууд олон тооны борлуулалтын суваг, дэлгүүрүүдээр дамжуулж борлуулалт хийдэг тул Зураг 17-д үзүүлсэнчлэн, борлуулалтын үнэ түүнийг дагаад аяндаа өсдөг. Цахим худалдаа эрчимтэй хөгжихийн хэрээр хүмүүс хялбар, түргэн худалдан авалт хийхийг илүүд үздэг болсон бөгөөд ингэний сүүн бүтээгдэхүүний цахим худалдааны үнэ ч хямд байна. Өөр өөр брэнд, үйлдвэрлэгч, үйлдвэрлэлийн бүс, борлуулалтын суваг зэргээс шалтгаалан ингэний сүүн бүтээгдэхүүний үнэ жигд бус, нэг ижил ангиллын ингэний сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэдэг аж ахуйн нэгжүүдийн борлуулалтын үнэ өөр өөр, цахим худалдааны болон дэлгүүрийн үнэ ч мөн маш өөр байдаг.

Хүснэгт 1. Ингэний цэвэр хуурай сүүний гол гол брэнд бүтээгдэхүүний жижиглэнгийн үнэ

Тоо	Нэр	Үнэ (Юань/кан)	Цэвэр жин (кг/кан)	Үнэ (юань/кг)
1	Дубайн камеликус (Dubai Camelicious)	1036	0.40	2590
2	Алтан тэмээ (Golden Camel)	599	0.30	1997
3	Казахстан Эн Си (Kazakhstan NC)	429	0.15	2860
4	Жинхэнэ алт (Original gold)	398	0.33	1206
5	Цөлийн бурхан (God of the desert)	628	0.38	1710
6	Аяндаа цувьсан (That wiredrawing)	798	0.30	2660
7	Ван юань (Wang yuan)	588	0.32	1838
8	Цянжуэ (Qianjue)	489	0.30	1630
9	Ханас (Hanas)	498	0.30	1660
10	Хан Му Тан (Han Mu Tang)	508	0.30	1693
	Дундаж			1984.4

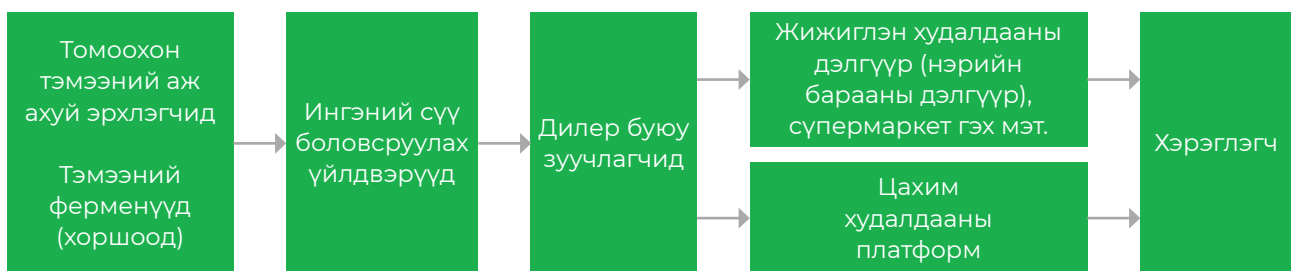


Зураг 17. Янз бүрийн сувгаар борлуулсан ингэний сүүн бүтээгдэхүүний үнийн хэлбэлзэл

3.5. БНХАУ-ЫН ИНГЭНИЙ СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ НИЙЛҮҮЛЭЛТИЙН СҮЛЖЭЭ

3.5.1. Тэмээний гол үйлдрүүд

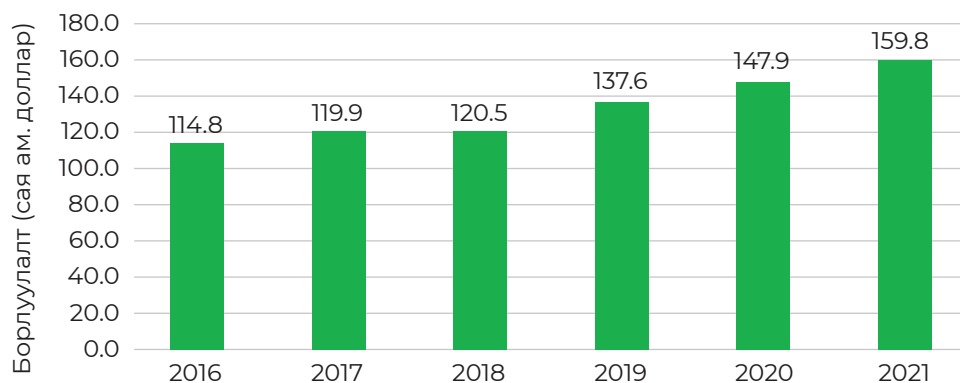
Судалгааны тайланд дурдсанаар, БНХАУ-ын тэмээн сүргийн тоо толгой, тэмээ судлал, технологийн салбарын хөгжлийг сурталчлан таниулж буй онцлог арга зам, үндэсний бодлогыг хэрэгжүүлэхэд үзүүлж буй дэмжлэг, сүүний аж ахуй эрхлэх бааз суурийг бий болгох, мэргэжлийн хоршоод болон сүүний аж ахуйн бүтээн байгуулалтыг үзүүлэн таниулах бааз суурь зэрэгт өөрчлөлт орж байна. Түүнчлэн, тэмээний аж ахуйг хөгжүүлэхийн зэрэгцээ, бид ингэний сүүний үйлдвэрлэлийн эрүүл, тогтвортой хөгжлийг хангахын тулд экологийн орчныг хамгаалах, хос бөхт тэмээний экологийн бэлчээр, нөөцийг ихээр бий болгох, тэмээн соёл шингэсэн үйлдвэрлэлийг идэвхтэй хөгжүүлэхэд анхаарал хандуулах хэрэгтэй байна.



Зураг 18. Ингэний сүү, сүүн бүтээгдэхүүний нийлүүлэлтийн сүлжээ

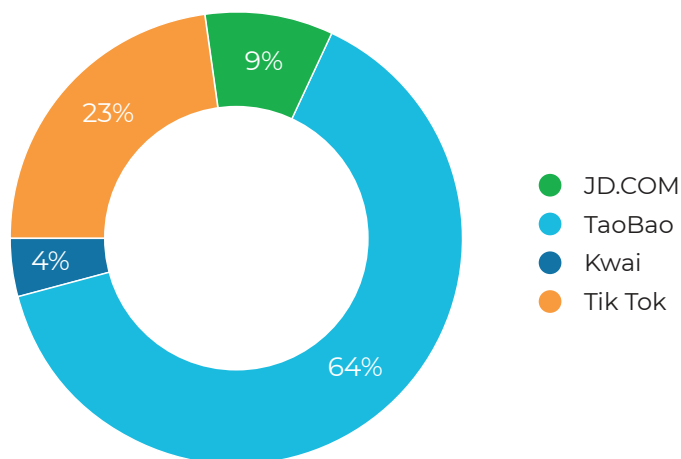
3.5.2. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний жижиглэн худалдааны сувгууд

Ингэний сүүн бүтээгдэхүүнийг улсын хэмжээнд 3000 гаруй нэрийн дэлгүүр, жижиглэн худалдааны дэлгүүрээр борлуулсан хэвээр байна. Гэсэн хэдий ч, ингэний сүүн бүтээгдэхүүний цахим худалдааны платформын борлуулалтын хэтийн төлөв өөдрөг гэж үзэж болохоор байна. Жижиглэнгийн цахим худалдаа нь уламжлалт жижиглэнгийн худалдааны цаг хугацаа, орон зай, тэр ч бүү хэл үндэсний хил хязгаарыг давж, завсрын зуучлал болон үйл ажиллагааны буюу тээврийн зардлыг бууруулж, улам олон хэрэглэгчдэд хүлээн зөвшөөрөгдөж байна. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүн нь нэмүү өртөг өндөр, тодорхой хэрэглэгчдийн бүлэгтэй, хэрэглэгчид тархай бутархай оршин суудаг тул цахим худалдааны платформ нь уламжлалт жижиглэнгийн худалдааны сувагтай харьцуулахад өрсөлдөх чадвар өндөр. БНХАУ-ын цахим худалдааны платформуудын сүүлийн таван жилийн мэдээллээс харахад, ингэний сүү, сүүн бүтээгдэхүүний борлуулалтын жилийн дундаж өсөлт 6.9 хувь байгаа бөгөөд цаашид өсөх хандлагатай байна (Зураг 19-д үзүүлэв).



Зураг 19. БНХАУ-ын цахим худалдааны платформуор хийгдсэн ингэний сүүн бүтээгдэхүүний борлуулалт

БНХАУ-д ингэний сүүн бүтээгдэхүүний цахим худалдаа голчлон Taobao, JD.COM, Tik Tok болон Quick hand гэсэн дөрвөн том платформ дээр хийгддэг бөгөөд эдгээрээс Таобао хамгийн өндөр борлуулалттай буюу уг зах зээлийн 64 хувийг эзэлж байна (Зураг 20-т үзүүлэв). Мэдээллийн технологи, дэд бүтцийг хөгжүүлж, компьютер, гар утас зэрэг орчин үеийн харилцаа холбооны хэрэгслүүдийг түгээн дэлгэрүүлснээр дэлхийн ихэнх улс орнуудын жижиглэнгийн цахим худалдааны платформуудын зах зээлд эзлэх хувь улам өргөжин хөгжих болно.



Зураг 20. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүн борлуулж буй дотоодын томоохон цахим худалдааны платформуудын эзлэх хувийн жин

3.6. БНХАУ-ЫН ИНГЭНИЙ СҮҮН, СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ОЛОНД ТАНИГДСАН БРЭНДҮҮД

Эдүгээ, БНХАУ-д ингэний сүүний төрөл бүрийн брэндүүд бий. Nalasichun, Wangyuan, Zhongtuo, Desert platinum, Yibate, The god of desert, Raw gold, Wangpaituo, Meidun, Silutuobao, Yuanxiyu, Oupushan, Gaoquan, Tuoneng, Tuomuer, Youaibeite, Paliyaduo, Xiyuzijia болон бусад брэндүүд. Эдгээрийн дотроос, Wangyuan, Desert platinum, Zhongtuo, God of the Desert and Raw gold брэндүүдийн хувьд, ингэний сүүний судалгаа, боловсруулалт, үйлдвэрлэл, борлуулалтын үйл ажиллагааг нэгэн зэрэг хийгддэг онцлогтой. Бүтээгдэхүүний баялаг төрөл зүйл, үйлдвэрлэлийн иж бүрэн сүлжээ, улс даяарх борлуулалт, үйлчилгээний сүлжээг бий болгосноор БНХАУ-ын бүтээгдэхүүнүүд улсынхаа ингэний сүүний хамгийн өндөр үнэтэй буюу дээд зэрэглэлийн зах зээлийг эзлээд байна.

Импортын ингэний сүүн бүтээгдэхүүнд GOLDEN CAMEL, Camelicious, Camelait, NutritionCare Nuxinbao зэрэг бүтээгдэхүүнүүд багтдаг ба GOLDEN CAMEL нь импортын ингэний сүүний салбарт тэргүүлэгч брэндэд тооцогддог. Энэ нь Казахстанд Хэйлунжан Дачин Голден Камел ХХК (Heilongjiang Daqing Goldencamel Co., LTD)-ийн хөрөнгө оруулалтаар баригдсан, Казакстаны БНХАУ-ын зах зээл дахь сүүн бүтээгдэхүүний анхны төлөөлөгчдийн нэг юм. Camelicious брэнд нь өндөр чанарын цэвэр сүү гэдгээрээ дэлхийд алдартай ингэний сүүний брэнд юм. Уг брэнд нь АНУ-ын Хүнс, эмийн чанарын хяналтын газар болон Европын холбооны чанарын баталгаажуулалтын шаардлагыг хангасан бөгөөд Camelicious нь ингэний шингэн

болон хуурай сүүний судалгаа, хөгжүүлэлт, үйлдвэрлэл, борлуулалтын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг. Samelicious нь олон нэр төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн цогц сүлжээг бий болгосон. Гадаадын алдартай брэндүүдийн ихэнх нь тэмээн сүрэгт зориулсан өөрийн гэсэн онцгой бэлчээртэй, менежментийн хатуу горим журам баримталдаг. Тэдгээр нь ингэ саах автомат төхөөрөмж, хуурай сүү боловсруулах иж бүрэн тоног төхөөрөмжтэй төдийгүй, мөн бүтээгдэхүүний чанар, аюулгүй байдлыг аль болох хангахын тулд чанарын болон үйл ажиллагааны стандартыг хатуу чанд баримталж бүтээгдэхүүнээ үйлдвэрлэдэг. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний дэлгэрэнгүй танилцуулгыг Хавсралт 2-т үзүүлэв.

3.7. ИНГЭНИЙ СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ТЕХНОЛОГИ

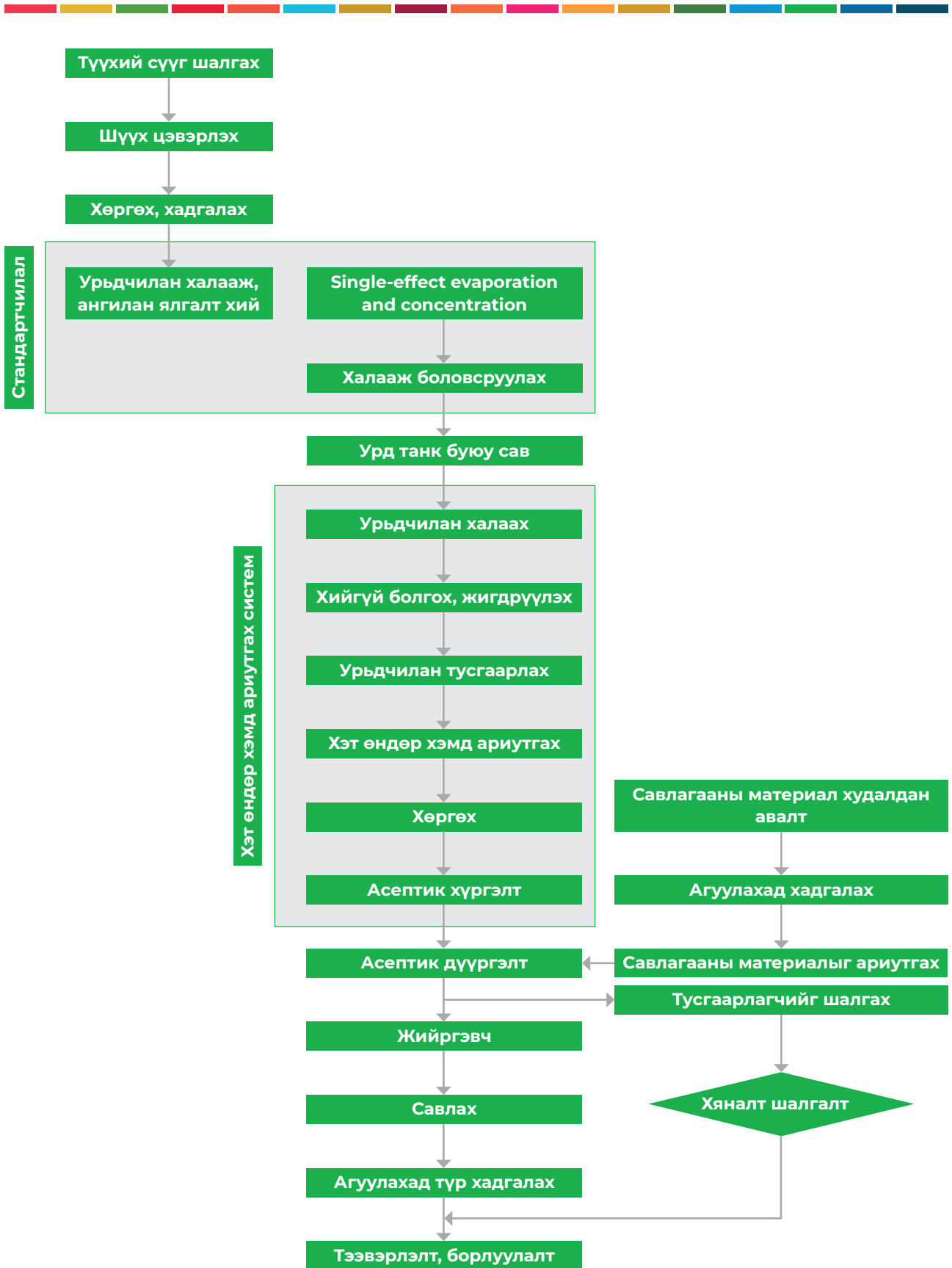
Ингэний сүүг хэрэглэгч, зах зээл сайшаан хүлээж авч буй тул чанар нь түүний хөгжлийн гол түлхүүр юм. Өнөөгийн өсөлтийн хувьд, ингэний сүүний зах зээл аажмаар өргөжиж байгаа ч, голдуу баруун бүс нутагт тэмээ үржүүлдэг тул улс даяарх хэрэгцээг хангахад тээврийн зардал өндөр байна. Иймд, ингэний сүүн бүтээгдэхүүнийг ихэвчлэн хуурай сүү хэлбэрээр үйлдвэрлэж байна. Шингэн сүүг ариутгаж, модуляц хийсний дараа хуурай сүү үйлдвэрлэхэд гол төлөв хөлдөөх, хатаах технологийг ашигладаг бөгөөд энэ нь түүхий эдийн амт, тэжээллэг чанарыг илүү сайн хадгалахын сацуу хадгалах хугацааг уртасгадаг. Ингэж үйлдвэрлэсэн ингэний сүү нь хүссэн үедээ уухад тохиромжтой байдаг. Түүхий сүүг ангилан ялгаж, ариутгахаас эхлээд жигдрүүлэх, өтгөрүүлэх гээд үйлдвэрлэлийн процесс үргэлжилдэг тул процесс бүр өөрт нь дүйцсэн техникийн мөн чанаруудтай байдаг.

3.7.1. Шингэн сүү үйлдвэрлэлийн процесс

Шингэн сүү нь чанарын шаардлага хангасан түүхий сүүг тодорхой температурт халааж ариутгасны дараа жижиглэн савлаж худалдаалдаг ундны сүү юм. Олон улсын сүүний холбоо (IDF)-ны тодорхойлсноор, шингэн сүү гэдэг нь халааж боловсруулсан буюу цэвэршүүлсэн сүү, ариутгасан сүү болон тараг гэсэн гурван төрлийн цагаан идээний ерөнхий нэр томьёо юм.

Шингэн сүүг дараах ерөнхий процесс буюу шат дамжин үйлдвэрлэдэг:

Түүхий сүү хүлээж авах → цэвэр сүү → хөргөх → стандартчилал → урьдчилан халаах → жигдрүүлэх → хэт өндөр температурт шуурхай ариутгах (эсвэл ариутгах) → хөргөх → асептик савлагаа → бэлэн бүтээгдэхүүнийг хадгалах



Зураг 21. Шингэн сүү үйлдвэрлэлийн дарааллыг харуулсан график дүрслэл



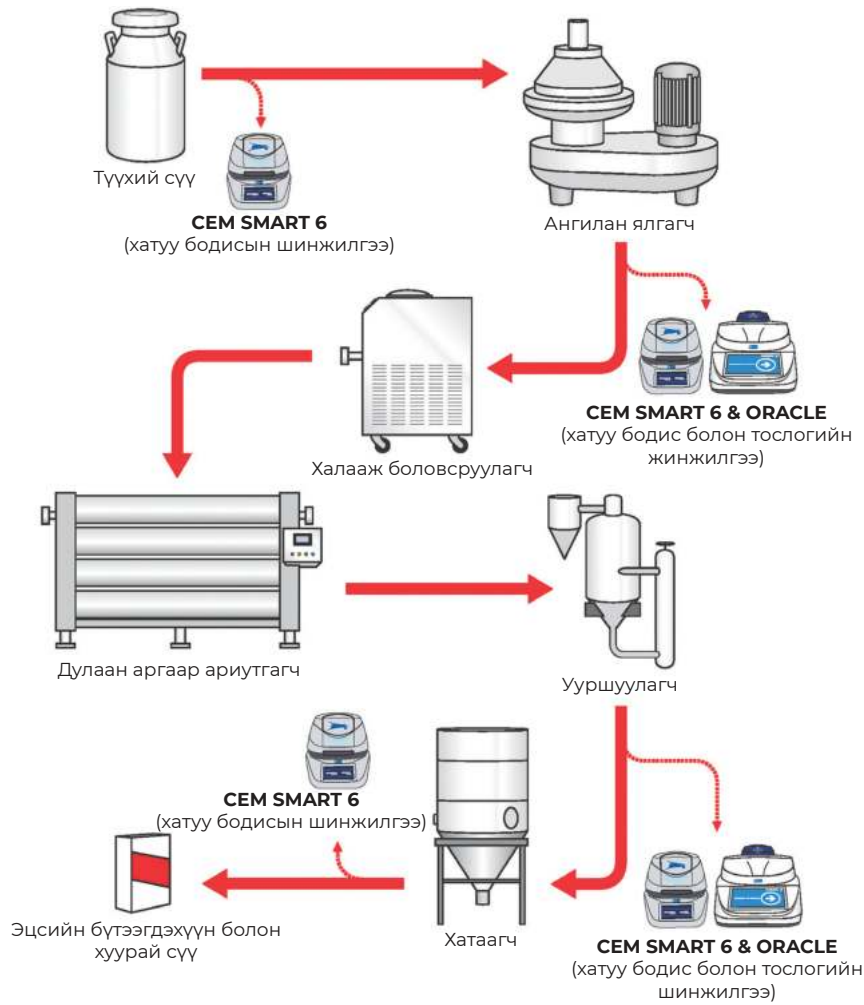
Зураг 22. Шингэн сүү үйлдвэрлэлийн шугамын зураг

3.7.2. Хуурай сүү үйлдвэрлэлийн процесс

Хуурай сүүний төрөлд хольцгүй хуурай сүү, тостой хуурай сүү, өндөр тостой хуурай сүү, чихэрлэг хуурай сүү, модуляц хийгдсэн хуурай сүү, хуурай буюу хатаасан тараг ордог. Хуурай сүү үйлдвэрлэх аргыг хөлдөөх арга, шүрших арга гэж хоёр хуваадаг. Хөлдөөх аргыг төвөөс зугтах зарчмаар хөлдөөх арга ба хөлдөөж хатаах арга гэж хувааж болно. Хөлдөөх арга нь бага хэмд ашигладаг арга тул сүүнд агуулагдах бүх шим тэжээлийг хадгалж, халаалтын улмаас бүтээгдэхүүний өнгө, амтанд өөрчлөлт орохоос зайлсхийх боломж олгодог. Гэхдээ, энэ арга нь өндөр өртөгтэй тул өргөн сурталчлан таниулах боломжгүй байдаг.

Нойтноор тоосруулан шүрших аргаар үйлдвэрлэсэн хуурай сүү нь бүтээгдэхүүний чанар сайтай, уусах чанар өндөртэй, тасралтгүй автоматаар үйлдвэрлэхэд тохиромжтой байдаг тул БНХАУ-д нойтон шүрших арга, хуурай-нойтноор холих аргыг ихэвчлэн ашигладаг. Хэд хэдэн гол нэрийн хуурай сүүг үйлдвэрлэхэд дараах үйлдвэрлэлийн процессыг ашигладаг:

Түүхий сүүг хүлээж авах → цэвэр сүү → ариутгах → хүйтэнд хадгалах → найрлага тохируулах (хоол тэжээлийн баяжуулагч болон бусад дагалдах туслах нэмэлтийг нэмэх) → жигдрүүлэх → хүйтэнд хадгалах → ариутгах ба өтгөрүүлэх → тоосруулан хатаах → шигших, хатаах (эсвэл шингэрүүлсэн давхарга үүсгэх) → савлах



Зураг 23. Хуурай сүү үйлдвэрлэлийн дарааллыг харуулсан график дүрслэл



Зураг 24. Хуурай сүү үйлдвэрлэлийн шугамын зураг

3.7.3. Мембран технологи

Мембран технологи нь байгаль орчны бохирдол багатай, эрчим хүч бага зарцуулдаг, нэмэлт бодис хэрэглэх шаардлагагүй, бүтээгдэхүүнийг дулааны гэмтлээс зайлсхийх, шүүж цэвэрлэх явцад бодисыг ялгах, өтгөрүүлэх боломжтой зэрэг давуу талтай тул сүүн бүтээгдэхүүн боловсруулахад илүү практик ач холбогдолтой, цаашид өргөнөөр хэрэглэх боломжтой гэж үздэг.

Одоогийн байдлаар сүүн бүтээгдэхүүн боловсруулахад дараах мембран технологийг голчлон ашиглаж байна. Үүнд: (1) өтгөрүүлсэн шар сүүний урвуу диализийн технологи; (2) Шар сүүг давсгүйжүүлэх, өтгөрүүлэх, циклийн боловсруулалтын ус, циклийн шүлтлэг болон хүчил цэвэрлэх уусмал, чихрийн уусмал, уургийн гидролизат, эсгэх уусмалыг өтгөрүүлэх, цэвэршүүлэхэд нано шүүлтүүрийн технологийг ашиглах; (3) Уургийн баяжуулалт хийх, ялгах, цэвэршүүлэхэд хэт нарийн шүүлтүүрийн технологийг ашиглах; (4) Бичил биетэн, бактери, вирус, эсрэг биетийг устгахад бичил биетний шүүлтүүрийн технологийг ашиглах; (5) Цэнэглэгдсэн бүрэлдэхүүн хэсгүүдийг (биологийн идэвхт уураг, пептид болон ижил төстэй молекул жинтэй боловч өөр өөр цахилгаан цэнэгтэй бусад жижиг молекул жинтэй бүрэлдэхүүн хэсгүүд гэх мэт) сонгон ялгах, цэвэршүүлэх, гидролизат боловсруулах, лактоферриныг сэргээхэд цахилгаан мембран шүүлтүүрийг ашиглах гэх мэт.

3.7.4. Биотехнологи

Биотехнологи нь гений инженерчлэл, эсийн инженерчлэл, ферментийн инженерчлэл, эсгэлтийн инженерчлэл, биохимийн инженерчлэл зэрэг орчин үеийн шинэ технологийн дэвшлийн нэгэн чухал хэсэг нь юм. Сүүлийн жилүүдэд, бичил биетний омгийг хувиргахад гений инженерийн технологийг ашиглах, тусгай ферментийн системийг үйлдвэрлэхэд инженерчлэлийн бактерийг ашиглах, баяжуулсан сүү үйлдвэрлэх биотехнологийг сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлд ашиглаж байна.

3.7.5. Хүйтэн аргаар ариутгах технологи

Хүйтэн аргаар ариутгах технологи нь сүүлийн жилүүдэд илүүтэй судлагдаж буй ариутгах технологийн нэг төрөл юм. Ариутгах явцад бүтээгдэхүүний температур нэмэгдэхгүй, эсвэл маш бага нэмэгддэг тул хүнсний найрлага дахь функциональ бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн физиологийн идэвхийг хадгалахаас гадна өнгө, үнэр, амт, тэжээллэг чанарыг хадгалахад тустай байдаг.

Одоогийн байдлаар, өндөр даралтын боловсруулалтын технологи, өндөр даралтын импульсийн цахилгаан талбайн ариутгал, хэт авиагаар ариутгах, нянгийн эсрэг ферментээр ариутгах, бичил долгионоор ариутгах, соронзон долгионоор ариутгах, индукцийн электроноор ариутгах, цацраг ашиглан ариутгах, импульсийн хүчтэй гэрлээр ариутгах, хэт ягаан туяа, озоноор ариутгах технологиудыг сүүний үйлдвэрлэлд ашиглах чиглэлээр янз бүрийн түвшинд судалгаа хийгдэж, мөн ашиглагдаж байна.

Эдүгээ, дулаанаар ариутгах, халааж боловсруулах, хэт өндөр температурт ариутгах технологийг БНХАУ-ын сүүний үйлдвэрлэлд голчлон ашиглаж байна.

3.7.6. Илрүүлэгч технологи

Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл хөгжихийн хэрээр сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлд илрүүлэгч, тэр дундаа сүүнд агуулагдах идэвхтэй бодис, бага

агууламжтай боловч сүүнд ихээхэн нөлөө үзүүлдэг хорт бодисыг илрүүлэхэд үр дүнтэй илрүүлэгч технологи шаардагдах болсон. Гадаадын улс орнуудад хэт авианы технологи, биосенсор, иммунологийн технологи, өндөр хүчин чадалтай капилляр электрофорезийн шинжилгээний технологийг илрүүлэгчээр, шуурхай илрүүлэгчээр ашигладаг.

3.7.7. Реологийн шинж чанарыг тодорхойлох шинжилгээний арга техник

Реологийн шинж чанарыг тодорхойлох шинжилгээний технологийг сүүн бүтээгдэхүүний шинжлэх ухааны судалгааны чухал арга, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн техникийн түвшин дээшлүүлэх гол арга гэж үздэг бөгөөд энэ нь инженер техникийн ажилтнуудад бүтээгдэхүүн, тоног төхөөрөмжийн үйл ажиллагаанд үйлдвэрлэлийн холбоос бүрийн нөлөөллийг ойлгох, хянах боломжийг олгодог.

3.7.8. Хөлдөөж хатаах технологи

Хөлдөөж хатаах технологи нь халуунд мэдрэмтгий бодисуудын исэлдэж, муудахаас үр дүнтэй урьдчилан сэргийлэх бүтээгдэхүүний гадаргуу хатуурахаас сэргийлж, шингэн сэлбэлтийг сайжруулж, хүнсний анхны чанарыг дээд зэргээр хадгалах боломж олгодог. Баяжуулсан сүү, сүүн бүтээгдэхүүнийг ийм аргаар голчлон боловсруулдаг. БНХАУ-д үүнийг анхдагч өсгөвөрийг хөлдөөж хатаахад голчлон ашигладаг бөгөөд эдүгээ зарим баяжуулсан сүүг хөлдөөж хатаах технологиор үйлдвэрлэж байна.

3.8. ИНГЭНИЙ СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН БОЛОВСРУУЛАХ ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖ

Эдүгээ, сүүний үйлдвэрүүд хуурай сүүнээс гадна эсгэсэн сүү, халааж ариутгасан сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх боломжийг судалж байна. Сүүлийн жилүүдэд, бага хэмжээгээр үйлдвэрлэдэг сүүг түгээмэл буюу олонд танигдсан сүү үйлдвэрлэдэгтэй ижил аргаар халааж боловсруулах туршилт хийж эхлээд байна. Сүү хадгалах танк, шүүлтүүр, жигдрүүлэгч, ариутгах сав, хөргөлтийн сав болон хэд хэдэн тоног төхөөрөмжийн тусламжтайгаар түүхий сүүг ариутгах, бохирдлыг арилгах, бусад боловсруулалт хийх боломжтой. Хэрэв та тараг бүрэхээр бол, сүүг хөргөсний дараа цэвэр өсгөврийн хөрөнгө ашиглан бүрж болно. Хэрэв та шинэхэн сүү үйлдвэрлэхийг хүсвэл, сүүг тодорхой температурт хөргөсний дараа шууд савлана. Орчин үеийн технологи, тоног төхөөрөмж ашиглан бага хэмжээгээр үйлдвэрлэдэг сүүг илүү олон арга хэлбэрээр зах зээлд танилцуулж байгаа нь сүүний үйлдвэрүүдэд зах зээлд гарах боломж олгоод зогсохгүй, хэрэглэгчдэд бэлэг барьж буй хэрэг гэж ойлгож болно.

3.8.1. Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн баяжуулах тоног төхөөрөмж

БНХАУ-д хуурай сүүний үйлдвэрлэлд дан нөлөө бүхий болон давхар нөлөөтэй ууршуулагчийг ашигладаг. Хэд хэдэн томоохон сүүний үйлдвэрүүд шингэн сүү үйлдвэрлэхдээ дэвшилтэт флаш ууршуулалтыг ашиглаж байна.

3.8.2. Жигдрүүлэгч

Жигдрүүлэгч нь сүүн бүтээгдэхүүн дэх тосны бөмбөлгийг жижиглэж, сүүн бүтээгдэхүүний чанарыг сайжруулахаас гадна сүүн бүтээгдэхүүний хадгалах хугацааг уртасгах боломж олгодог.

3.8.3. Үйлдвэрлэлийн асептик шугам

БНХАУ-д сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэхдээ өндөр температурт богино хугацаанд ариутгах, хэт өндөр температурт шуурхай ариутгах арга, тоног төхөөрөмжийг өргөн ашигладаг боловч энэ нь үндсэндээ үйлдвэрлэлийн шугамыг нэвтрүүлж буй хэрэг юм.

3.8.4. Илрүүлэгч тоног төхөөрөмж

Сүүн бүтээгдэхүүнд түүхий сүүний чанарыг шалгах, тест буюу сорилт хийх автомат төхөөрөмж, сүүн бүтээгдэхүүнийг шуурхай шалгах тусгай төхөөрөмж ашигладаг. Гэвч ихэнх компаниуд уламжлалт, сонгодог тест хийх аргыг хэрэглэсээр байна.

3.8.5. Хуурай сүү үйлдвэрлэх тоног төхөөрөмж

БНХАУ-д хоёр шатлалтай хатаах төхөөрөмж, тоосруулах хатаах төхөөрөмж зэрэг хуурай сүү үйлдвэрлэдэг дотоодын олон тоног төхөөрөмж бий.

3.8.6. Жижиг бяслаг боловсруулах төхөөрөмж

Бяслагийн үйлдвэрлэл нь ирээдүйд БНХАУ-ын хөгжүүлэх сүүн бүтээгдэхүүний гол чиглэлийн нэг юм. БНХАУ-ын бяслагийн үйлдвэрлэл маш бага учраас гадаад орнуудын техник, технологийг голчлон нэвтрүүлдэг.

3.8.7. Сүүн шахмал боловсруулах тоног төхөөрөмж

Шахмал шахагчийг ашиглан автомат эргэлт хийх, шахмалыг тасралтгүй шахах замаар түүхий эдийг шахаж, дугуй, сийлмэл, тодорхой хэлбэр дүрстэй ингэний сүүн шахмал болон бусад бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэдэг.

3.8.8. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмж ба гол параметрууд.

Хүснэгт 2. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмж ба гол параметрууд

#	Төхөөрөмжийн нэр	Үндсэн буюу гол шаардлага	Наад захын параметрууд эсвэл тусгай шаардлага
1	Сүү хадгалах тоног төхөөрөмж	Үйлдвэрт шаардлагатай түүхий сүүг сүү хадгалах танканд 0-4 хэмд хадгална.	Тогтмол хэмийн автомат систем буюу дулаан хадгалах системтэй байх. Үйлдвэр нь 30 тонноос дээш сүү хадгалах хүчин чадалтай байх ёстой.
2	Сүү цэвэршүүлэх тоног төхөөрөмж	Сүү цэвэрлэгч сеператор	5000 кг/цаг-ийн хүчин чадалтай байх 2-оос дээш багц
3	Жигдрүүлэгч	Өндөр даралтын хоёр-үе шаттай жигдрүүлэгч	5000 кг/цаг-ийн боловсруулах хүчин чадалтай байх 2-оос дээш багц
4	Хөргөлтийн тоног төхөөрөмж	Аммиак эсвэл фторын хөргөлтийн төхөөрөмж эсвэл бусад түүнтэй адилтгах төхөөрөмж	Ажлын хэвийн нөхцөлд, хөргөлтийн 54 кВт-аас дээш хүчин чадалтай тоног төхөөрөмж.
5	Багцлах тоног төхөөрөмж	Багцлах, хэмжих зориулалттай электрон жин, өндөр хурдтай хэрчих болон бусад туслах тоног төхөөрөмж	Олноор хэмжигчийг багцлах хэмжилт хийхэд, өндөр хурдны хэрчигчийг савгүйгээр шуурхай хэрчилт хийхэд ашиглана.

6	Баяжуулах тоног төхөөрөмж	Давхар эсвэл олон талт үйлчилгээтэй вакуум өтгөрүүлэн ууршуулагч	Нэг машины ууршуулах хүчин чадал нь 2400 кг/цагаас их байх.
7	Ариутгах тоног төхөөрөмж	Ялтаст буюу хоолойн төрлийн эсвэл бусад ижил төстэй ариутгах төхөөрөмж	Ариутгах төхөөрөмжийн дулааны нөхөн сэргэлтийн түвшин 90 хувиас дээш байх.
8	Өндөр даралтын насос	/	500 кг/цагаас дээш хүчин чадалтай байх.
9	Тоосруулан хатаах тоног төхөөрөмж	Тоосруулан хатаах босоо тоног төхөөрөмж	Нэг цамхгийн ус ууршуулах хүчин чадал 500 кг/цагаас илүү байх.
10	Агаар цэвэршүүлэх систем	/	300000-аас дээш түвшний агаар цэвэршүүлэх систем (тоосны зөвшөөрөгдөх хэмжээ шаардагдахгүй).
11	Савлах тоног төхөөрөмж	Бүрэн автомат савлах тоног төхөөрөмж	Автомат жин хэмжигч, автомат залруулах систем бүхий битүү эсвэл хагас хаалттай бүрэн автомат савлах машин.
12	Цэвэрлэгээний тоног төхөөрөмж	Задаргаагүй цэвэрлэгээ хийх (CIP) автомат цэвэрлэгээний төхөөрөмж	Үйлдвэрлэлийн бүх шугамд харагдахгүй, хамгаалах боломжгүй өнцөг буюу орон зай байхгүй байх.
13	Түүхий эд, хагас боловсруулсан бүтээгдэхүүн, эцсийн бүтээгдэхүүн хэмжих тоног төхөөрөмж	Хэмжил зүйн баталгаажуулалтын шаардлага хангасан төхөөрөмж	Жин хэмжилт нь батлагдсан
14	Урьдчилан холих тоног төхөөрөмж	Хэмжил зүйн баталгаажуулалтын шаардлага хангасан төхөөрөмж	Урьдчилан холих тоног төхөөрөмж нь хагас хаалттай байна.
15	Холигч тоног төхөөрөмж	Автомат болон автомат бус хэмжин холигч	Холигч тоног төхөөрөмж нь хаалттай, тасралтгүй ажиллагаа бүхий, 500 кг/цагаас дээш боловсруулах хүчин чадалтай байх
16	Хонгил ариутгах тоног төхөөрөмж	Хэт ягаан туяагаар ариутгах эсвэл ариутгалын бусад байгууламж	Хонгил ариутгах тоног төхөөрөмж нь тасралтгүй, хаалттай ажиллагаатай, ариутгал хийсний дараа агаарын орчин цэвэршдэг байх.
17	Савлах тоног төхөөрөмж	Бүрэн автомат савлах машин	Автомат жин хэмжигч, автомат залруулах систем бүхий битүү эсвэл хагас хаалттай бүрэн автомат савлах машин.
18	Агаар цэвэршүүлэх тоног төхөөрөмж	/	300000-аас дээш түвшний агаар цэвэршүүлэх систем (тоосны зөвшөөрөгдөх хэмжээ шаардагдахгүй).

4

БНХАУ ДАХЬ ХЭРЭГЛЭГЧДИЙН ЗАН ТӨЛӨВИЙН СУДАЛГАА

- 4.1. БНХАУ-ын сүүн бүтээгдэхүүн хэрэглэгчдийн зан төлөвийн судалгаа
- 4.2. Амт шимтийн сонголт буюу хүсэл сонирхол
- 4.3. Бүтээгдэхүүний хэрэглээ

БНХАУ-ын сүүн бүтээгдэхүүний хэрэглээ хурдацтай нэмэгдэж буй хэдий ч хэрэглээний түвшин өндөр биш хэвээр байна. Хэрэглээний бүтэц илт өөрчлөгдөж байгаа ч, нэмүү өртөг өндөртэй сүүн бүтээгдэхүүний хэрэглээ бага байна. Хэдийгээр, хот, хөдөөгийн хэрэглээний ялгаа байсаар байгаа ч аажмаар багасаж байна. Хэрэглээ нь орлогын түвшинтэй нягт холбоотой бөгөөд бүс нутгийн гэсэн онцлогтой байдаг. Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний хэрэглээнд хувь хүний хүчин зүйл, хүрээлэн буй орчны хүчин зүйл, бүтээгдэхүүний хүчин зүйл зэрэг гурван хүчин зүйл голчлон нөлөөлж байгааг Зураг 25-д үзүүлээ. Ингэний сүүг цахимаар худалдан авагчдын дунд чамин тансаг, үнэ бүхий зүйлийн хэрэглээтэй ээжүүд, дунд насныхан болон өндөр настнууд голчилж байна. Олон тооны цахим худалдааны мэдээллийн тайлангаас харахад, далайн эрэг орчмын бүс нутгууд болон шинэ нэгдүгээр зэрэглэлийн хотууд дахь хүн амын бүлгүүд ингэний сүүний цахим худалдааны гол хэрэглэгчид бөгөөд хэрэглээний хэмжээ, эзлэх хувь бусад нэгдүгээр зэрэглэлийн хотуудынхаас хамаагүй өндөр байна. Үүний дотор Шанхай, Гуанжоу, Сычуань, Зүүн хойд Хятад болон бусад бүс нутгууд хэрэглээний жагсаалтыг тэргүүлж байна. Хүйсийн харьцаагаар үзвэл, эмэгтэйчүүдийн худалдан авах эрэлт 70 орчим хувийг эзэлж байгаа бол, насаар ангилж үзэхэд, ингэний сүү худалдан авч буй хэрэглэгчдийн насны зөрүү бага байна. Жижиг хотуудын чамин тансаг, үнэ бүхий зүйлийн хэрэглээтэй ээжүүд, ахимаг насны дундаж давхаргынхан болон өндөр настнуудын дунд ингэний сүүний эрэлт болон худалдан авалт ихээхэн нэмэгдсэн бөгөөд тэдний хэрэглээний түвшин бусад бүлгүүдтэй харьцуулахад 2 дахин илүү байна. Тэд одоо болон ойрын ирээдүйд ингэний сүүний «гол хэрэглэгчид» болох хандлагатай байна. Үнэлгээ, санал хүсэлт, асуулга болон бусад мэдээллийн судалгааны үр дүнгээс харахад, хэрэглэгчид ингэний сүүн бүтээгдэхүүн худалдан авахдаа тэжээлэг чанар, сүүний гарал үүсэл, бүтээгдэхүүний шинж чанар, амт, үйлдвэрлэлийн баталгаа, аж ахуйн нэгжийн хүчин чадалд илүү анхаардаг болох нь тогтоогдсон. Хэрэглэгчдийн 90 гаруй хувь нь ингэний сүүний талаарх мэдлэгийг урьдчилан олж авах, шим тэжээлтэй холбоотой тоо мэдээлэлд хамгийн ихээр анхаарал хандуулах, илүү мэргэжлийн, илүү их эрүүл мэндийн шаардлага тавихаар байна.



Зураг 25. Хэрэглэгчийн зан төлөвт нөлөөлдөг хүчин зүйлс

4.1. БНХАУ ДАХЬ СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ХЭРЭГЛЭГЧДИЙН ЗАН ТӨЛӨВИЙН СУДАЛГАА

Хөдөөгийн хэрэглэгчдийн сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлд итгэх итгэл хотын хэрэглэгчдийнхээс арай доогуур байгаа нь хөдөөгийн хэрэглэгчид сүү, сүүн бүтээгдэхүүний чанар, аюулгүй байдлын тухай мэдээлэл авахад хүндрэлтэй, «сүүн бүтээгдэхүүний талаарх цуурхал»-д өртөмтгий байдагтай холбоотой байж болох юм. Хэрэглэгчид хэрэглээ багатай эсэх нь тэдний итгэлийн түвшин тодорхойлох гол хүчин зүйл юм. Хэрэглээний туршлага багатай хэрэглэгчдийн сүү, сүүн бүтээгдэхүүний салбарт итгэх итгэл хэрэглээний тааруу туршлагагүй хэрэглэгчдийнхээс 1.2 пунктээр доогуур байна. Боловсролын түвшин мөн нэгэн чухал хүчин зүйл юм. Өндөр боловсролтой, өндөр орлоготой хэрэглэгчдийн сүүн бүтээгдэхүүнд итгэх итгэл доогуур байдаг. Гэхдээ сүү, сүүн бүтээгдэхүүний чанар, аюулгүй байдлын талаар хангалттай мэдээлэл авч чадвал дүн шинжилгээ, дүгнэлт хийсний дараа сүүний үйлдвэрлэлд итгэх итгэл нь нэмэгдэнэ. Хэрэглэгчдийн хамгийн их анхаарал татдаг дотоодын хүүхдийн хуурай сүүн тэжээлд итгэх итгэл сул хэвээр байна. Хүүхдийн хуурай сүүн тэжээлийг худалдан авч буй хэрэглэгчид тухайн бүтээгдэхүүн нь чанарын гэрчилгээтэй эсэх, өөрөөр хэлбэл чанарын хувьд аюулгүй эсэх, дараа нь органик эсэх, мөшгөх боломжтой эсэхэд хамгийн их санаа зовдог. Хэрэглэгчид өндөр үнээр худалдан авах хүсэл эрмэлзэлтэй байгаа нь мэдээллийн тэгш бус байдлын асуудал оршин буйг харуулж байна. Хэрэглэгчид хүүхдийн хуурай сүүн тэжээлийн үйлдвэрлэлийн процесс, бүтээгдэхүүний чанар болон бусад холбогдох мэдээллийг ойлгохгүй, зөвхөн үнээр нь сайн эсэхийг дүгнэх боломжтой байдаг. Шингэн сүүний хэрэглээ жигд бус тархалттай бөгөөд үнэ нь хэрэглээнд нөлөөлдөг гол хүчин зүйл юм. Нэг өрх жилд дунджаар наад зах нь 78 литр шингэн сүү хэрэглэдэг. Нэг өрх дөрвөн гишүүнтэй гэж тооцвол нэг хүнд ногдох шингэн сүүний хэрэглээ 19.5 литр байгаа нь дэлхийн нэг хүнд ногдох сүүн бүтээгдэхүүний хэрэглээнээс хол хоцорсныг харуулж байна. Үнэ болон боловсролын түвшин нь шингэн сүүний хэрэглээнд нөлөөлдөг гол хүчин зүйл юм. Үнийн 1 хувийн өсөлт тутамд хэрэглэгч өрхийн сарын дундаж хэрэглээ 0.6 хувиар, боловсролын түвшин өндөр байх тусам хүмүүс сүүн бүтээгдэхүүний шим тэжээл, үйлчилгээг ойлгож, хэрэглээ нь нэмэгддэг. Сүүний үйлдвэрлэлд гол үүрэгтэй оролцдог таван байгууллагад (сүүний фермерүүд, сүүний үйлдвэрүүд, жижиглэн худалдаа эрхлэгчид, төрийн болон гуравдагч этгээдийн туршилт, шинжилгээний байгууллагууд) хэрэглэгчдийн итгэх итгэлийн түвшин судлахад, хэрэглэгчдийн төрд итгэх итгэл хамгийн өндөр, харин жижиглэн худалдаа эрхлэгчдэд хамгийн бага итгэдэг болох нь тогтоогдсон.

Бүтээгдэхүүний брэнд нь хэрэглэгчдийн зан төлөвт ихээхэн нөлөөлдөг. Хэрэглэгчид ингэний сүүний брэндийн талаар маш өндөр мэдлэгтэй байдаг бөгөөд энэ талаарх мэдлэг ойлголт нь тухайн брэндийг хүлээн зөвшөөрсөн байдалтай нь буюу танигдсан байдалтай нь эерэг хамааралтай байдаг. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний төлөв чанар буюу өвөрмөц шинж чанар нь хэрэглэгчдийн худалдан авалт хийх зан төлөвт нөлөөлдөг. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний шинж чанар, нэрлэвэл, амт, аюулгүй байдал, эрүүл мэнд, савлагаа, техникийн үзүүлэлт дотроос хэрэглэгчдийн сонголтод нөлөөлдөг хүчин зүйлүүд эхний хоёроос бусад нь бага хувийг эзэлдэг ажээ.

4.2. АМТ ШИМТИЙН СОНГОЛТ БУЮУ ХҮСЭЛ СОНИРХОЛ

Эдүгээ, БНХАУ-д ингэний цэвэр сүү, амталсан буюу амтлаг сүү, ингэний хуурай сүү, ингэний сүүн зайрмаг, ингэний эсэг бүтээгдэхүүн, ингэний сүүн шоколад гээд харьцангуй олон нэр төрлийн ингэний сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгдэж байна. БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүнд хуурай сүү давамгайлдаг ба мөн сүүн шахмал, бага хэмжээний шингэн сүү үйлдвэрлэн борлуулж байна.

2020 оны дэлхийн хэмжээний нийт ингэний сүүн бүтээгдэхүүний борлуулалтын 40.9 хувийг ингэний шингэн сүү, 20.7 хувийг ингэний хуурай сүү, 13.9 хувийг амтлаг сүү, 11.7 хувийг ингэний сүүн зайрмаг, 8.6 хувийг эсэг сүүн бүтээгдэхүүн, 4.2 хувийг бусад бүтээгдэхүүн эзэлж байна. Бүх төрлийн сүүн бүтээгдэхүүн дотроос хэрэглэгчид уухад бэлэн шингэн сүү, хуурай сүүг хамгийн ихээр сонгож хэрэглэдэг бол, таргийг илүүд үздэг хүмүүсийн эзлэх хувь харьцангуй бага байна.

Дэлхийн хэмжээнд, ингэний сүүн бүтээгдэхүүний борлуулалт ерөнхийдөө өсөх хандлагатай байгаа хэдий ч өөр өөр нэрийн бүтээгдэхүүний борлуулалтын өсөлтийн хувь харилцан адилгүй байна. Эдгээрийн дотроос, ингэний сүүн эсэг бүтээгдэхүүн болон ингэний цэвэр сүүний борлуулалтын жилийн дундаж өсөлт харьцангуй удаан буюу тус тус 3.7 хувь, 3.9 хувьтай байна. Ингэний сүүн зайрмагийн борлуулалт хамгийн өндөр өсөлттэй буюу 5 хувьтай байна. Үүний гол шалтгаан гэвэл, ингэний сүүний уургийн баялаг агууламж, өвөрмөц амт нь ингэний сүүн зайрмагийн амтыг илүү тодотгож өгдөг, ингэний хуурай сүүг хадгалах, авч явах, хүнсэнд хэрэглэхэд амар хялбар байдаг тул дэлхийн өнцөг булан бүрд буй хэрэглэгчдийн таашаалд нийцдэг. Энэ бүтээгдэхүүний борлуулалтын жилийн өсөлт 4.6 хувьд хүрээд байна.

4.3. БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ХЭРЭГЛЭЭ

4.3.1. Хэрэглэгчийн хүсэл сонирхол ба сүүн бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлын төлөв чанарын төлөө төлөхөд бэлэн хамгийн дээд үнэ буюу төлөх хүсэл эрмэлзэл.

Олон эрдэмтэн судлаачид судалгаагаа сүүн бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлын төлөв чанарыг судлахаас эхлүүлдэг. Бээжин, Хэбэйгийн хэрэглэгчид сүүн бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг чухалчлах үүднээс олонд танигдсан буюу алдартай брэндийн сүүн бүтээгдэхүүнийг супермаркет, дэлгүүрээс худалдан авахад бэлэн байдаг. Хотын айл өрхүүд эдгээр бүтээгдэхүүн нь аюулгүй байдлын баталгаатай, удаан хадгалах боломжтой гэж үздэг учраас супермаркетаас сүүн бүтээгдэхүүн авахыг илүүд үздэг. Хэйлунзян буюу Хар мөрний хэрэглэгчид НАССР буюу Аюулын дүн шинжилгээ ба эгзэгтэй цэгийн хяналтын гэрчилгээтэй сүүн бүтээгдэхүүнд ихээр итгэдэг ч энэ талаарх ойлголт мэдлэг бага, үүний төлөө өндөр төлбөр төлөх хүсэлгүй байдаг.

Бээжингийн хэрэглэгчдийн 82.7 хувь нь дотоодын хүүхдийн тэжээлийн хуурай сүүний брэндүүдтэй харьцуулахад гадаадын хүүхдийн тэжээлийн хуурай сүүг илүү аюулгүй гэж үздэг тул гадаадын брэнд бүтээгдэхүүнийг худалдан авах хүсэлтэй байна.

БНХАУ-ын хэрэглэгчид Засгийн газраас баталгаажуулсан хэт өндөр температурт шуурхай ариутгасан (УНТ) сүүн бүтээгдэхүүн зэрэг хүнсний бүтээгдэхүүнийхээ аюулгүй байдлыг хангахын тулд өндөр үнэ төлөхөд бэлэн байна. Нанжин хотын хэрэглэгчдийн 91.5 хувь нь хүнсний аюулгүй байдалд илүү их анхаарал хандуулдаг бөгөөд тэдний 69.8 хувь нь хадгалах хугацаа болон үйлдвэрлэсэн огноог хүнсний аюулгүй байдлын үндсэн үнэлгээ болгон авч үздэг. Эцэг эхчүүд Засгийн газрын ЧАБ (QS)-ын гэрчилгээтэй бүтээгдэхүүн, шим тэжээлийн шошготой бүтээгдэхүүн болон импортын бүтээгдэхүүнд өндөр төлбөр төлөхөд бэлэн байгаа бөгөөд хэрэглэгчид аюулгүй байдлын баталгаатай сүүн бүтээгдэхүүнд 57.6 хувийн нэмэлт төлбөр төлөхөд бэлэн байна.

4.3.2. Хэрэглэгчийн хүсэл сонирхол ба сүүн бүтээгдэхүүний функциональ шинж чанар, түүнийг тэжээллэг чанартай болгон баяжуулсны төлөө төлөхөд бэлэн хамгийн дээд үнэ.

Гадаадын олон эрдэмтэн судлаачид сүүн бүтээгдэхүүний функциональ шинж чанар, тэжээллэг чанартай холбоотой хэрэглэгчдийн хүсэл сонирхол, түүнд төлөх хамгийн дээд үнийн талаар судалжээ. Эмэгтэйчүүдтэй харьцуулахад эрэгтэйчүүд байгалийн амттай шингэн сүүг илүүд үздэг, ахмад настнуудтай харьцуулахад залуучууд амтлаг сүүг илүүд үздэг, ахмадууд шингэн сүү худалдаж авахдаа өөх тосны агууламжийг илүү анхаарч үздэг бол, өндөр орлоготой хэрэглэгчид өөх тос багатай шингэн сүүг илүүд үздэг бөгөөд үүнийг өндөр үнээр худалдан авахад бэлэн байдаг ажээ. Хүүхдэд зориулсан шингэн сүүг худалдан авахдаа эцэг эхчүүдийн 73 хувь нь шингэн сүүний амтыг, 43 хувь нь шингэн сүүний шимт чанарыг харгалзан үздэг ба эх, эцэг эхчүүдийн 98 хувь нь брэндэд анхаарал хандуулдаг бол, 93 хувь нь брэнд болон амтыг нь харгалзан үздэг байна. Тарагны төлөв чанаруудын дотроос хэрэглэгчид эрүүл мэндтэй холбоотой шинж чанар, амтыг нь, эрүүл мэндэд нөлөөтэй шинж чанаруудтай харьцуулахад бүтээгдэхүүний найрлага, үнэ, брэнд, хэрэглэхэд дөхөм байдал, шим тэжээлийг илүүтэй чухалчилдаг байна. Хэбэй мужийн хотын хэрэглэгчид сүүн бүтээгдэхүүн худалдаж авахдаа шим тэжээлийг, үүний дараа брэнд, үнэ, сав баглаа боодлын үзэмжийг чухалчилж байна.

4.3.3. Органик сүүн бүтээгдэхүүн зэрэг бусад төлөв чанаруудын талаарх хэрэглэгчдийн хүсэл сонирхол

Хэрэглэгчдийн дунд, мөшгөлтийн гэрчилгээтэй сүүн бүтээгдэхүүний эрэлт хэрэгцээ өндөр байна. Судалгаанд оролцогчид мөшгөлт хийгдээгүй сүүн бүтээгдэхүүнтэй харьцуулахад мөшгөлт хийгдсэн сүүн бүтээгдэхүүнд өндөр үнэ төлөхөд бэлэн байна. БНХАУ дахь хэрэглэгчид, чанарын гэрчилгээтэй бүтээгдэхүүнтэй харьцуулахад органик болон ногоон гэрчилгээтэй сүүн бүтээгдэхүүнийг илүүд үзэж байна. Тайван улсын хэрэглэгчид БХААС (CAS)-ын дагуу олгосон органик бүтээгдэхүүний гэрчилгээтэй буюу органик гэдэг нь баталгаажсан шинэ сүү худалдан авахад илүү бэлэн байгаа бөгөөд жил бүр органик бүтээгдэхүүний гэрчилгээтэй сүүн бүтээгдэхүүн (CAS)-д дунджаар 21.95 доллар нэмж төлөхөд бэлэн гэсэн байна. Шаньдуны хэрэглэгчдийн тухайд, ерөнхийдөө бол, органик сүүн бүтээгдэхүүнд итгэдэг. Дотоодын брэндүүд болон дотоодын гэрчилгээтэй бүтээгдэхүүнтэй харьцуулахад, хэрэглэгчид Европын холбооны брэндүүд болон Европын холбооны баталгаажуулалтад итгэх итгэл өндөр байна.

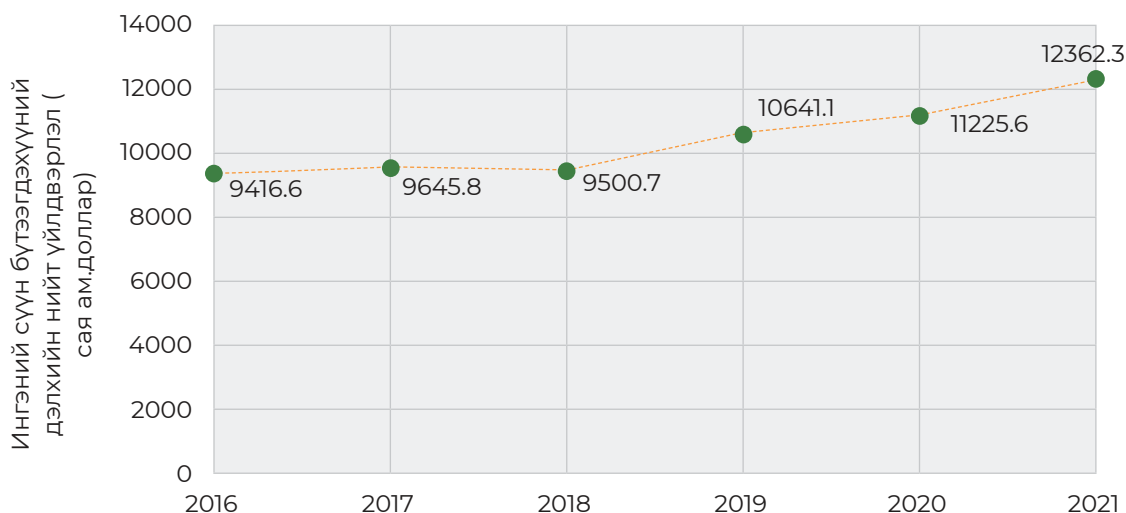
5

БНХАУ-ЫН ИНГЭНИЙ СҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН БОЛОМЖИЙН ТАЛААРХ СУДАЛГАА

- 5.1. БНХАУ-ын ингэний сүүний зах зээлийн эрэлт, нийлүүлэлтийн зөрүү
- 5.2. Ингэний сүүний хэрэглээ (эрэлт, нийлүүлэлт)-ний 2022-2027 оны төсөөлөл ба өсөлтийн хувь
- 5.3. Гол сорилт бэрхшээлүүд

5.1. БНХАУ-ЫН ИНГЭНИЙ СҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ЭРЭЛТ, НИЙЛҮҮЛЭЛТИЙН ЗӨРҮҮ

21 дүгээр зуунаас хойш ингэний сүүн бүтээгдэхүүний дэлхийн хэмжээний эрэлт хэрэгцээ хурдацтай өсөх хандлагатай байна. НҮБ-ын ХХААБ-ын мэдээллээр, 2021 онд дэлхийн хэмжээнд ингэний сүүн бүтээгдэхүүний борлуулалт (үйлдвэрлэлийн үнээр) 12362 сая ам.долларт, 2016-2021 оны жилийн дундаж өсөлт 4.6 хувьд хүрээд байна.

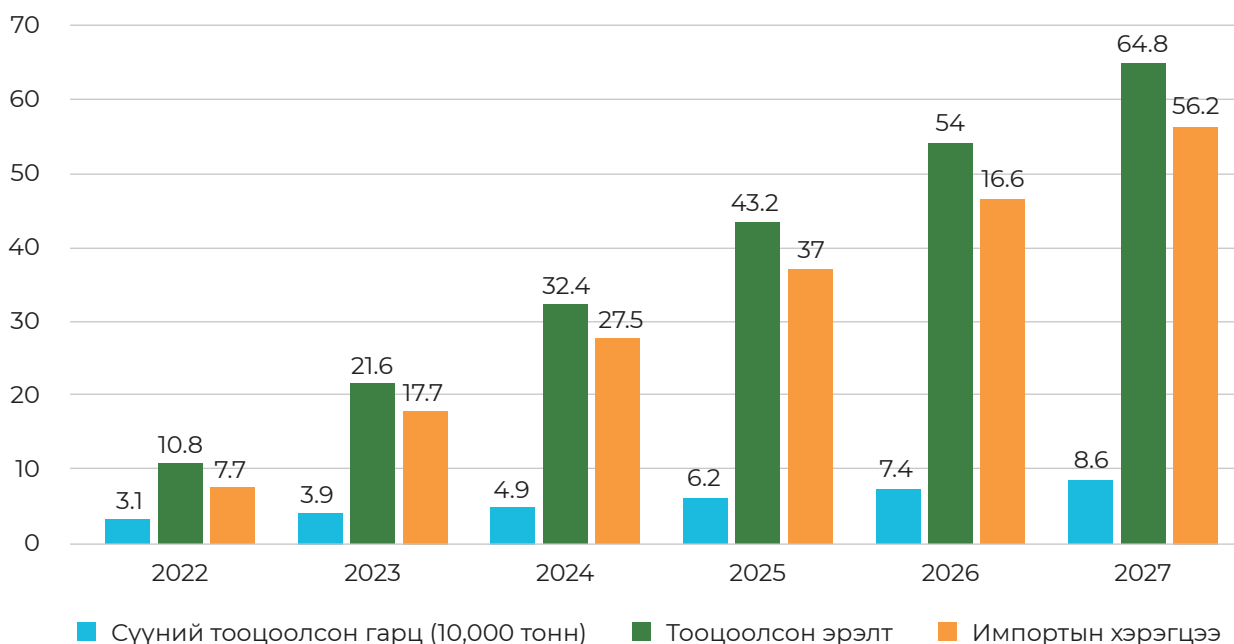


Зураг 26. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний дэлхийн нийт борлуулалт

2021 онд БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний нийт борлуулалт (үйлдвэрлэлийн үнээр) 751.3 сая ам.долларт хүрч, өнгөрсөн 5 жилийн хугацаанд даруй 35.1 хувиар өссөн бөгөөд жилийн дундаж өсөлт 5.5 хувьд хүрлээ. Зах зээлийн эрэлтийн өсөлт Европ, Африк, Ази тивийн бусад орнуудтай харьцуулахад мэдэгдэхүйц өндөр байна. Ирэх таван жилд дотоодын эрэлт хэрэгцээ өндөр байхаар байгаа нь БНХАУ-ын зах зээлд ингэний сүүн бүтээгдэхүүний борлуулалт өсөх орон зайг нэмэгдүүлж, ингэний сүүн бүтээгдэхүүний хэрэглээ үргэлжлэн нэмэгдэнэ гэж тооцоолоод байна. 2027 он гэхэд импортын хэрэгцээ 767 мянган тоннд хүрнэ гэсэн тооцоо бий. БНХАУ-тай хиллэдэг Монгол Улсын ингэний сүүний гарц өндөр, байгаль, газар зүйн давуу талтай, ингэний сүүний өнөөгийн үнэ өндөр, ингэний сүүний экспорт нь Монгол Улсын тэмээний аж ахуйн хөгжилд шинэ өсөлтийг бий болгоно.

Иргэдийн амьжиргааны түвшин дээшлэхийн хэрээр сүүн бүтээгдэхүүний хэрэглээ эрс нэмэгдэнэ хэмээн мэргэжилтнүүд таамаглаж байна. Өнөөгийн байдлаар, ингэний сүүний дотоодын зах зээлийн эрэлт, нийлүүлэлтийн хооронд тодорхой зөрүү байсаар байгаа бөгөөд дотоодын зах зээлийн хэрэгцээг хангахын тулд жил бүр ихээхэн хэмжээний сүүн бүтээгдэхүүн импортлох шаардлагатай байна. Ингэний сүүний хэрэглээ хурдацтай өсөхийн хэрээр шинэ сүүний эрэлт, нийлүүлэлтийн зөрүүтэй байдал урт удаан хугацаанд үргэлжлэх төлөв ажиглагдах боллоо. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүнийг шим тэжээл, чанар сайтай, эрүүл мэндэд тустай гэж ойлгож, хэрэглэхийг оролдох болсон хэрэглэгчдийн тоо улам бүр нэмэгдэж, зах зээлийн цар хүрээ өргөжиж байгаа нь дэлхийн ингэний сүүний салбарын хөгжлийг тасралтгүй

хурдасгаж байна. Хэдийгээр, тэмээн сүргийн тоо толгой өсөж байгаа ч, ингэний сүүний үйлдвэрлэл багахан хэмжээтэй байгаагаас үүдэн эрэлт өндөр хэвээр, дотоодын бүтээгдэхүүний нийлүүлэлт хомс байгаа тул импортын орон зай ихтэй хэвээр байна. БНХАУ нь дэлхийн хамгийн их буюу 1.4 тэрбум хүн амтай, асар том хэрэглэгчдийн зах зээлтэй орон. Судалгаанаас харахад, БНХАУ-д дор хаяж 10 сая хүн онцгой цагаан идээ буюу сүүн бүтээгдэхүүн, тэр дундаа ингэний сүү хэрэглэх хүсэл сонирхолтой байна. Нэг хүнд хоногт 0.6 кг ингэний сүүн бүтээгдэхүүн ногдож байгаад үндэслэн тооцоолж үзвэл, одоогийн дотооддоо үйлдвэрлэсэн ингэний сүү (жилд 30000 тонн) 600000 хүнд л хүрэлцэхүйц байгаа нь зах зээлийн эрэлт хэрэгцээг хангахад хол байгааг харуулж байна. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүнийг хэрэглэгчдэд сурталчлан таниулах тусам ингэний сүүний импортын эрэлт өсөх хандлагатай байгаа бөгөөд 2027 он гэхэд импортын хэрэгцээ 767 мянган тоннд хүрэх төлөвтэй байна



Зураг 27. БНХАУ-ын ингэний сүүний зах зээлийн эрэлт, нийлүүлэлтийн зөрүү

21 дүгээр зуунаас эхлэн, ингэний сүүний үйлдвэрлэл хөгжиж, шинэчлэгдэж, хэрэглэгчдийн эрүүл мэндийн талаарх мэдлэг ойлголт нэмэгдэн, хүнсний хэрэглээндээ зориулж зардал гаргах чадавх сайжирсаар байгаа нь ингэний сүүний дэлхийн эрэлт хэрэгцээ хурдацтай өсөхөд түлхэц үзүүлжээ. НҮБ-ын ХХААБ-ын мэдээлснээр, 2021 онд дэлхийн хэмжээнд ингэний сүүн бүтээгдэхүүний борлуулалт (үйлдвэрлэлийн үнээр) 12,362 сая ам.доллар байсан бөгөөд 2016-2021 оны хооронд жилд дунджаар 4.8 хувиар өсжээ. 2021 онд БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний нийт борлуулалт (үйлдвэрлэлийн үнээр) 751.3 сая ам.долларт хүрч, 2016 онтой (556 сая ам.доллар) харьцуулахад даруй 35.1 хувиар өссөн бөгөөд жилийн дундаж өсөлт 5.5 хувьд хүрсэн байна. Дотоодын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний жилийн өсөлтийн хувь дэлхийн нийт ингэний сүүн бүтээгдэхүүний өсөлтөөс хамаагүй өндөр бөгөөд БНХАУ дахь ингэний сүүн бүтээгдэхүүний борлуулалт дэлхийн нийт ингэний сүүн бүтээгдэхүүний борлуулалтын 6 хувийг эзэлж байна (Зураг 28-д үзүүлэв). Түүнчлэн ингэний сүүн бүтээгдэхүүний дотоодын зах зээлийн эрэлтийн өсөлтийн хувь Европ, Африк, Азийн бусад орнуудынхаас илт өндөр байна.



Зураг 28. Дэлхийн болон БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн үнийн харьцуулалт, 2021

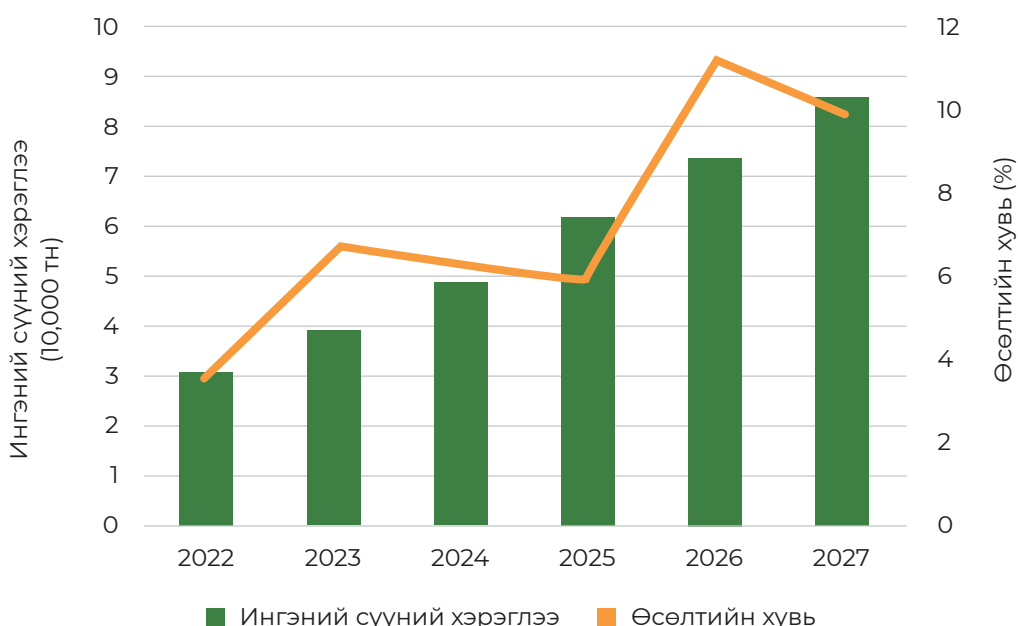
Монгол Улс нь дэлхийн хамгийн олон хос бөхт тэмээтэй орон. Ингэний сүүний үйлдвэрлэлийн хувьд байгалийн давуу талтай. Монголын малчдын 64.7 хувь нь тэмээний аж ахуй эрхэлдэг бөгөөд тэдгээр нь Монгол Улсын нийт хүн амын 5.4 хувийг эзэлдэг. Говь нутгийн малчдын эдийн засгийн гол орлого нь тэмээний аж ахуйгаас ордог орлого бөгөөд сүүлийн жилүүдэд байгаль, цаг агаарын нөхцөл байдал, тээвэрлэлттэй холбоотой хүндрэл, бусад шалтгааны улмаас экспортын зах зээлээ хараахан нээж чадаагүй байна.

БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний зах зээлийн судалгааны тайлан нь БНХАУ-ын ингэний сүүний үйлдвэрлэлийн хөгжил, хэрэглэгчдийн зан төлөвийн талаарх мэдээллээр хангаж, Монгол Улсын ингэний сүү, сүүн бүтээгдэхүүний экспортод хувь нэмрээ оруулах, ингэний сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн тоо хэмжээ, нэр төрлийг тодорхойлж, ингэснээр БНХАУ-ын хэрэглэгчдийн хүсэл сонирхол, зах зээлийн эрэлт хэрэгцээг илүү сайн хангахад чиглэсэн зарим зааварчилгаагаар хангаж буй хэрэг юм. Түүний сацуу, БНХАУ-ын тэмээний аж ахуйн хөгжлийн үйл явцад хийсэн эрэл хайгуул, туршлага нь Монгол Улсын тэмээний аж ахуйн хөгжилд чухал хэрэгтэй, ач холбогдол бүхий мэдээлэл болж чадна.

5.2. ИНГЭНИЙ СҮҮНИЙ ХЭРЭГЛЭЭ (ЭРЭЛТ БА НИЙЛҮҮЛЭЛТ)-НИЙ 2022-2027 ОНЫ ТӨСӨӨЛӨЛ БА ӨСӨЛТИЙН ХУВЬ

Ингэний сүүний үйлдвэрлэл, хэрэглээ эртний түүхтэй. Шинэ эрин үед ингэний сүүн бүтээгдэхүүний шинэ функц буюу үйлчлэх чанар, баялаг шим тэжээлт чанарыг олж мэдсэнээр дотоодын эрэлт хэрэгцээ хурдацтай өсөж байна. Хэрэглээ өсөхийн хэрээр сүүн бүтээгдэхүүн энгийн иргэдийн хоол тэжээлийн хэрэгцээ болсон. Хуурай сүүний үйлдвэрт олон мэргэжилтнүүд ажилладаг бөгөөд өрсөлдөөн ч ширүүн байдаг. Уг салбар өөрчлөн зохион байгуулагдахад ойрхон байна. Зах зээлийн асар том бялуутай тулгарсан дотоод, гадаадын хуурай сүүний брэндүүд

нөөцийг шүүрч авахын төлөө өрсөлдөж, үүний үр дүнд зах зээлд олон тооны хуурай сүүний үйлдвэрүүд, холимог брэндүүд, эмх замбараагүй томьёолол буюу жор гарч ирснийг олон мянган цэрэг, ширүүн өрсөлдөөнтэй зүйрлэж болох бөгөөд энэхүү нөхцөл байдал салбарын хөгжилд өөрчлөлт буюу эргэлт хийх явцыг хурдасгаж байна. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүн нь тэжээллэг чанар сайтай, олонд танигдсан учраас зах зээлийн орон зай том, өрсөлдөөний дарамт бага байна. Энэ нь хөрөнгө оруулагчдын хувьд зах зээлд нэвтрэх сайхан боломж юм. Тэд нэг алхам урагшлахад л ингэний сүүний салбарын хөгжлийн салхийг хагалж, аж үйлдвэрийн хөгжлийн загварыг гаргах үйл явцыг түргэтгэж чадна. Ингэний сүүний өнөөгийн зах зээлийн хөгжлөөс харвал, 2022-2027 онд БНХАУ-ын ингэний сүүний хэрэглээний эрэлт эрс нэмэгдэх төлөвтэй байна. Ингэний сүүний хэрэглээ, өсөлтийн хувийг Зураг 29-т үзүүлээ. Иймд, ирээдүйн хэрэглэгчдийн хэрэгцээг хангахын тулд үржлийн ажлыг өргөжүүлэх, сүүний үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх, эс бөгөөс гадаадаас ингэний сүү импортлох шаардлагатай байна.



Зураг 29. 2022-2027 онд улсын хэмжээний ингэний сүүний хэрэглээ, хэрэглээний өсөлтийн төсөөлөл

5.3. ГОЛ ГОЛ СОРИЛТ БЭРХШЭЭЛҮҮД

Бага хэмжээгээр үйлдвэрлэгддэг хуурай сүүний нэг болох ингэний сүүг шим тэжээлээр баялаг учраас, сүүлийн жилүүдэд улам олон хэрэглэгчид найр тавьж ирсэн хэдий ч сүүний эх үүсвэр хомс, өндөр үнэтэй зэрэг нь олон хэрэглэгчдэд боломж олгохгүй байдалд хүргэж байна. Оршин суугчид ингэний сүүг дахин таашааж эхэлснээр сүүний үйлдвэрүүд хөрөнгө оруулалт хийж, олон төрлийн ингэний сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, хуурай сүүний салбарыг эзлэхээр өрсөлдөж байна. Ирээдүйн асар том зах зээл болон томоохон зах зээлийг бий болгоход учрах хүндрэл бэрхшээл эсвэл сүүний үйлдвэрүүдэд тулгарч буй томоохон сорилт бэрхшээлүүд хоорондоо зөрчилдөөнтэй байна.

Эдүгээ, ингэний сүүний салбарыг хөгжүүлэхэд сорилт ч тулгарч байна, боломж ч оршин байна. Нэг талаар үүнд эргэлзэх дуу хоолой нэмэгдэж байгаа ч, нөгөө талаар энэ нь ингэний сүүний үйлдвэрлэлийг стандартчилах асуудлаар хэлэлцэж, салбар эргэлт хийх шат руугаа орж, чанартай бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэдэг илүү чадвартай, туршлагатай үйлдвэрүүд товойн гарч ирнэ гэсэн үг. Сүүний томоохон үйлдвэрүүд зах зээлд нэвтрэн орж ирснээр ингэний сүүний үйлдвэрүүд хэрэглэгчдийн эрэлт хэрэгцээ болон өөрсдийн хүч чадалд нийцүүлэн өөрийн гэсэн брэнд нөлөөг бий болгож, улмаар зах зээлийн өрсөлдөөнд давуу тал олж авна.

5.3.1. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний чанар

Ингэний сүү нь ингэний шинэхэн сүүний шим тэжээлийг дээд зэргээр хадгалсан дээд зэргийн чанартай ингэний сүүн бүтээгдэхүүнээр хэрэглэгчдийг хангадаг, тэжээллэг чанар сайтай, байгалийн цэвэр олон үйлдэлт ногоон органик хүнс хэмээн үнэлэгдэж ирсэн. Гэхдээ, бэлчээрийн ингэний сүү, малын тэжээлээр бордсон ингэний сүүний шим тэжээлийн найрлага хоорондоо зарим талаар ялгаатай. Малын тэжээл нь шим тэжээлээр баялаг бөгөөд шаардлагатай орцуудыг тэмээнд тохируулан нэмж өгдөг бөгөөд ингэснээр, ингэний сүүний гарц илүү, түүхий сүүний чанар өндөр байдаг бол бэлчээрийн тэмээ тодорхой хэмжээнд хязгаарлагдмал байдаг тухайн газар нутгийнхаа өвс ургамлаар тэжээгддэг. Иймд, чанарын тогтолцоо, ингэний сүүний уураг, тослог, соматик эсийн тоо, бактерийн нийт тоо зэрэг гол үзүүлэлтүүдийг улирал тутам хянаж, ингэснээр ингэний сүүний үйлдвэрлэлийг дэмжих замаар ингэний түүхий сүү худалдан авахдаа үндэсний болон тухайн орон нутгийн стандарт, үйлдвэрлэлийн стандартыг чанд мөрдөж, сүүний үйлдвэр, фермер, хоршоо зэрэг үндсэн үйлдвэрлэл, аж ахуй эрхлэгчдийг цаашид стандартчилж, тэдгээрийг удирдамж чиглэлээр хангадаг байх шаардлагатай. Ийм арга замаар БНХАУ-ын ингэний сүүний үйлдвэрлэлийн эрүүл, тогтвортой хөгжлийг дэмжих боломжтой.

5.3.2. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний үнэ

Ингэний сүүг «цөлийн цагаан алт» гэж нэрлэх болсон нэг шалтгаан нь шим тэжээлээс гадна түүний өндөр үнэтэйд оршдог. Ингэний саалийн хугацаа богино, сааль саахад тавигдах шаардлага өндөр зэрэг нь ингэний сүүний үйлдвэрлэлийн өртгийг эрс нэмэгдүүлдэг. БНХАУ-д ингэний түүхий сүүний үнэ бусад төрлийн түүхий сүүнээс 10 дахин өндөр байдаг. Ажиллах хүчний зардал, тэжээлийн үнэ, уур амьсгалын өөрчлөлт, эрэлт хэрэгцээ болон бусад олон хүчин зүйлийн нөлөөгөөр түүхий сүүний үнэ жилээс жилд өссөөр байгаа тул дараалсан хэд хэдэн боловсруулалтын дараа ингэний сүү илүү үнэтэй болдог. Гэтэл үнэ 1 хувиар өсөхөд хэрэглэгчдийн сарын дундаж хэрэглээ 0.56 хувиар нэмэгддэг бөгөөд ингэний сүүний үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэхийн тулд ингэний сүүн бүтээгдэхүүний талаар сурталчлан таниулах, нэр хүндийг нь дээшлүүлэх явдал нэн чухал, ингэснээр улам олон хэрэглэгчид ингэний сүүний шим тэжээлийн үнэ цэнийг ойлгож, брэндийн талаарх мэдлэг ойлголт нь ч дээшилнэ.

“CBN” бизнесийн мэдээллийн төв болон Тмолл Хүнс компанийн хамтран гаргасан “Насанд хүрэгчдэд зориулсан хуурай сүүний үйлдвэрлэлийн 2021 оны чиг хандлагын тайлан»-д дурдсанаар, цахим худалдаа нь дэлгүүрийн борлуулалттай харьцуулахад түрээсийн болон дэлгүүрийн үйл ажиллагааны зардлын бууралт, хямд үнэ, хэрэглээнд дөхөмтэй байдал, хурдан шуурхай үйлчилгээ зэргээс үүдэн ингэний хуурай сүүний борлуулалтын гол суваг болж чадсан байна. 2021 онд ингэний цэвэр хуурай сүүний борлуулалт хурдацтай буюу даруй 300 гаруй хувиар өсжээ.

БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний хэрэглээнд хараажаар оршин суугчдын орлогын түвшин, боловсролын түвшин, хүн амын тоо, бүтэц, хотжилтын түвшин нөлөөлдөг бөгөөд энэ нь сүүн бүтээгдэхүүний чанар, аюулгүй байдалтай ихээхэн хамааралтай байна. Хэрэглэгчид сүүн бүтээгдэхүүнийг хэрэглэж байх үедээ түүний функциональ чанар, шим тэжээлийн баяжуулалт зэрэг шинж чанарт илүү анхаардаг бол, үүний дараа сүүн бүтээгдэхүүний тэжээллэг чанар, амт, брэнд, өнгө үзэмж, хэрэглэхэд дөхөм байдал зэрэгт мөн анхаарлаа хандуулдаг. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүн нь тэжээллэг чанар, амт чанар сайтай байдгаараа улам олон хэрэглэгчдэд танигдсаар байна. Тэгвэл одоо, түүхий эдийн өртөг зардлыг бууруулж, үйлдвэрлэлийн технологийг боловсронгуй болгож, үйлдвэрлэлийн процессыг оновчтой болгон, бүтээмжийг дээшлүүлж, борлуулалтын сувгийг оновчтой болгон, тэмээ үржүүлгийг нэмэгдүүлэх замаар зардлаа бууруулах шаардлагатай бөгөөд ингэснээр улам олон хэрэглэгч ингэний өндөр чанартай сүүн бүтээгдэхүүнийг таашаан хэрэглэх боломжтой болох юм.

5.3.3. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний төрлүүд

Хэрэглэгчид насанд хүрэгчдэд зориулсан хуурай сүүг эрүүл мэндийн хэрэгцээндээ зориулан худалдан авдаг бөгөөд ингэний цэвэр сүү нь шим тэжээлээр баялаг, хүний биеийн хэрэгцээг хангах чадвартай учраас хэрэглэгчдийн дунд тодорхой хэмжээгээр танигдсан байдаг. Хэрэглэгчдийн илүү төрөлжсөн, босоо хэрэглээний эрэлт хэрэгцээг хангахын тулд ингэний цэвэр сүүн бүтээгдэхүүнд суурилсан бүрэн тослогтой эсгэсэн цэвэр хуурай сүү, ингэний исгэлэн сүүн шахмал, ингэний пробиотик сүүн шахмал болон хэрэглэгчдийн хэрэгцээг бүх талын, төрөлжүүлсэн байдлаар хангахын тулд гиперлипидемитэй эсвэл цусан дахь өөх тосны хэмжээг бууруулах хэрэгцээтэй хүмүүст зориулж өөх тос бууруулах уураг ихтэй ингэний хуурай сүүг үйлдвэрлэлд нэвтрүүлээд байна.

5.3.4. Бүтээгдэхүүн хэрэглээний хувилбарууд

Хэрэглээний хувилбаруудад голчлон хувилбарт суурилсан бүтээгдэхүүний савлагааны дизайн, хувилбарт суурилсан бүтээгдэхүүнд анхаарал татагдах гол санаа буюу уран сэтгэмжийг тодруулж өгөх зэрэг багтана. Хэрэглээний тодорхой хувилбар байхгүй бол хэрэглэгчид бүтээгдэхүүн худалдан авах шалтгаан байхгүй болно. Иймд, брэнд төлөвлөлтийн ажлаа сайн хийж, супер ганц бүтээгдэхүүн бий болгож, энэ хоёр цөмийг тойрон, аж ахуйн нэгжүүдийн тогтвортой өрсөлдөх давуу талыг бий болгох нь зүйтэй. Бүтээгдэхүүн, үнэ, борлуулалтын суваг, сурталчилгаа болон маркетингийн бусад элементүүд буюу язгуур хэсгүүд нь эцсийн эцэст бизнесийн үйлчилгээнд зориулагдсан байдаг бөгөөд хэрэв тогтвортой давуу талыг бий болгож чадахгүй бол эдгээр үзүүлэлтүүд зах зээлд өрсөлдөх чадвараа алдах болно.

6

ИМПОРТЫН БОДЛОГО

- 6.1. Ингэний сүүн бүтээгдэхүүнд мөрдөгддөг БНХАУ-ын стандарт ба дэг журам
- 6.2. Ложистикт тавигддаг даатгалын гэрээний нэмэлт үүргийн шаардлага
- 6.3. Экспортод учирч болзошгүй эрсдэлүүд ба тэдгээрийг даван туулах арга зам
- 6.4. Монгол Улсаас БНХАУ руу ингэний сүү экспортлох маршрут

6.1. ИНГЭНИЙ СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЭКСПОРТОД МӨРДӨГДӨЖ БУЙ БНХАУ-ЫН СТАНДАРТ БА ДЭГ ЖУРАМ

Хүнсний бүтээгдэхүүнийг импортлоход БНХАУ-ын Гаалийн газрын гадаад худалдааны бараанд хяналт шалгалт хийх арга хэмжээ, БНХАУ-ын импорт, экспортын хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлын менежментийн арга хэмжээ зэрэг БНХАУ-ын хүнсний аюулгүй байдлын хяналт, зохицуулалтын арга хэмжээ, дүрэм журмыг мөрдлөг болгох ёстой бөгөөд мөн импортын хүнсний бүтээгдэхүүн нь стандарт, дүрэм, журамд нийцсэн байх ёстой. БНХАУ-д ингэний сүүн бүтээгдэхүүнтэй холбоотой дараах 19 салбарын стандарт, орон нутгийн стандарт, бүлгийн стандартууд мөрдөгддөг:

- БНХАУ-ын сүүний салбарын стандарт Ингэний хуурай сүү (RHB903-2017)
- БНХАУ-ын сүүний салбарын стандарт Ингэний түүхий сүү (RHB900-2017)
- БНХАУ-ын сүүний салбарын стандарт Ингэний эсгэсэн сүү (RHB902-2017)
- Орон нутгийн хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Ингэний хуурай сүү (DBS15/016-2019)
- Орон нутгийн хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Ингэний хуурай сүү (DBS15/015-2019)
- Орон нутгийн хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Ингэний ариутгасан сүү (DBS15/017-2019)
- Орон нутгийн хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Ингэний хуурай сүү (DBS65/014-2017)
- Орон нутгийн хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Ингэний түүхий сүү (DBS65/010-2017)
- Орон нутгийн хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Ингэний ариутгасан сүү (DBS65/012-2017)
- Орон нутгийн хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Ингэний өтгөрүүлсэн сүү (DBS65/011-2017)
- Орон нутгийн хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Ингэний эсгэсэн сүү (DBS65/013-2017)
- Бүлгийн стандарт Ингэний хуурай сүү (Т/СААА011-2019)
- Бүлгийн стандарт Ингэний эсгэг хуурай сүү (Т/СААА012-2019)
- Бүлгийн стандарт Ингэний түүхий сүү (Т/СААА007-2019)
- Бүлгийн стандарт Ингэний өтгөрүүлсэн сүү (Т/СААА009-2019)
- Бүлгийн стандарт Ингэний эсгэсэн сүү (Т/СААА010-2019)
- Бүлгийн стандарт Ингэний ариутгасан сүү (Т/СААА008-2019)
- Бүлгийн стандарт Өндөр хэмд ариутгасан ингэний сүү (Т/ИМАС035-2022)
- Бүлгийн стандарт Ингэний шинэхэн сүүг цуглуулахад баримтлах журам (Т/ИМАС046-2022)

Түүнчлэн, импортын савласан хүнсний бүтээгдэхүүн, хүнсний нэмэлтүүд нь хятад хэл дээрх шошготой байх бөгөөд хуульд заасан зааврыг мөн хятад хэл дээр бичсэн байхыг шаарддаг. Шошго болон заавар нь хууль болон БНХАУ-ын холбогдох бусад хууль тогтоомж, захиргааны дүрэм журам, үндэсний хүнсний аюулгүй байдлын стандартын шаардлагад нийцсэн байх бөгөөд хүнсний бүтээгдэхүүний гарал үүсэл, дотоодын төлөөлөгчийн нэр, хаяг, холбоо барих хаягийг зааж өгсөн байх ёстой. Энэхүү зүйл заалтад нийцээгүй, хятад хэл дээрх шошго, зааваргүй урьдчилан савласан хүнсний бүтээгдэхүүнийг импортлохыг хориглодог.

Импортын хүнс, хүнсний нэмэлт болон хүнстэй холбоотой бүтээгдэхүүн нь БНХАУ-ын үндэсний хүнсний аюулгүй байдлын стандартад нийцсэн байх ёстой. Импортоор оруулж ирж буй хүнсний бүтээгдэхүүн, хүнсний нэмэлтийг Импорт, экспортын барааны хяналтын тухай хууль болон захиргааны горим журмын дагуу улсын хилээр нэвтрүүлэх, гаргахад хяналт тавьдаг хяналтын болон хорио цээрийн хяналтын байгууллагын шалгалтад хамруулдаг. Импортын хүнс, хүнсний нэмэлтийг улсын хилээр нэвтрүүлэх, гаргахад хяналт тавих үүрэгтэй хяналтын болон хорио цээрийн албанаас тавьдаг шаардлагын дагуу тохирлын гэрчилгээ дагалдах ёстой. Нийтдээ хүнсний 13 ерөнхий стандарт бий.

Хүснэгт 3. Зохицуулалт, хяналтын аргууд

Серийн дугаар	Стандартын нэр	Стандартын дугаар
Ерөнхий стандарт: 13 стандарт		
1	Үндэсний хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Хүнсэнд агуулагдах микотоксиний зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ	GB2761-2017
2	Үндэсний хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Хүнсэнд агуулагдах бохирдуулагч бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ	GB 2762-2022
3	Үндэсний хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Хүнсэнд агуулагдах пестицидийн үлдэгдлийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ	GB 2763-2021
4	Үндэсний хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Хүнсэнд агуулагдах малын эмийн үлдэгдлийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ	GB 31650-2019
5	Үндэсний хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Савласан хүнсний бүтээгдэхүүн дэх эмгэг төрүүлэгч бактерийн хязгаар	GB 29921-2021
6	Үндэсний хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Шууд хэрэглэхэд бэлэн их хэмжээний тусдаа савлагаагүй хүнсний бүтээгдэхүүн дэх эмгэг төрүүлэгч бактерийн хязгаар	GB 31607-2021
7	Хүнсний нэмэлтийг хэрэглэх үндэсний хүнсний аюулгүй байдлын стандарт	GB 2760-2014
8	Хүнсний бүтээгдэхүүнд хүрэлцдэг материал болон бүтээгдэхүүний нэмэлтийг хэрэглэх хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний стандарт	GB 9685-2016
9	Хүнсний шим тэжээлийг баяжуулдаг бодисын үндэсний хүнсний аюулгүй байдлын стандарт	GB 14880-2012
10	Үндэсний хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Урьдчилан савласан хүнсний бүтээгдэхүүний шошгололтын ерөнхий дүрэм	GB 7718-2011
11	Үндэсний хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Урьдчилан савласан хүнсний бүтээгдэхүүний шим тэжээлийн шошгололтын ерөнхий зарчим	GB 28050-2011
12	Үндэсний хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Хоолны тусгай дэглэмийн зориулалттай урьдчилан савласан хүнсний бүтээгдэхүүний шошгололт	GB 13432-2013
13	Үндэсний хүнсний аюулгүй байдлын стандарт Хүнсний нэмэлтийг шошголох ерөнхий дүрэм	GB 29924-2013

6.2. ЛОГИСТИКТ ГЭРЭЭНЭЭС ГАДУУРХ ХАРИУЦЛАГЫН (ЕСО) ДААТГАЛЫН ЗААЛТЫГ ШААРДАХ

Нийгмийн эдийн засаг үргэлжлэн хөгжихийн хэрээр хүмүүс үйлдвэрлэл болон логистикийн үйл ажиллагаа эрхлэгч аж ахуйн нэгжүүдийн эдийн засгийн үр өгөөжид улам бүр анхаарал хандуулж, харин эдийн засгийн хөгжлөөс үүдсэн байгаль орчны асуудал, тогтвортой хөгжлийн асуудлыг үл тоомсорлох хандлагатай байна. Олон хүн логистик нь эдийн засгийн хөгжлийг дэмжинэ гэж үздэг хэдий ч, логистик, тэр дундаа аж ахуйн нэгжүүдийн эдийн засгийн ашиг сонирхлоос үүдэлтэй экологийн орчны өөрчлөлтийн сөрөг нөлөөллийг харгалзан үзэх нь ховор, экологийн логистикийг бий болгох дотоод хүсэл эрмэлзэл дутмаг байна. Угтаа бол, логистик нь хаягдал хий, дуу чимээгээр байгаль орчныг ноцтой бохирдуулдаг, үүнтэй зэрэгцээд түлш, эрчим хүч их зарцуулдаг салбар юм. Иймд логистикийн үйл ажиллагаа эрхлэгч аж ахуйн нэгжүүдийн байгаль орчныг хамгаалах талаарх мэдлэг, ойлголтыг дээшлүүлэх, үр дүнтэй арга хэмжээ авах, урамшууллын механизмыг бий болгож сайжруулах, экологийн логистикийн тогтолцоог бүрдүүлэх нь орчин үеийн логистикийн хөгжлийн чухал асуудал юм. Экологийн логистикийн зорилго нь байгаль орчин, логистик эдийн засгийн хөгжлийн хоорондын тэнцвэрт байдлыг хангаж, үр дүнд хүргэх, логистикийн байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг хязгаарлах, логистикийн ашиг тусыг нэмэгдүүлэхэд оршдог. Энэхүү логистикийн удирдлагын тогтолцоо нь эрүүл хэрэглээ, эдийн засгийн хамтын хөгжлийг дэмжих боломжтой. Экологийн логистик гэдэг нь байгаль орчин, эдийн засгийн хөгжлийн тэнцвэрт онцлон анхаарч, аж ахуйн нэгжийн логистикийн удирдлагын тогтолцоог ногоон хөгжлийн зарчимд нийцүүлэх чиглэл баримтлан хөгжүүлэх, байгаль орчны үүднээс логистикийн тогтолцоог өөрчлөн шинэчлэх тухай асуудал юм.

Олон улсын ачаа тээврийн даатгал гэдэг нь олон улсын тээвэрт бараа бүтээгдэхүүнд учирч болзошгүй хохирлын хариуцлагыг нэг тал нөгөө талдаа тодорхой төлбөр хураамж төлөх нөхцөлтэйгөөр хүлээхийг шаарддаг худалдааны үйлчилгээний нэг төрөл юм. Дэлхийд ачааны даатгалын тухай нэг загварын буюу нэгдсэн хууль гэж байдаггүй. Практикт, даатгагч болон даатгуулагчийн эрх, үүргийг улс орнуудын дотоодын хууль тогтоомж, хоёр талын байгуулсан даатгалын гэрээгээр тодорхойлж зохицуулдаг. 1995 онд Бүх Хятадын Ардын Төлөөлөгчдийн Их Хурлын Байнгын хорооноос баталсан Даатгалын тухай хууль (2002 онд нэмэлт өөрчлөлт оруулсан), 1992 онд батлагдсан Далайн тухай хууль нь БНХАУ-ын ачаа тээврийн даатгалын үндсэн эрх зүйн үндэс болж өгдөг.

1981 оны 1-р сарын 1-ний өдөр шинэчлэн батлагдсан БНХАУ-ын Ардын даатгалын компанийн хуурай замын ачаа тээврийн даатгалын нөхцөлийн дагуу үндсэн эрсдэлийг газрын тээврийн даатгал, хуурай замын тээврийн бүх эрсдэл гэж хуваадаг. Нэмэлт эрсдэлүүдэд хуурай замын ачааны дайны эрсдэл, хуурай газрын тээвэрлэлтийн хөргөлттэй ачааны даатгал ордог.

Холбогдох материалыг хавсаргасан болно.

6.3. ЭКСПОРТОД УЧИРЧ БОЛЗОШГҮЙ ЭРСДЭЛ, ТҮҮНИЙГ ДАВАН ТУУЛАХ АРГА ЗАМУУД

БНХАУ-ын социалист шинэчлэлт урагшилж, өөрчлөлт шинэчлэл болон нээлттэй байдал гүнзгийрснээр, БНХАУ-ын импортын худалдааг хөгжүүлэх гадаад таатай орчин бүрдэж, БНХАУ-ын импорт, экспортын худалдааны эдийн засгийн өсөлт аажмаар хурдсаж ирсэн. Гэсэн хэдий ч, бодит амьдрал дээр импортын худалдааг хөгжүүлэхэд учирч болзошгүй эрсдэл өндөр байгаагаас үүдэн импортын худалдаа эрхлэгчид эдийн засгийн ноцтой хохирол амсаж байна. Иймд, шинэ эринд импортын худалдаанд учирч буй эрсдэлийн үр нөлөө, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний судалгааг эрчимжүүлэх шаардлагатай байна.

Импортын үйл явцад дараах гол эрсдэл учирч байна. Үүнд:

1. Бүтээгдэхүүний стандартаас шалтгаалж чанарын асуудал үүсдэг тул ингэний сүүн бүтээгдэхүүн, ялангуяа шинэхэн сүү нь хадгалах хугацаа богино, хүйтэн хэлхээгээр тээвэрлэхэд тавигдах шаардлага өндөр байдаг. Монгол Улсад бэлчээрийн тэмээг ихээр үржүүлдгээс гадна чөлөөтэй нүүдэллэн мал малладаг малчид олон байдаг. Ингэний сүүг цуглуулах явцад хадгалалт, тээвэрлэлттэй холбоотой ариун цэвэр, эрүүл ахуйн чанарын асуудал үүсэж магадгүй бөгөөд энэ нь томоохон сорилт бэрхшээл учруулна. Түүхий эдийн чанар мөн жигд бус байх зэрэг асуудал гарч болно.

БНХАУ-ын Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах хуулийг сайтар хэрэгжүүлж, хүнсний үйлдвэрлэл, үйл ажиллагааны эрсдэлийн удирдлагыг бэхжүүлж, хяналт шалгалтыг шинжлэх ухаанч, үр дүнтэй хэрэгжүүлж, хяналтын үр ашиг, хүнсний аюулгүй байдлыг хангах чадварыг дээшлүүлэх зорилгоор, БНХАУ-ын Хүнс, Эмийн Захиргаанаас Хүнсний үйлдвэрлэл, үйл ажиллагааны эрсдэлийн түвшин буюу зэргийг зохицуулах хөтөлбөрийг боловсруулсан. Эдгээрийн дотроос сүү, сүүн бүтээгдэхүүн нь IV зэргийн эрсдэлтэй хүнсний бүтээгдэхүүнд тооцогддог. Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний статик эрсдэлт хүчин зүйлийн тоон үзүүлэлтүүдийг дор жагсаалаа:

Хүснэгт 4. Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний эрсдэлийн зэрэг

Хүнсний бүтээгдэхүүний ангилал	Ангиллын нэр	Төрөл зүйлийн дэлгэрэнгүй мэдээлэл	Хүнсний бүтээгдэхүүний эрсдэлийн зэрэг	Оноо
Сүүн бүтээгдэхүүн	Шингэн сүү	1. Халааж боловсруулсан сүү	Өндөр (IV)	27.0
		2. Бэлтгэсэн буюу бэлэн сүү	Өндөр (IV)	27.0
		3. Ариутгасан сүү	Өндөр (IV)	26.0
		4. Эсгэсэн сүү	Өндөр (IV)	28.0
Сүүн бүтээгдэхүүн	Хуурай сүү	1. Бүтэн хуурай сүү 2. Тослогтой хуурай сүү 3. Хагас тослогтой хуурай сүү 4. Бэлтгэсэн хуурай сүү 5. Хуурай ангир шар уураг 6. Хуурай шар сүү	Өндөр (IV)	28.0

Сүүн бүтээгдэхүүн	Бусад сүүн бүтээгдэхүүн	<ol style="list-style-type: none"> 1. Өтгөрүүлсэн сүү 2. Цөцгий 3. Зөөхий 4. Усгүй зөөхий 5. Бяслэг 6. Боловсруулсан бяслэг 7. Тусгай нэрийн сүүн бүтээгдэхүүн 	High (IV)	26.5
-------------------	-------------------------	---	-----------	------

Ингэний сүү, сүүн бүтээгдэхүүний эрсдэлийн шинжилгээг сайжруулж, эрсдэлийн хяналтыг бэхжүүлэх чиглэлээр дараах зөвлөмжийг санал болгож байна:

Түүхий сүүний болзошгүй аюулгүй байдлын аюул	Сүүн бүтээгдэхүүний эрсдэл, аюулгүй байдлын эрсдэл	Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний чанар, аюулгүй байдлын эрсдэлд хяналт тавих
<ol style="list-style-type: none"> 1. Түүхий сүүний хольц болон гашилж муудах; 2. Түүхий сүүнд бичил биетний агууламж өндөр байх, хадгалалтыг уртасгах бодис нэмэх; 3. Түүхий сүүнд афлатоксин М1, антибиотик, гормон агуулагддаг. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн боловсруулахдаа хадгалалтыг уртасгах бодисыг хязгаар, хэмжээнээс хэтрүүлэх; 2. Бүтээгдэхүүний уургийн агууламжийг нэмэгдүүлэхийн тулд гидролизжүүлсэн амьтны уургаар сүүний уургийг орлуулах; 3. Хугацаа нь дууссан, шаардлага хангаагүй бүтээгдэхүүнийг дахин дахин боловсруулах. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ингэ үржүүлэг болон түүхий сүү хүлээн авах хоорондын хамааралд тавих хяналтыг сайжруулах; 2. Аж ахуйн нэгжийн хяналтыг сайжруулж, бүтээгдэхүүний дээжид тавих хяналт, шалгалтыг чангатгаж, сүү үйлдвэрлэлийн эрүүл хөгжлийг дэмжих.

Зураг 30. Улсын хэмжээний ингэний сүүний хэрэглээ болон өсөлтийн төсөөлөл, 2022-2027 он

2. Экспортын эрсдэлийн талаарх ойлголт тийм ч сайн биш, гадаад ажил гүйлгээнд эрсдэлийн зардлыг оруулж тооцдоггүй. Одоогийн байдлаар, БНХАУ-ын гадаад худалдаа эрхлэгчдийн ихэнх нь олон жилийн туршид бий болсон уламжлалт гүйлгээний арга хэлбэрийг ашигласаар байгаа бөгөөд экспортын эрсдэлийн талаарх ойлголт нь аккредитив ашигладаггүй бизнест хяналт тавих түвшинд хэвээр байна. Аливаа гүйлгээ эрсдэлтэй байдаг тул экспортын нягтлан бодох бүртгэлд эрсдэлийн өртгийг оруулж тооцдог байх ёстой гэдгийг дурдах нь зүйтэй. Гадаадын зарим томоохон аж ахуйн нэгжүүд эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр дагнасан хэлтсийг санхүүгийн хэлтэстэй нэгтгэсэн байдлаар байгуулж, дотоод хяналтыг чангатгаж, гаднын эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх институтийг бүрэн ашиглах замаар экспортын эрсдэлээс бүх талаар урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулж байна.

3. Авлагаа хугацаанд нь барагдуулдаггүйгээс хямралын дараа ихээхэн хэмжээний хохирол амсаад байна. БНХАУ-ын гадаад худалдаа эрхэлдэг зарим аж ахуйн нэгж гадаад авлага болон хугацаа хэтэрсэн төлбөрийг цаг тухайд нь барагдуулахгүй байна. Дэлхийн эдийн засгийн нөхцөл байдал өөрчлөгдөхөд, зээлийн нэлээд

хэсгийг нөхөн барагдуулахад хүндрэлтэй тулгардаг. Жишээлбэл, Азийн санхүүгийн хямралын дараа БНХАУ-ын гадаад худалдаа эрхлэгч аж ахуйн нэгжүүдийн бараг гуравны нэг нь төлбөрөө нөхөж авч чадаагүйн улмаас хүлээлтийн байдалд орж, ноцтой хохирол ч амссан. Иймдээ ч, гадаад худалдаа эрхэлдэг олон аж ахуйн нэгжүүд ихэнхдээ олонд танигдсан байдаг бөгөөд ашигтай ажилладаг.

4. Эрсдэлийн удирдлагын механизмыг бий болгохыг үл тоомсорлодог тал байна. БНХАУ дахь гадаад худалдааны зарим аж ахуйн нэгжийн менежерүүд экспортын эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэхийн ач холбогдлын талаар хангалттай ойлголтгүй байна. Тэд зүгээр л бизнест анхаарлаа хандуулж, экспортын эрсдэлийг зөнд нь орхидог. Тэд экспортын эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх мэдлэг муутай. Аж ахуйн нэгжүүд ерөнхийдөө экспортын эрсдэлд тавих дотоод хяналтын оновчтой механизмыг бүрдүүлдэггүй бөгөөд үйлчлүүлэгчийн менежмент эмх цэгцгүй байна. Ихэнх худалдан авагчид «эцсээ хүртэл нэг туйлтай чаргууцалддаг». Ингэснээр экспортын далд аюул үргэлжилсээр, гадаад валютын орлого олох аюулгүй байдал хангагдахгүй байна.

5. Экспортын зээлийн даатгал болон бусад даатгалын сувгийг хангалтгүй ашиглаж байна. Өнөөгийн байдлаар, БНХАУ-ын экспортын зээлийн даатгалын хэмжээ нь нэг жилийн экспортын бизнесийн 4 хүрэхгүй хувьтай тэнцэж байгаа бөгөөд ихэнх гадаад худалдаа эрхлэгчдийн экспортын бизнес даатгалд хамрагддаггүй, цөөхөн нь гадаадын банк, даатгалын байгууллагуудаас экспортын зээлийн даатгалын үйлчилгээ авах буюу даатгуулж байгаа нь БНХАУ-ын экспортын зээлийн даатгалын тогтолцоо төгс бус байгаатай тодорхой хэмжээгээр холбоотой. Экспортын үйл ажиллагаа эрхлэгчдийн даатгалын мэдлэг дутмаг байгаа нь ноцтой хүчин зүйл мөн. Үүний зэрэгцээ, БНХАУ-ын экспортын худалдааны зарим хэсэг нь эрсдэлийг барагтай бол дааж чадахгүй байгаа явдал гол хүчин зүйлүүдийн нэг юм.

Гадаад худалдаа эрхлэгч аж ахуйн нэгжүүдийн экспортын эрсдэлийн удирдлагыг бэхжүүлэх нь экспортын эдийн засгийн үр ашгийг дээшлүүлэхэд төдийгүй худалдааны боломжийг нэмэгдүүлэхэд тустай гэж үзэж болно. Энэхүү бизнесийг хөгжүүлэх нь эрсдэлээс зайлсхийж, БНХАУ-ын аж ахуй эрхлэгчидтэй хийх худалдаанд итгэх итгэлийг нэмэгдүүлэх хоёр талдаа ашигтай. Иймд, худалдааны өнөөгийн нөхцөл байдалд экспортын эрсдэлийн удирдлагыг сайжруулах чиглэлээр стратегийн өөрчлөлтийг нэн даруй хийж, идэвхтэй арга хэмжээ авах шаардлагатай.

Импортын эрсдэлийг бууруулахын тулд дараах арга хэмжээг авч болох юм. Үүнд:

1. Мэдэгдэхүүнээ өөрчилж, эрсдэлийн өртөг зардлын талаар мэдлэг ойлголттой болох. БНХАУ-ын гадаад худалдаа эрхлэгч аж ахуйн нэгжүүдийн менежер, санхүү, бизнесийн ажилтнууд уламжлалт удирдлагын талаарх мэдэгдэхүүнээ өөрчилж, экспортын эрсдэлийн өртөг зардлын талаарх ойлголтыг бий болгох хэрэгтэй. Аж ахуйн нэгжүүд санхүүгийн бүртгэлийн холбогдох тогтолцоог бий болгож, экспортын эрсдэлийн өртөг зардлыг санхүүгийн бүртгэлийн хамрах хүрээнд оруулж, экспортын эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг гадаад худалдаа эрхлэгч аж ахуйн нэгжийн удирдлагын өдөр тутмын ажлын нэг хэсэг болгох нь зүйтэй.

2. Хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийн судалгаа, үнэлгээг сайжруулах. Гадаад худалдаа эрхлэгч аж ахуйн нэгжүүд харилцагчийн удирдлагын уламжлалт арга барилыг аажмаар шинэчилж, одоо байгаа үйлчлүүлэгчдийг ангилан, тааруу харилцагчдад тавих хяналтыг чангатгаж, томоохон харилцагчдын мэдээллийн санг үе шаттайгаар бий болгож, харилцагчийн сэтгэл ханамжийн удирдлагыг төвлөрүүлж, харилцагчдын

итгэл ямар түвшинд байгааг сайтар судалж, эрсдэл үүсэх магадлалыг бууруулах хэрэгтэй.

3. Экспортын эрсдэлийн дотоод хяналтын тогтолцоог бүрдүүлж, сайжруулах. Гадаад худалдаа эрхлэгч аж ахуйн нэгжүүд экспортын эрсдэлийн удирдлагыг чухалчилж, эрсдэлийн дотоод хяналтын тогтолцоог санхүүгийн чиг үүрэгтэй хэлтсийг гол цөм нь болгон бүрдүүлж, боловсронгуй болгож, аж ахуйн нэгжүүдийн бизнесийн ерөнхий зорилготой уялдсан экспортын эрсдэлийн удирдлагын тогтолцоогоо өөрсдөө бүрдүүлэх ёстой.

4. Экспортын зээлийн даатгал болон эрсдэлээс зайлсхийх бусад арга хэрэгслийг бүрэн ашиглах. БНХАУ-ын гадаад худалдаа эрхлэгч аж ахуйн нэгжүүд экспортын зээлийн даатгалын талаар төрөөс баримталж буй бодлогыг судалж, Төлбөрийн эрсдэлээс хамгаалах (D/P), Векселийн батламж гаргуулах (D/A) болон бусад бизнесээ экспортын зээлийн даатгалд даатгуулах замаар эрсдэлийг бууруулах нь зүйтэй. PICC P & C-ийн Экспортын зээлийн хэлтэс нь 1998 оноос хойших хугацаанд уг бизнесийг туршилтын журмаар эрхэлж байна. Үүнийг, ялангуяа бизнес нь эрсдэлээс хамгаалагдсан байхын тулд экспортын зээлийн даатгалыг ашиглавал зохих шинэ үйлчлүүлэгчдийн хувьд гадаад дахь охин компаниар эсвэл бусад улс дахь экспортын зээлийн даатгалын байгууллагаар дамжуулан хэрэгжүүлж болно.

Хуурай газрын тээврийн ачааны холбогдох даатгалын нөхцөлийг хавсаргав.

6.4. МОНГОЛ УЛСААС БНХАУ РУУ ИНГЭНИЙ СҮҮ ЭКСПОРТЛОХ ЗАМ МАРШРУТ

БНХАУ-Монгол Улсын хилийн урт 4676 километр. 2004 оны есдүгээр сарын 28-ны өдөр гарын үсэг зурсан “Монгол Улс, БНХАУ-ын хилийн боомт, тэдгээрийн дэглэмийн тухай” Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн дагуу Эрээн хот зэрэг хилийн 12 боомт нээгдсэн. Сүүлийн жилүүдэд, хоёр талын худалдаа хөгжихийн хэрээр Өвөр Монголын Өөртөө Засах Орны зүгээс Багмаоду, Вулижи боомтыг батлуулах хүсэлт гаргаад байна. Эдүгээ, БНХАУ болон Монгол Улсад нийт 18 боомт (Бээжин, Хөх хот, Хайлаарын гурван нисэх онгоцны буудал, Эрээн хотын авто зам, төмөр замын хоёр боомт ороод) үйл ажиллагаа явуулж байна. Эдгээрийн дотроос Эрээн хот нь БНХАУ, Монгол Улсыг холбосон олон улсын бүх галт тэрэг дамжин өнгөрдөг авто зам болон төмөр замтай боомт юм. Бусад нь авто зам/хурдны замын боомтууд. Түүнээс гадна, Монгол Улс Эрээн хотод консулын газар нээж, визний асуудлыг шийдвэрлэх боломжтой болсон.

БНХАУ, Монгол Улсын хэлэлцээрийн дагуу хоёр талын боомт нь гагцхүү БНХАУ болон Монгол Улсын хилээр нэвтрэх болон гарах боомт байна. Харин олон улсын боомтууд нь гуравдагч орноос ажиллагчид, тээврийн хэрэгсэл, бараа бүтээгдэхүүнийг хилээр нэвтрүүлэх, гаргах боломжийг олгодог. Эрээн хот - Замын-Үүд, Зүүн хатавч-Бичигт, Такашикен-Булган, Рашаан-Сүмбэр боомтууд олон улсын боомт, бусад нь хоёр талын шинжтэй боомтууд юм.

Батлуулах, нээх эрх мэдлээс хамааруулан боомтуудыг I ангиллын боомт, II ангиллын боомт гэж хувааж болно. I зэрэглэлийн боомтууд гэдэг нь олон улсад зориулж

нээхээр БНХАУ-ын Төрийн Зөвлөлийн баталсан боомтуудыг хэлдэг (төв засгийн газрын удирдлага дор ажилладаг боомтууд, муж, автономит буюу өөртөө засах орон, хотын захиргаанд шууд захирагддаг зарим боомтууд үүнд багтана). II зэрэглэлийн боомтууд гэдэг нь мужийн ардын засгийн газрын баталж, нээсэн, түүнд захирагддаг боомтуудыг хэлнэ.

Хүснэгт 5. БНХАУ, Монгол Улсын хилийн боомтууд

Боомт	Байршил	Нээлттэй хугацаа	Ажлын цаг
Хуншаньзюй-Даян	Хятад-Монголын хилийн 17 дугаар тэмдгийн орчимд	Хоёр талын шинжтэй, түр ажиллагаатай боомт. Жил бүрийн 6-р сарын 21-ээс 7-р сарын 5, 8-р сарын 1-20, 9-р сарын 1-15-ны өдрийг дуустал хугацаанд нээдэг.	Нээх хугацаанд БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 11:00-18:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 12:00-19:00 цагт ажиллуулдаг.
Такашикен-Булган	Хятад-Монголын хилийн 124 дүгээр тэмдгийн орчимд	Олон улсын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай боомт.	Нээлттэй байх хугацаанд БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 10-19, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 10:00-19:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 11:00-20:00) ажиллуулдаг.
Улиастай-Байтаг	Хятад-Монголын хилийн 163 дугаар тэмдгийн орчимд	Хоёр талын шинжтэй, түр ажиллагаатай боомт. Жил бүрийн 3, 5, 9 дүгээр сарын 16-30-ны өдрийг дуустал хугацаанд нээдэг.	Нээх хугацаанд БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 10:00-19:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 10:00-19:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 11:00-20:00) ажиллуулдаг.
Лаомяо-Бургастай	Хятад-Монголын хилийн 354 дүгээр тэмдгийн орчимд	Хоёр талын шинжтэй, түр ажиллагаатай боомт. Жил бүрийн 2, 4, 6, 8 10, 12 дугаар сарын 11-30-ны өдрийг дуустал хугацаанд нээдэг.	Нээх хугацаанд БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 10:00-18:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 10:00-18:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 11:00-19:00) ажиллуулдаг.
Сэхээ-Шивээхүрэн	Хятад-Монголын хилийн 572 дугаар тэмдгийн орчимд	Хоёр талын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай боомт	Нээх хугацаанд БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 9:00-18:00) ажиллуулдаг.
Ганц мод-Гашуун сухайт	Хятад-Монголын хилийн 703 дугаар тэмдгийн орчимд	Хоёр талын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай боомт	Нээх хугацаанд БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 9:00-18:00) ажиллуулдаг.

Мандал-Ханги	Хятад-Монголын хилийн 757 дугаар тэмдгийн орчимд	Хоёр талын шинжтэй, түр ажиллагаатай боомт. Жил бүрийн 3, 5, 8, 11 дүгээр сарын 16-30-ны өдрийг дуустал хугацаанд нээдэг.	Нээх хугацаанд БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 9:00-18:00) ажиллуулдаг.
Эрээн хот (Төмөр зам)-Замын-Үүд (Төмөр зам)	Хятад-Монголын хилийн 815 дугаар тэмдгийн орчимд	Олон улсын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай боомт. Бямба, Ням гаригуудад хэвийн ажиллана.	Нээх хугацаанд БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-18:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-18:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 9:00-19:00) ажиллуулдаг.
Эрээн хот (авто зам)-Замын-Үүд (авто зам)	Хятад-Монголын хилийн 815 дугаар тэмдгийн орчимд	Олон улсын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай боомт. Бямба, Ням гаригуудад хэвийн ажиллана.	Нээх хугацаанд БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-18:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-18:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 9:00-19:00) ажиллуулдаг.
Зүүн хатавч-Бичигт	Хятад-Монголын хилийн 1046 дугаар тэмдгийн орчимд	Олон улсын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай боомт.	БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 9:00-18:00) ажиллуулдаг.
Рашаан-Сүмбэр	Хятад-Монголын хилийн 1382 дугаар тэмдгийн орчимд	Олон улсын түр ажиллагаатай боомт, Жил бүрийн 6 дугаар сарын 11-30, 7 дугаар сарын 16-30, 8 дугаар сарын 16-аас 9 дүгээр сарын 25-ны өдрийг дуустал хугацаанд нээдэг.	БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 9:00-18:00) ажиллуулдаг.
Өвдөг - Баянхошуу	Хятад-Монголын хилийн 1423 дугаар тэмдгийн орчимд	Хоёр талын, түр ажиллагаатай боомт, жил бүрийн 2, 5, 8,11 дүгээр сарын 1-15-ны өдрийг дуустал хугацаанд нээдэг.	БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 9:00-18:00) ажиллуулдаг.
Ар хашаат - Хавирга	Хятад-Монголын хилийн 1495 дугаар тэмдгийн орчимд	Хоёр талын, түр ажиллагаатай боомт, жил бүрийн 1 дүгээр сарын 6-25, 4 дүгээр сарын 1-ээс 10 дугаар сарын 31-ний өдрийг дуустал хугацаанд нээдэг.	БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 9:00-18:00) ажиллуулдаг.

БНХАУ-Монгол Улсын хилийн боомтын байршил, төрөл, нээх хугацаа, ажиллах хуваарь:

1. Хуншаньзюй-Даян

Энэхүү боомт нь Хятад-Монголын хилийн 17 дугаар тэмдгийн орчимд байрладаг. БНХАУ-ын Шиньжаан Уйгарын Өөртөө Засах Орны Алтай мужийн Фухай шянь боомт, Монгол Улсын Баян-Өлгий аймгийн Сагсай сумын Даянгийн боомтын хоёр талд оршдог. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Хятад, Монголын Хуншаньзюй - Даянгийн хилийн уулзалтын зам юм.

Уг боомт нь хоёр талын шинжтэй, түр ажиллагаатай. Жил бүрийн 6-р сарын 21-ээс 7-р сарын 5, 8-р сарын 1-20, 9-р сарын 1-15-ны өдрийг дуустал хугацаанд нээдэг. Нээх хугацаанд БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 11:00-18:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 12:00-19:00 цагт ажиллуулдаг.

2. Такашикен-Булган

Энэхүү боомт нь Хятад-Монголын хилийн 124 дүгээр тэмдгийн орчимд байрладаг. БНХАУ-ын ШУӨЗО-ны Алтай мужийн Чинхэ шянь боомт, Монгол Улсын Ховд аймгийн Булган сумын Булган боомтын хоёр талд оршдог. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, БНХАУ-ын Такашикен-Булганы хилийн уулзалтын зам юм.

Уг боомт нь олон улсын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай боомт. Нээлттэй байх хугацаанд БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 10:00-19:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 10:00 - 19:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 11:00-20:00) ажиллуулдаг.

3. Улиастай-Байтаг

Энэхүү боомт нь Хятад-Монголын хилийн 163 дугаар тэмдгийн орчимд байрладаг. БНХАУ-ын ШУӨЗО-ны Цонжийн Хотон Үндэстний Өөртөө Засах Тойргийн Читай шянь боомт, Монгол Улсын Ховд аймгийн Булган сумын Байтаг боомтын хоёр талд оршдог. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, БНХАУ-ын такашикен-Булганы хилийн уулзалтын зам юм.

Уг боомт нь хоёр талын шинжтэй, түр ажиллагаатай боомт. Жил бүрийн 3, 5, 9 дүгээр сарын 16-30-ны өдрийг дуустал хугацаанд нээдэг. Нээх хугацаанд БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 10:00 - 19:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 10:00 - 19:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 11:00 - 20:00) ажиллуулдаг.

4. Лаоemia-Бургастай

Энэхүү боомт нь Хятад-Монголын хилийн 354 дүгээр тэмдгийн орчимд байрладаг. БНХАУ-ын ШУӨЗО-ны Хами мужийн Баликунь шянь боомт, Монгол Улсын Говь-Алтай аймгийн Алтай сумын Бургастай боомтын хоёр талд оршдог. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, БНХАУ-ын Лаоemia-Бургастайн хилийн уулзалтын зам юм.

Уг боомт нь хоёр талын шинжтэй, түр ажиллагаатай боомт. Жил бүрийн 2, 4, 6, 8, 10, 12 дугаар сарын 11-30-ны өдрийг дуустал хугацаанд нээдэг. Нээх хугацаанд БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 10:00-18:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 10:00-18:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 11:00-19:00) ажиллуулдаг.

5. Сэхээ – Шивээхүрэн

Энэхүү боомт нь Хятад-Монголын хилийн 572 дугаар тэмдгийн орчимд байрладаг. БНХАУ-ын Өвөр Монголын Өөртөө Засах Орны Алшаа аймгийн Эзний хошуу боомт,

Монгол Улсын Өмнөговь аймгийн Гурван тэс сумын Шивээхүрэн боомтын хоёр талд оршдог. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, БНХАУ-ын Сэхээ - Шивээхүрэнгийн хилийн уулзалтын зам юм.

Уг боомт нь хоёр талын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай боомт. Нээх хугацаанд БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 9:00-18:00) ажиллуулдаг.

6. Ганц мод-Гашуун сухайт

Энэхүү боомт нь Хятад-Монголын хилийн 703 дугаар тэмдгийн орчимд байрладаг. БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ны Баяннуур аймгийн Улаат дунд хошуу боомт, Монгол Улсын Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын Гашуун сухайт боомтын хоёр талд оршдог. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, БНХАУ-ын Ганц мод-Гашуун сухайтын хилийн уулзалтын зам юм.

Уг боомт нь хоёр талын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай боомт. Нээх хугацаанд БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 9:00-18:00) ажилладаг.

7. Мандал-Ханги

Энэхүү боомт нь Хятад-Монголын хилийн 703 дугаар тэмдгийн орчимд байрладаг. БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ны Бугат хотын Дархан муу мянгын холбоот хошуу боомт, Монгол Улсын Дорноговь аймгийн Хатанбулаг сумын Ханги боомтын хоёр талд оршдог. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, БНХАУ-ын Замын шуранги-Хангийн хилийн уулзалтын зам юм.

Уг боомт нь хоёр талын шинжтэй, түр ажиллагаатай боомт. Жил бүрийн 3, 5, 8, 11 дүгээр сарын 16-30-ны өдрийг дуустал хугацаанд нээдэг. Нээх хугацаанд БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 9:00-18:00) ажиллуулдаг.

8. Эрээн хот (төмөр зам)-Замын-Үүд (төмөр зам)

Энэхүү боомт нь Хятад-Монголын хилийн 815 дугаар тэмдгийн орчимд байрладаг бөгөөд БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ны Эрээн хот боомт, Монгол Улсын Дорноговь аймгийн Замын-Үүд сумын Замын-Үүд боомтын хоёр талд оршдог.

Уг боомт нь олон улсын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай боомт.

9. Эрээн хот (авто зам)-Замын-Үүд (авто зам)

Энэхүү боомт нь Хятад-Монголын хилийн 815 дугаар тэмдгийн орчимд байрладаг бөгөөд БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ны Эрээн хот боомт, Монгол Улсын Дорноговь аймгийн Замын-Үүд сумын Замын-Үүд боомтын хоёр талд оршдог. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Хятад-Монголын Эрээн хот - Замын-Үүдийн хилийн уулзалтын зам юм.

Уг боомт нь олон улсын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай боомт. Бямба, Ням гаригуудад хэвийн ажиллана. Нээх хугацаанд БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 8:00 - 18:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00 - 18:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 9:00-19:00) ажиллуулдаг.

10. Зүүн хатавч-Бичигт

Хятад-Монголын хилийн 1046 дугаар тэмдгийн орчимд байрладаг. БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ын Шилийн голаймгийн Зүүн үзэмчин хошуу боомт, Монгол Улсын Сүхбаатар

аймгийн Эрдэнэцагаан сумын Бичигт боомтын хоёр талд оршдог. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, БНХАУ-ын Зүүн-хатавч-Бичигтийн хилийн уулзалтын зам юм.

Уг боомт нь олон улсын шинжтэй, байнгын ажиллагаатай боомт. Нээх хугацаанд, БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 9:00-18:00) ажиллуулдаг.

11. Рашаан-Сүмбэр

Энэхүү боомт нь Хятад-Монголын хилийн 1382 дугаар тэмдгийн орчимд байрладаг. БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ын Хянган аймгийн Рашаан хот боомт, Монгол Улсын Дорнод аймгийн Халхгол сумын Сүмбэр боомтын хоёр талд оршдог. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, БНХАУ-ын хилийн 1382 дугаар тэмдгийн орчимд байдаг.

Уг боомт нь олон улсын түр ажиллагаатай боомт, Жил бүрийн 6 дугаар сарын 11-30, 7 дугаар сарын 16-30, 8 дугаар сарын 16-ны өдрөөс 9 дүгээр сарын 25-ны өдрийг дуустал хугацаанд нээдэг. Нээх хугацаанд, БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 9:00-18:00) ажиллуулдаг.

12. Өвдөг - Баянхошуу

Энэхүү боомт нь Хятад-Монголын хилийн 1382 дугаар тэмдгийн орчимд байрладаг. БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ын Хөдөнбуйр хотын Шинэ Барга зүүн хошуу боомт, Монгол Улсын Дорнод аймгийн Халхгол сумын Баянхошуу боомтын хоёр талд оршдог. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, БНХАУ-ын Өвдөг - Баянхошууны хилийн уулзалтын зам юм.

Уг боомт нь олон улсын түр ажиллагаатай боомт, Жил бүрийн 6 дугаар сарын 11-30, 7 дугаар сарын 16-30, 8 дугаар сарын 16-ны өдрөөс 9 дүгээр сарын 25 дуустал хугацаанд нээдэг. Нээх хугацаанд, БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 08:00-17:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 08:00-17:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 09:00-18:00) ажиллуулдаг.

13. Ар хашаат-Хавирга

Энэхүү боомт нь Хятад-Монголын хилийн 1495 дугаар тэмдгийн орчимд байрладаг. БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ны Хөлөнбуйр хотын Шинэ Барга хошуу боомт, Монгол Улсын Дорнод аймгийн Чойбалсан сумын Хавирга боомтын хоёр талд оршдог. Боомтын хил нэвтрэх зам нь Монгол, БНХАУ-ын Ар хашаат - Хавиргын хилийн уулзалтын зам юм.

Уг боомт нь хоёр талын, түр ажиллагаатай боомт, жил бүрийн 1 дүгээр сарын 6-25, 4 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс 10 дугаар сарын 31 дуустал хугацаанд нээдэг. БНХАУ-ын талаас Бээжингийн цагаар 8:00-17:00, Монгол Улсын талаас Улаанбаатарын цагаар 8:00-17:00 цагт (Зуны цагийн хуваариар 9:00-18:00) ажиллуулдаг.

Монгол Улсаас БНХАУ руу ингэний сүүг илүүтэй экспортлохын тулд ингэний сүүг экспортлох газар зүйн байршил, цаг хугацааг харгалзах үндсэн дээр тохиромжтой боомт, тээврийн хэрэгслийг сонгох хэрэгтэй. Энэ талаар илүү дэлгэрэнгүй мэдээлэл авахыг хүсвэл, “Монгол, БНХАУ-ын хилийн боомт, тэдгээрийн дэглэмийн тухай” Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийг үзнэ үү.

7

ДҮГНЭЛТ



Ингэний сүүн бүтээгдэхүүний дэлхийн зах зээлийн нийт борлуулалт өсөхийн хэрээр сүүлийн таван жилд БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний зах зээлийн эрэлт хэрэгцээ хурдацтай өссөн байна. 2021 онд гэхэд, БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүний нийт борлуулалт (үйлдвэрлэлийн үнээр) 751.3 сая ам.долларт хүрч, 2016 онтой (556 сая ам.доллар) харьцуулахад даруй 35.1 хувиар өссөн ба жилийн дундаж өсөлт 5.5 хувьд хүрсэн бөгөөд зах зээлийн эрэлт үргэлжлэн өсөх төлөвтэй байна. Цаашид, БНХАУ-ын нэг хүнд ногдох ДНБ 10000 ам.доллар, дундаж орлоготой иргэдийн тоо 400 саяас давж, дотоодын эрэлт хэрэгцээ өндөр байх төлөвтэй байгаа нь БНХАУ-ын зах зээлд ингэний сүүн бүтээгдэхүүний зах зээлийн өсөлтийн орон зайг нэмэгдүүлэх болно. Тэмээн сүргийн тоо толгой өсөж байгаа хэдий ч ингэний сүүний үйлдвэрлэл хэрэгцээнээс доогуур, саахад хүндрэлтэй зэрэг нь ингэний сүүний үйлдвэрлэл төдийлөн хангалттай бус байхад хүргэх тул гадаадаас их хэмжээгээр импортлох шаардлагатай байна. Ингэний хуурай сүүг хадгалах, тээвэрлэх, хүнсэнд хэрэглэхэд амар дөхөм буюу хялбар байдаг тул дэлхийн хэрэглэгчдийн таашаалд нийцдэг.

Түүнчлэн, байнгын голомтот халдварт өвчний давтамжийн хэлбэлзэл ажил, амьдралд нөлөөлөөд зогсохгүй сэтгэл зүйн хувьд түгшүүр төрүүлж, хэрэглэгчид өдөр тутмын амьдрал, хооллолтдоо анхаарч, эрүүл мэндийн мэдлэгээ ч аажмаар дээшлүүлж байна. Эдүгээ, хүн амын 60 гаруй хувь нь биеийн эсэргүүцлээ сайжруулж, бие бялдраа чийрэгжүүлэхийн тулд биеийн эрүүл мэндэд тустай хүнсний бүтээгдэхүүнийг идэвхтэй хайдаг болжээ. Олон төрлийн сүүн бүтээгдэхүүн хэрэгцээнд нийлүүлэгддэг, цэвэр сүү нь түгээмэл хэрэглэдэг энгийн сүү, ямааны сүүтэй харьцуулахад хамгийн өндөр эрэлттэй зах зээл бөгөөд ингэний сүү нь тэжээллэг чанараар өндөр, хүний эрүүл мэндийн хэрэгцээг илүүтэй хангадаг.

Энэхүү тайланд БНХАУ-ын цахимаар болон супермаркетаар дамжуулан худалдан авч хэрэглэдэг ингэний сүүн бүтээгдэхүүний хэрэглэгчийн зан төлөв, бүтээгдэхүүний амт чанар, зах зээлийн үнэ, хэрэглэгчдийн нас, хүйс, худалдан авалт хийдэг шалтгаан, хэрэглэгчдийн бүлгүүдийн таашаадаг бүтээгдэхүүний ангилалд хийсэн судалгааны үр дүн болон бүтээгдэхүүн түгээлтийн төлөвлөгөө, ингэний сүүний томоохон борлуулагчдын талаарх мэдээллийг тусгалаа. Эдгээр тоо баримт нь БНХАУ-ын зах зээлд нэвтэрч буй Монгол Улсын сүүн бүтээгдэхүүний хэрэглэгчийн зан төлөв, маркетингийн стратегийг хэрэгжүүлэх онолын ашиг тустай үндэслэл, мэдээллээр хангаж өгч буй юм.

Газар зүйн шалтгааны улмаас улс орнуудын бүтээгдэхүүний стандарт өөр өөр байдаг бөгөөд БНХАУ-ын тухайд, импортын бүтээгдэхүүнд БНХАУ-ын Хүнсний аюулгүй байдлыг хангах хяналтын арга хэмжээ, дүрэм журам, тухайлбал БНХАУ-ын Гадаад худалдаанд хяналт тавих, гаалийн бүрдүүлэлт хийх тухай журам, Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Хүнсний импорт, экспортын аюулгүй байдлын хангах дэг журмыг мөрдөх ёстой. Мөн импортын хүнсний бүтээгдэхүүн нь Монгол Улс, БНХАУ-ын хилийн боомт, тэдгээрийн дэглэмийн тухай Монгол Улсын Засгийн газар, БНХАУ-ын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр болон бусад гэрээ, хэлэлцээр, журамд нийцсэн байх ёстой. БНХАУ-д ингэний сүүн бүтээгдэхүүнтэй холбоотой 19 салбарын стандарт, орон нутгийн стандарт, бүлгийн стандарт мөрдөгдөж байна. Урьдчилан савласан импортын хүнсний бүтээгдэхүүн, хүнсний нэмэлт бүтээгдэхүүний шошго болон заавартай байхыг шаардсан тохиолдолд мөн бүтээгдэхүүнийг хэрэглэх

зааврыг хятад хэл дээр бичсэн байх шаардлага тавигддаг. Шошго болон заавар нь БНХАУ-ын холбогдох хууль болон бусад хууль тогтоомж, захиргааны дүрэм журам, үндэсний хүнсний аюулгүй байдлын стандартын шаардлагад нийцсэн байх бөгөөд үүнтэй холбоотой хүнсний нийт 13 ерөнхий стандарт байдаг. Холбогдох стандарт, дүрэм журам, хяналтын аргуудын жагсаалт нь экспортын үйл явцад гарч болзошгүй эрсдэлээс зайлсхийх, экспортын үйл ажиллагааг хялбар, дөхөм болгох, Монгол Улсаас экспортлох зам, маршрутыг тодорхойлох онолын үндэслэл болж өгнө.

БНХАУ нь Монгол Улсыг сайн хөрш, сайн түнш орон гэж үздэгийн хувьд, хоёр орны найрсаг, тогтвортой, харилцан ашигтай харилцаа, хамтын ажиллагааг урт удаан хугацаанд хадгалсаар ирсэн. Монгол Улсын хувьд, БНХАУ нь хамгийн том худалдааны түнш, хөрөнгө оруулалтын хамгийн том эх үүсвэр юм. Түүнээс гадна, Монгол Улс байгалийн арвин баялагтай, БНХАУ байгалийн баялгийн гол импортлогч, хэрэглэгч орон. Үүнээс үүдэн, хоёр орны эдийн засаг, худалдааны харилцаа харилцан нэгнээ мэдэгдэхүйц нөхдөг. Хоёр орны эдийн засаг худалдааны харилцаа нь эрх тэгш, харилцан ашигтай хамтын ажиллагааны зарчмын дагуу эрчимтэй хөгжиж байна. Иймээс ч, Монгол Улсаас ингэний сүү импортлох нь БНХАУ-ын ингэний сүүний өсөн нэмэгдэж буй хэрэгцээг хангахаас гадна Монгол Улсын тэмээний аж ахуйн эдийн засгийн хөгжлийг урагшлуулж, хоёр орны харилцааг ахиулж, хамтын хөгжил цэцэглэлтийг бий болгож чадна.

Эцэст нь дүгнэвэл, ингэний сүү үйлдвэрлэлийн технологийг хөгжүүлж, үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэх нь Монгол Улсын ингэний сүүний үйлдвэрлэлийн хөгжилд шинэ эрч хүч нэмж, ингэний сүүний аж ахуй эрхлэгчдийн үйлдвэрлэлийн төрөл, тоног төхөөрөмж, үйлдвэрлэлийн цар хүрээний талаарх болон бусад мэдээлэл нь Монгол Улсад ингэний сүүний чиглэлээр аж ахуй эрхлэгчид болон үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх тодорхой үндэслэлийг бүрдүүлж чадна. Хэрэглэгчийн зан төлөв, хэрэглэгчийн хүсэл сонирхлыг судлах нь шинэ бүтээгдэхүүн бий болгох үндэс суурь болж чадах бөгөөд маркетингийн стратеги болон маркетингийн төлөвлөгөөний талаарх хураангуй мэдээлэл нь борлуулалтаа нэмэгдүүлэхэд тустай. БНХАУ-ын ингэний сүүн бүтээгдэхүүн экспортлоход мөрддөг стандарт, БНХАУ-ын олон улсын худалдаа, гаалийн нөхцөл, шаардлага, импортын болон экспортын хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах болон логистикт тавигддаг шаардлагуудын жагсаалт нь БНХАУ-ын ингэний сүүний зах зээлийн эрэлт, нийлүүлэлт, Монголын ингэний сүүн бүтээгдэхүүн энэхүү зах зээлд нэвтрэх боломжийн талаар дүн шинжилгээ хийхэд тус дөхөм үзүүлнэ. Энэхүү судалгааны хүрээнд хийсэн дүн шинжилгээ, үр дүн нь Монгол Улсад ингэний сүүний үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэхэд төдийгүй ингэний сүүн бүтээгдэхүүний экспортын бизнесийн стратегиа боловсруулж, хэрэгжүүлэхэд тустай байх болно.

8

ХАВСРАЛТ

1. БНХАУ дахь ингэний сүүн бүтээгдэхүүний томоохон үйлдвэрлэгчид
2. БНХАУ-д танигдсан ингэний сүүний нэрийн бүтээгдэхүүн
3. Экспортын баримжаатай ингэний сүүн бүтээгдэхүүнд мөрдөгддөг БНХАУ-ын стандартууд болон дүрэм журам
4. БНХАУ болон олон улсын худалдаа, гаалийн нөхцөл, шаардлагууд
5. БНХАУ-ын импорт, экспортын хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангахад чиглэсэн арга хэмжээ
6. Хятад-Монголын хилийн боомт, тэдгээрийн дэглэмийн тухай Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улс болон Монгол Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр

Жич: Холбогдох бүх хавсралтууд нь Англи хэл дээрх тайлангийн ард Англи хэл дээр байгаа ба захиалагчийн зүгээс үндсэн хэл дээрээ байвал Монголоос БНХАУ-руу ингэний сүүн бүтээгдэхүүн экспортлогчдод илүү ойлгомжтой байна гэж үзсэн болно.

ANNEX 1. TOP MANUFACTURERS OF CAMEL MILK PRODUCTS IN CHINA

In the dairy industry, potential competitors are mainly influenced by economies of scale and distribution channels. If dairy industry wants to achieve economies of scale, it must focus on procurement and production. The production cost of dairy products is mainly affected by the price of raw milk, but most of China's camel milk bases are distributed in Inner Mongolia, Xinjiang and other places, which causes a huge difference in the price of dairy products across the country. Old milk supply occupies the main source, and exploring new milk sources or establishing milk production base will have to face higher investment. As a result, the distribution of milk production bases creates a major barrier for future competitors to enter the industry. In China, more than 66 percent of dairy companies produce liquid milk. However, consumers pay more attention to the storability and freshness of liquid milk, which requires dairy companies to have their own distribution channels.

1. Inner Mongolia Sunite Camel Biotechnology Co., LTD

Inner Mongolia Sunite Camel Biotechnology Co., Ltd. is a camel industry deep processing enterprise established by Golden Camel Group Co., Ltd. in Saihantala Town, Sunite Right Banner. It is the biotechnology research and development and production of high-tech enterprises, integrating camel liquid milk, yogurt, camel colostrum freeze-dried powder, milk tablet, camel meat products processing, camel skin processing and camel blood peptides production.



2. Inner Mongolia Yinggesu Biotechnology Co., Ltd.

Inner Mongolia Yinggesu Biotechnology Co., LTD., a subsidiary of Huifeng Group, was established on 20 December 2019, located in Urad Back Banner. It is a biotechnology company integrating scientific research, development, sales and service of camel industry. The company has dairy and animal husbandry related industries, and will continue to invest in the construction of camel dairy processing factory, camel food processing factory and other series of projects, shaping a complete camel scientific research, processing, sales system.



3. Inner Mongolia Desert Tuomama Industrial Co., Ltd.

Inner Mongolia Desert Tuomama Industrial Co., LTD., founded in June 2016, is located in Alxa Left Banner, mainly engaged in the research and development, consulting, production and processing, sales of green, organic and healthy products. Since its establishment, the company has mainly carried out the research and development of camel milk products, and developed the “Tuomama” camel milk products. Now the main products are pure camel milk, pure camel milk powder, children’s camel milk powder, camel colostrum, whole fermented camel milk powder, pure cheese, camel milk agriophyllum squarrosus flatbread and non-sucrose camel milk flatbread.



4. Inner Mongolia Desert God Biotechnology Co., Ltd.

Inner Mongolia Desert God Biotechnology Co., Ltd. was founded in May 2014, located in Badanjilin Town camel industrial park, registered capital of 30 million yuan. It is a leading local enterprise with the Alxa camel industry as the development object, and focusing on standardized camel feeding, camel milk processing and camel biological products processing. Mainly engaged in the camel series of product development, research, production and sales. Make full use of the advantages of local camel resources, the camel industry will continue to grow bigger and stronger. The main products are liquid milk, camel milk powder, camel milk tablet and so on.



5. Camel's Home Biotechnology (Inner Mongolia) Co., Ltd.

Camel's Home Biotechnology (Inner Mongolia) Co., LTD is located in Sunite Right Banner, Xilingol League. The factory covers an area of 100 mu, covering an area of 30 000 square metres of the first phase of the project was completed and put into operation in 2019. The first phase of the project is designed to handle 6 000 tonnes of camel milk annually. The factory is built according to GMP standards and adopts a fully closed unmanned automatic production line.





6. Inner Mongolia Tiantuo Biotechnology Co., LTD

Inner Mongolia Tiantuo Biotechnology Co., LTD., founded in November 2017, is the first domestic enterprise specializing in the research and development, production and sales of camel milk and camel grease series cosmetics. The technical support is CHN-KAZ camel research institute of Inner Mongolia. The company has three cosmetics production lines in Badanjilin Town, Alxa Right Banner, covering an area of nearly 2 000 square metres with an annual production capacity of 60 tonnes. At present, the company produces and sells two brand series of cosmetics, GOBITUOTUO and TENGRIIN BOTGO. There are 19 kinds of camel milk and grease series cosmetics such as camel milk moisturizing repair mask, camel milk nourishing moisturizing face cream, lotion, toner, placental protein essence, camel grease lip balm, lipstick, hand cream and cleansing mousse. They have completed the record in the State Food and Drug Administration and have been produced and marketed.



7. Inner Mongolia Tenghetai Shatuo Industry Co. LTD

Inner Mongolia Tenghetai Shatuo Industry Co., Ltd. is the largest concentrated production and sales base of camel milk in China. The company was registered in 2006, the registered capital of 3 million yuan, the factory was set up in Chaogewenduer Town, Urad Back Banner. The company has a 400 square metres of office space, a 500 square metres of Gebi Hongtuo comprehensive service room, 800 square metres of carding workshop and 1 300 square metres of slaughter workshop, 30 cubic metres of dumpling factory frozen storage, 340 cubic metres of acid discharge storage, 108 cubic metres of cold storage, 24 cubic metres of frozen storage. In 2017, the company built the country's largest Gebi Hongtuo Aorigeqi camel milk industrial base in Siniusu Gacha, Gwendur Town.



8. Xinjiang Wangyuan Biotechnology Group Co. LTD

Xinjiang Wangyuan Biotechnology Group, formerly known as Xinjiang Wangyuan Camel Milk Industry Co., LTD., is a pioneer in the world camel industry. Founded in 2007, it was upgraded to a group company in 2014 with a registered capital of 10 million yuan. Located in Huancheng East Road, Fuhai County, Aertai Region, the factory covers an area of 100 mu and has 4 million mu natural pasture. It has obtained the national organic certification for 11 consecutive years. It is the only domestic camel milk deep processing and camel series product research and development enterprise with independent intellectual property rights, with camel series product research and development, deep processing, sales as one of the private science and technology enterprises. Under the jurisdiction of 6 branches and a Xinjiang Bactrian camel Research Institute. At present, Wangyuan Group has more than 2 000 stores and counters all over the country and the world, covering Hong Kong, Macao, Taiwan, etc., and exported to Australia, the United States, New Zealand and other countries.



9. Xinjiang Zhongtuo Biotechnology Co., LTD

Xinjiang Zhongtuo Biotechnology Co., LTD. was established in April 2016. It is Henan to help Xinjiang enterprises. It is also a modern, standardized, large-scale and professional camel dairy production base integrating scientific research, production, sales and service. The company is located in the agricultural products processing park of Yanchi Town, Yiwu County, Hami City, with a total investment of 100 million yuan. Now it has the country's largest camel milk powder production line, automatic liquid camel milk production line, standardized purification workshop of 10,000 square metres, camel milk cold chain acquisition preservation system, camel breeding base, camel industry research

centre. Sales network throughout the country 25 provinces, autonomous regions and municipalities, more than 400 stores. The products on the market are pure camel milk powder, children's camel milk powder, first stage camel milk powder, sterilized pure camel milk, camel milk manual soap, camel milk body wash, camel velvet quilt and other products.



10. Xinjiang Yearn by Camel Biological Co., LTD

Xinjiang Yearn by Camel Biological Co., LTD., founded in November 2004, is located in Changle East Road, Mulei County, Changji Prefecture. It is an enterprise focusing on the research and development, production and processing, and industrial chain operation of camel milk powder and dairy products. The main products of the company are whole camel milk powder, formula camel milk powder, children camel milk powder, colostrum formula camel milk powder, milk shell, milk tablet and other dairy products. Yearn by Camel is currently the first featured milk industrial park in China that produces and processes camel milk. On the basis of complete production workshops and processes, Yearn by Camel is also equipped with a professional third-party testing centre and product packaging centre to provide one-stop rapid response from milk source collection, production and processing to product testing, with controllable source and quality.



11. Xinjiang Sky Camel Dairy Group / Biotechnology Development Co., LTD

Xinjiang Sky Camel Dairy Group Co., LTD., formerly known as Xintuoyuan Biological Development Co., LTD., was established in 2007 and upgraded to the Group in 2021. The headquarters of the company is located in the High-tech zone (New district) of Urumqi City, with a total area of more than 1 000 mu, with 100 000 mu of natural pasture. In 2013 and 2019, we obtained 16 technical patents and obtained national organic certification for two consecutive years. The Group has conducted comprehensive research and development of camel milk series of food, health care products, cosmetics, biopharmaceutical products and in-depth development of camel series of products. At present, it has set up sales points in Beijing, Shanghai, Guangzhou, Shenzhen, Huizhou, Xi an, Chengdu, Chongqing, Xiamen, Wuhan and other places, covering all provinces and cities in China. Xinjiang Sky camel Biotechnology Development Co., LTD., founded in 2013, is located in Wugongtai Town, Hutubi County, Changji Prefecture, mainly engaged in the research and development and processing of camel milk products. The company has built a standardized production line with the leading annual processing capacity of 3 000 tonnes of fresh camel milk, which can process whole/skim camel milk powder products.



12. Xinjiang Ucamel Biotechnology Co., LTD

Xinjiang Ucamel Biotechnology Co., LTD., located in Shuimogou District, Urumqi City, is a professional dairy enterprise integrating research and development, breeding, production and sales. Relying on the abundant animal husbandry resources of Tianshan ranch, the company has developed a series of camel milk products with high added value and built “Ucamel” into an international national brand in Xinjiang. From Denmark to introduce advanced camel milk powder automation production equipment, at the same time has the domestic professional level of camel milk biological research and development centre. Relying on abundant animal husbandry resources and breeding experience in Keping County, the company has bred and developed high-quality camel milk products in 2 million mu of natural selenium-rich saline-alkali pasture. Designed fresh camel milk production capacity of 2 500 tonnes/year, whole camel milk powder 300 tonnes/year.



13. Xinjiang New Camel Dairy Co., LTD

Xinjiang New Camel Dairy Co., LTD., a state-owned enterprise, is an enterprise assisted by Zhejiang Province in Xinjiang. It covers an area of 50 mu with a total construction area of 11 000 square metres. The total investment of the first phase of the project is 60 million yuan. The company has three automatic production lines, which can handle more than 20 000 tonnes of fresh milk annually. At present, it can produce more than ten kinds of products, such as camel milk powder series, sterilized camel milk, fermented camel milk, camel milk beverage, modified milk powder, freeze-dried powder, compressed milk tablet, etc. The brand has high market recognition. Now the company has effectively solved the employment of more than 60 people and can indirectly drive 245 camel farmers in the county to increase their income by more than 50 million yuan.



14. Shuanghe Xintuo Animal Husbandry Co., LTD

Shuanghe Xintuo Animal Husbandry Co., Ltd. Was established in May 2020, located in the 84 Regiment of Shuanghe City, Xinjiang Province, with a registered capital of 10 million yuan and a construction area of more than 300 mu. The base is divided into four areas: living and office area, epidemic prevention and quarantine area, production and breeding area, and forage storage and processing area. The existing standardized farming enclosure 6 buildings, construction area of 2 723 square metres of 2 buildings, construction area of 1 700 square metres of 2 buildings, construction area of 1 200 square metres of 2 buildings, straw farm and silage pit covers an area of 15 mu. In the company's development and growth of 2 years, there are more than 300 camels in the breeding area, less than 2 hours, more than 100 kilograms of fresh camel milk will be stored in the condensation tank, the future can be.



15. Xinjiang Camel Union Group Co., LTD

Xinjiang Camel Union Group Co., LTD., located in Dabancheng District surrounded by Tianshan, is the world's largest featured dairy industry chain enterprise integrating camel scientific research, animal husbandry, production and sales, food testing, packaging manufacturing and cultural tourism. Enterprise initial investment of 370 million yuan, under the five industrial sectors. There are 18 standard industrial factories in the special milk industry park of Camel Union Group, covering an area of about 27 000 square metres, and the daily processing of special raw milk can reach 100 tonnes. In Dabancheng, the Group invested 370 million yuan to build the special milk industrial park, which is equipped with four functional workshops: dry production, wet production, liquid milk production and freeze-dried food, which can realize seven mainstream milk production processes, including spray drying, dry mixing, freeze-drying, UHT, pasteurization, degreasing and fermentation.



16. Xinjiang Jintuo Investment Co., LTD

Xinjiang Jintuo Investment Co., LTD., founded in 2005, is a large camel industry group integrating camel breeding, research and development, production and sales of camel dairy products. It owns the representative brand of camel milk "Desert Platinum". From milk collection, transportation to production, processing, factory, each step has strict standard requirements and standard operation.

Xinjiang Jintuo camel breeding base covers an area of 35 million square metres, using free range mode. The camel milk powder processing factory covers an area of 40 000 square metres in Dabancheng District, with an annual production line of 3 600 tonnes of camel milk, patented processing technology and professional testing equipment.



17. Yili Nala Dairy Group Co., LTD

The headquarter of Yili Nala Dairy Group Co., Ltd. Is located in Kuerdening Town, Gongliu County, Yili Prefecture, Xinjiang. The group has a registered capital of 352 million yuan, total assets of 2 billion yuan and more than 2 000 employees. It is located next to the Nalati grassland, a 4A scenic spot. It insists on building a factory in the milk source base and owns 80 000 mu of organic pasture. Professional production of organic camel milk powder, organic sheep milk powder, yak milk powder, sheep milk powder, etc.



18. Yili Xuelian Dairy Co., LTD

Yili Xuelian Dairy Co., LTD., founded in 2005, is located in the beautiful apricot county of Yili river valley — Yining, which is known as “a place with south-China-type scenery”. Xuelian Dairy in Yili national agricultural products processing base, now has its own ecological alpine grassland pasture and desert pasture area of a total of more than 50, ten thousand mu, 20 000 Bactrian camels, and have Aertai Fuyun Keketuohai, Yili Nalati

apricot blossom ditch, Yining Tuohulusu grassland three organic pasture camel breeding base, and more than 20 camel breeding professional cooperatives. The company has two advanced production lines for dairy products, with a daily processing capacity of 160 tonnes of raw milk and an annual designed processing capacity of 10 000 tonnes of milk powder. From the construction of milk source base, camel farm management, raw milk acceptance monitoring to the whole process of production, from product delivery to after-sales tracking service, scientific, modern and procedural management is implemented. It has passed ISO9001:2016 international quality system certification, GMP, HACCP and other authoritative system certification, which objectively ensures the safety and reliability of product quality.



19. Xinjiang Tianhongrun Biotechnology Co., LTD

Xinjiang Tianhongrun Biotechnology Co., Ltd. Was established in 2015 with a total investment of 100 million yuan. It is a professional high-end dairy company with local factories in Xinjiang. It has a complete industrial chain from milk collection, research and development, production to market terminal sales, and has high-end dairy workshop, health care product workshop and supporting production rooms. The company is engaged in the research and development, production and sales of characteristic dairy products (camel milk), and camel milk using the special eliminating mutton smell technology, so that the camel frankincense flavour is stronger, committed to using advanced low temperature technology to better preserve the effective ingredients of camel milk, is currently an innovative camel milk enterprise in China.



20. Yili Yilite Dairy Co., LTD

Yili Yilite Dairy Co., LTD. (formerly Zhaikou milk powder factory) was founded in 1958, located in the Seventy-ninth Regiment of Nileke County, Yili Prefecture. It is a subordinate enterprise of the Seventy-ninth Regiment of the Fourth Division of Xinjiang Production and Construction Corps. Relying on the original ecological milk source advantage of eight core ranches of the Corps, Yili Yilite Dairy specializes in the production of camel milk, horse milk, sheep milk, brown milk, Xinjiang milk tea powder and other characteristic dairy products.



21. Xinjiang Yibate Dairy Co., LTD

Xinjiang Yibate Dairy Co., LTD., with a registered capital of 50 million yuan, is a professional new featured dairy enterprise integrating research and development, production, sales and service of camel dairy products. At present, the company owns a series of products including pure camel milk powder, children's formula camel milk powder, adult formula camel milk powder, camel milk soap, camel milk biscuits, cheese and so on. It took the company three years to increase the sales volume from 5 000 yuan to 80 million yuan, then to 250 million yuan, and now to 500 million yuan. The number of employees has grown from two to more than 100, and more than 200 stores have become the local pillar industry.



ANNEX 2. CAMEL MILK KNOWN BRANDS IN CHINA

5. Domestic products





Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		Original gold	Prepare camel milk powder	Canning	330g/can	368Yuan	Xinjiang Jintuo Investment Co., Ltd.	Bajiahu Agricultural Science and Technology Park, Dabancheng District, Urumqi City, Xinjiang	4008566562	DBS65/014
Taobao		Mai Li Shi	Colostrum probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	178Yuan	Xinjiang Asmai Dairy Co., Ltd.	No.1 Yuxin Road, Chengbei Industrial Park, Gongliu County, Yili Prefecture, Xinjiang	4008788079	DBS 65/014
Taobao		Original gold	Prepare camel milk powder	Canning	330g/can	368Yuan	Xinjiang Jintuo Investment Co., Ltd.	Bajiahu Agricultural Science and Technology Park, Dabancheng District, Urumqi City, Xinjiang	4008566562	DBS65/014
Taobao		Xi Yu ZhiJia	Probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	260Yuan	Xinjiang Zhongtuo Biotechnology Co., Ltd.	Agricultural Products Processing Zone, Yanchi Town, Yiwu County, Hami Prefecture, Xinjiang	400-136-0088	DBS 65/014

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		Han Mu Tang	Probiotic formula camel milk powder	Canning	360g/can	278Yuan	Xinjiang Luoganglin Dairy Co., Ltd.	City 133, General Office, No.9 Science and Technology Avenue, High-tech Industrial Development Zone, Changji City, Changji Hui Autonomous Prefecture, Xinjiang Uygur Autonomous Region	15089320429	DBS 65/014
Taobao		HeTao	Pure Camel Milk Powder	Canning	300g/can	568Yuan	Inner Mongolia Jinhetao Dairy Co., Ltd.	Qianzhaomiao Town, Linhe District, Bayannur City	17748244442	DBS 15/016
Taobao		Shu En	Immunoglobulin camel milk powder	Canning	300g/can	288Yuan	Inner Mongolia Hualin Food Co., Ltd.	Xincun South Road, No.2 Farm and No.4 Farm, Shengle Economic Park, Helin and Linger County, Hohhot City, Inner Mongolia Autonomous Region	18647881016	DBS 15/016

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		Xi Yu Zhuo Ma	Colostrum formula camel milk powder	Canning	300g/can	499Yuan	Baotou Knight Dairy Co., Ltd	Baotou Tuomote Right Banner New Industrial Park	4008772993	DBS 15/016
Taobao		He Bei You	Organic full-fat camel milk powder	Canning	320g/can	699Yuan	Ili Nala Dairy Co., Ltd	Kurdning Town, Gongliu County, Yili Prefecture, Xinjiang	4008350998	DBS 65/014
Taobao		Lashan silk camel	Pure camel milk powder	Canning	300g/can	278Yuan	Ningxia Hengda Dairy Co., Ltd.	Jinyintan Town, Litong District, Wuzhong City, Ningxia		
Taobao		Xi Shi Zhen Tuo	Probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	1048Yuan	Altay Hanas Dairy Co., Ltd	Sayatierke Village, Hongdun Town, Altay City, Xinjiang	4008067097	DBS 65/014






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		Pariado	High-calcium selenium-enriched formula camel milk powder	Canning	350g/can	428Yuan	Xinjiang Huaqite Dairy Co., Ltd.	Management Committee of North Xinjiang Industrial Park, No.11, Oasis Avenue, Yizhou District, Hami City, Xinjiang Uyghur Autonomous Region	400-998-1059	DBS 65/014-2017
Taobao		Pariado	Active immunoglobulin formula camel milk powder	Canning	350g/can	429Yuan	Xinjiang Huaqite Dairy Co., Ltd.	Management Committee of North Xinjiang Industrial Park, No.11, Oasis Avenue, Yizhou District, Hami City, Xinjiang Uyghur Autonomous Region	0571-88973227	
Taobao		Natural companionship	Polypeptide probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	269Yuan	Yangling Shengfei Dairy Co., Ltd.	Zone C, Torch Pioneer Park, Yangling Demonstration Area, Shaanxi Province	4000369316	

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		Alita	Full fat camel milk powder	Canning	350g/can	488Yuan	Gansu Kaili Tianqi Biotechnology Co., Ltd.	Northwest corner of Circular Economy Demonstration Park, Ganzhou Economic and Technological Development Zone, Zhangye City	18611892295	
Taobao		Camel King	Pure camel milk powder	Canning	320g/can	569Yuan	Xinjiang Zhongtuo Biotechnology Co., Ltd.	Agricultural Products Processing Zone, Yanchi Town, Yiwu County, Hami Prefecture, Xinjiang	400-876-8266	DBS 65/014
Taobao		Tuoneng	Probiotic camel milk powder	Canning	300g/can	368Yuan	Wulanchabu Mengdi Dairy Co., Ltd.	Xixiang Industrial Park, Liangcheng County, Wulanchabu City, Inner Mongolia Autonomous Region	4008530333	DBS 15/016
Taobao		Tuoneng	Pure camel milk powder	Canning	300g/can	898 yuan two cans	Xinjiang Zhongtuo Biotechnology Co., Ltd.	Agricultural Products Processing Zone, Yanchi Town, Yiwu County, Hami Prefecture, Xinjiang	4008530333	DBS 65/014






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		Qianjue	Full-fat pure camel milk powder	Canning	300g/can	399 yuan Two cans	Wusu Gaoquan Tiantian Dairy Co., Ltd.	Headquarters of the 124th Regiment of the 7th Agricultural Division	13150315579	DBS 65/014
Taobao		Tuoyuan	Colostrum pure camel milk powder	Canning	300g/can	801Yuan	Wusu Gaoquan Tiantian Dairy Co., Ltd.	Headquarters of the 124th Regiment of the 7th Agricultural Division	4008339667	DBS 65/014
Taobao		Mo Bei Pai Dang	Probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	298Yuan	Yili Snow Lotus Dairy Co., Ltd.	Chengnan Development Zone, Yining County, Yili Kazakh Autonomous Prefecture, Xinjiang Uyghur Autonomous Region	400-891-8520	DBS 65/014
Taobao		MutuoMubo	Pure camel milk powder	Canning	330g/can	218Yuan	Inner Mongolia Hualin Food Co., Ltd.	Xincun South Road, No.2 Farm and No.4 Farm, Shengle Economic Park, Helin and Linger County, Hohhot City, Inner Mongolia Autonomous Region	400-029-1098	DB S15/016








Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		ChangBu	Bing Ken You Tuo	Canning	360g/can	99Yuan	Zhaosu Xintianxue Dairy Products Co., Ltd.	Guangming Road, 77th Regiment, 4th Division, Xinjiang Production and Construction Corps	4009918652	
Taobao		Yama Tuer	camel milk powder	Canning	300g/can	488Yuan	Yili Snow Lotus Dairy Co., Ltd.	Chengnan Development Zone, Yining County, Yili Prefecture, Xinjiang	15802755445	DBS 65/014
Taobao		GaoShan pastures	Hippophae rhamnoides polypeptide camel milk powder	Canning	360g/can	370Yuan	Yili Snow Lotus Dairy Co., Ltd.	Ili Kazak Autonomous Prefecture, Xinjiang Uygur Autonomous Region	4001889556	DBS 65/014
Taobao		TuoChao	Camel milk powder	Boxed	300 g/box	799Yuan	Inner Mongolia Sunite Camel Biotechnology Co Ltd	Saihantala, Sunite Right Banner, Xilin-gol League, Inner Mongolia Autonomous Region	400-888-1236	DBS 15/016
Taobao		URBETTER/	Pure camel milk powder	Canning	300g/can	568	Yili Yilite Dairy Co., Ltd.	79th Regiment, Nilka County, Yili Prefecture, Xinjiang	4000991016	SB/110347




Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		Zhen Mushan	Full-fat camel milk powder	Canning	300g/can	498Yuan	Inner Mongolia Desert God Biotechnology Co., Ltd.	Camel Industrial Park, Badanjilin Town, Alashan Right Banner, Inner Mongolia	0471-3260883	DB S15/016
Taobao		MuZi Chun	Pure camel milk powder	Canning	300g/can	498Yuan	Inner Mongolia Hualin Food Co., Ltd.	Xincun South Road, No.2 Farm and No.4 Farm, Shengle Economic Park, Helingeer County, Hohhot City, Inner Mongolia Autonomous Region	15389715743	DB S15/016
Taobao		WuYou Le	Organic Pure Camel Milk Powder	Canning	300g/can	498Yuan	Ili Nala Dairy Co., Ltd	Kurdning Town, Gongliu County, Yili Prefecture, Xinjiang	4000999775	DBS 65/014
Taobao		WuYou Le	Pure camel milk powder	Boxed	375 G/box	498Yuan	Ili Nala Dairy Co., Ltd	Kurdning Town, Gongliu County, Yili Prefecture, Xinjiang	4000999776	DB 65/014
Taobao		TuoWen TianXia	Colostrum formula camel milk powder	Canning	500g/can	298Yuan	Xinjiang Yiha Pasture Dairy Co., Ltd.	Zone a of Xinyuan County Industrial Park	1:87817E+11	DBS 65/014






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		TuoWen TianXia	Colostrum probiotic formula camel milk powder	Canning	310 G/can	198Yuan	Altay Hanas Dairy Co., Ltd	Hongdun Town, Altay City, Altay Prefecture, Xinjiang	18771716345	DBS 65/014
Taobao		Lion of the Silk Road	Colostrum probiotic camel milk powder	Canning	330g/can	368Yuan	Yili Snow Lotus Dairy Co., Ltd.	Ili Kazakh Autonomous Region of Xinjiang Uygur Autonomous Region	4001889556	DBS 65/014
Taobao		Tuo Sheng Bao	Children's high calcium camel milk formula milk powder	Canning	300g/can	198Yuan	Henan Daimuyou Dairy Co., Ltd.	Jiankang Road, Pingyu County, Zhumadian City, Henan Provinc	4001007288	GB19644
Taobao		Li Yi Tang	Colostrum probiotic high-calcium formula milk powder	Canning	300g/can	49Yuan	Henan Daimuyou Dairy Co., Ltd.	Jiankang Road, Pingyu County, Zhumadian City, Henan Provinc	4001007288	GB19644
Taobao		Camel milk princess	Colostrum formula camel milk powder	Canning	240g/can	139Yuan	Xinjiang Yili Jiahe Dairy Co., Ltd.	Chengbei Industrial Zone, Gongliu County, Yili Prefecture, Xinjiang	4000290699	DBS65/014

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		TuoFei	Full fat camel milk powder	Canning	368g/can	198Yuan	Yili Mingzhu Dairy Co., Ltd.	Kazakstan, Ili, Xinjiang Uygur Autonomous Region	400-899-3791	DBS65/014
Taobao		Golden Camel	Probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	228Yuan	Yili Mingzhu Dairy Co., Ltd.	Ili Kazakh Autonomous Region of Xinjiang Uygur Autonomous Region	4000330231	DBS 65/014
Taobao		MeiShu	Camel milk nutrition powder	Canning	300g/can	109.8 yuan two cans	Jiangxi Zhenghe Great Health Industry Co., Ltd.	Gaoan Industrial Park (Bajing Town Industrial Park), Yichun, Jiangxi	4008366898	GB 19640
Taobao		KeTang camel king	Probiotic formula camel milk powder	Canning	320g/can	99Yuan	Shaanxi Yingtong Dairy Co., Ltd.	Fuhaigong, Weihui East Road, Yangling Demonstration Area, Shaanxi Province	4001038663	Q/YTRY 0009S
Taobao		Guanlizi	Prebiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	364Yuan	Baotou Knight Dairy Co., Ltd	Baotou Tuomote Right Banner New Industrial Park	4008772013	DBS15/016


Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		TianMu Chun	High-calcium camel milk powder	Canning	300g/can	304Yuan	Baikun Jinlu Biotechnology Co., Ltd.	Main Campus of Dahe Town, Baikun County, Hami Prefecture, Xinjiang	4000991015	DBS65/014
Taobao		Tuo ManJiang	Full fat camel milk powder	Canning	300g/can	248Yuan	Altay Hanas Dairy Co., Ltd	Sayatiereke Village, Hongdun Town, Altay City, Altay Prefecture, Xinjiang	400-8875-797	DBS65/014
Taobao		Miao Kang En	Probiotic camel milk multi-vitamin camel milk nutrition powder	Boxed	300 g/box	39.8Yuan	Anhui Yushengtang Pharmaceutical Co., Ltd.	Chengguan Industrial Park, Taihe County, Fuyang City, Anhui Province		GB/T 29602
Taobao		Chang-Shouke	Colostrum for-mula camel milk powder	Canning	300g/can	168Yuan	Ili Nala Dairy Co., Ltd	Kurdning Town, Gongliu County, Yili Prefecture, Xinjiang	4008350998	DBS 65/014
Taobao		Master Camel	Full fat camel milk powder	Canning	300g/can	398Yuan	Wusu Gaoquan Tiantian Dairy Co., Ltd.	Headquarters of the 124th Regiment of the 7th Agricultural Division	4000099589	DBS 65/014




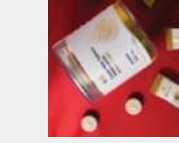

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		Daimler	Selenium-enriched high-cal-cium probiotic formula camel milk powder	Canning	100g/can	68Yuan	Zhaosu Xintianxue Dairy Products Co., Ltd.	2Cuangming Road 2, 77th Regiment, 4th Division, Xinjiang Production and Construction Corps	4000999775	DBS65/014
Taobao		TianCi Shuang-Feng	Colostrum probiotic formula camel milk powder	Boxed	300 g/box	98Yuan	Xinjiang Yongwang Dairy Co., Ltd.	Luohe, Kekedala, Xinjiang	4000751580	DBS65/014
Taobao		MeiYu Tian-Jiang	Full-fat pure camel milk powder	Canning	300g/can	185Yuan	Xinjiang Yili Jiahe Dairy Co., Ltd.	Chengbei Industrial Zone, Gongliu County, Yili Prefecture, Xinjiang	15719999879	
Taobao		TianShan Knight	Colostrum probiotic formula camel milk powder	Canning	315 g/can	328Yuan	Xinjiang Junnong Dairy Co., Ltd.	Xiaowei, No.2 Luohe West Road, Kekedala City, Xinjiang	13959682730	
Taobao		Noyinmei	Pure camel milk powder	Canning	300g/can	199Yuan	Ningxia Hengda Dairy Co., Ltd.	Jinyintan Town, Litong District, Wuzhong City, Ningxia	400-033-0303	






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		Noyinmei	Probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	119Yuan	Ningxia Hengda Dairy Co., Ltd.	Jinyintan Town, Litong District, Wuzhong City, Ningxia	400-033-0303	
Taobao		Noyinmei	Selenium-enriched high-calcium high-iron camel milk powder	Canning	300g/can	119Yuan	Shaanxi Tianhe Dairy Co., Ltd	Group 3, Shuangqiao Village, Pucun Town, Qishan County, Baoji City, Shaanxi Province	400-033-0303	
Taobao		Tuo Jiazhen	Sucrose-free camel milk powder	Boxed	510 g/box	78Yuan	Altay Hanas Dairy Co., Ltd	Sayatierke Village, Hongdun Town, Altay City, Xinjiang	4008067097	DBS 65/014
Taobao		Tuo Jiazhen	High calcium probiotic camel milk powder	Bagged	500g/bag	28.8Yuan	Alar Xinnong Dairy Co., Ltd.	Hongdun Town, Altay City, Altay Prefecture, Xinjiang		
Taobao		Camel Khan	Probiotic camel milk powder	Canning	300g/can	258Yuan	Wulanchabu Mengdi Dairy Co., Ltd.	Liangcheng County, Wulanchabu City, Inner Mongolia Autonomous Region	15156500315	







Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		Camilk	Probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	128Yuan	Altay Hanas Dairy Co., Ltd	Sayatierke Village, Hongdun Town, Altay City, Xinjiang	4008067097	DBS 65/014
Taobao		ZhongTuo	Pure camel milk powder	Canning	330g/can	588Yuan	Xinjiang Zhongtuo Biotechnology Co., Ltd.	Agricultural Products in Yanchi Town, Yiwu County, Hami Prefecture, Xinjiang	0902-6919999	DBS 65/014
Taobao		liha Ranch	Probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	318Yuan	Xinjiang Yiha Pasture Dairy Co., Ltd.	Zone a of Xinyuan County Industrial Park	0999-8566188	DBS 65/014
Taobao		AYiLa	Colostrum formula camel milk powder	Canning	300g/can	173Yuan	Xinjiang Yili Jiahe Dairy Co., Ltd.	Chengbei Industrial Zone, Gongliu County, Yili Prefecture, Xinjiang	400-645-014	DBS 65/014
Taobao		JiuLing Muchang	Pure camel milk	Canning	100g/can	99Yuan	Xinjiang Desheng Dairy Co., Ltd.	Wugongtai Town, Hutubi County, Changji Prefecture, Xinjiang	4001038663	






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		Tuo NengLi-ang	Polypeptide probiotic camel milk powder	Canning	330g/can	128Yuan	Xinjiang Yibei Good Milk Characteristic Dairy Co., Ltd.	Daban, Urumqi City, Xinjiang Uyghur Autonomous Region	4001038663	DBS65/014
Taobao		CaoShanHu biology	驼乳高钙营养粉 Camel milk high-calcium nutritive powder	Canning	1000g/can	89Yuan	Anhui Caoshanhu biotechnology Co., Ltd	Chengguan Town Industry, Taihe County, Fuyang City, Anhui Provinc	400-758-8857	
Taobao		Ainuoke	Colostrum probiotic formula camel milk powder	Canning	320g/can	358 yuan Two cans	Xinjiang Yili Jiahe Dairy Co., Ltd.	Chengbei Industrial Zone, Gongliu County, Yili Prefecture, Xinjiang	400-809-3969	DBS65/014
Taobao		YiBaTe	Colostrum formula camel milk powder	Canning	300g/can	138Yuan	Yili Snow Lotus Dairy Co., Ltd.	Kazakstan, Ili, Xinjiang Uyghur Autonomous Region	400-865-5639	DBS65/014






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		AnXiXi	High calcium probiotic camel milk protein powder	Canning	1000g/can	98 yuan two cans	Zhongke Lijun Co., Ltd	Wei County Economic Development Zone, Handan City, Hebei Province		
Taobao		Erfeng camel king	Probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	180Yuan	Altay Hanas Dairy Co., Ltd	Hongdun Town, Altay City, Altay Prefecture, Xinjiang	13911959390	DBS65/014
Taobao		XiYu Zong-Du	Colostrum formula camel milk powder	Canning	330g/can	146Yuan	Yili Snow Lotus Dairy Co., Ltd.	Ili Kazak Autonomous Prefecture, Xinjiang Uygur Autonomous Region	400-188-9556	DBS65/014
Taobao		Bei CaoTang	Probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	89.9Yuan	Hulunbuir Changqing Dairy Co., Ltd.	Yakeshi, Hulunbuir City, Inner Mongolia Autonomous Region	18872298220	DBS 15/016
Taobao		ZhiPin camel milk	Pure camel newborn milk	Canning	450g/can	1488Yuan	Inner Mongolia Desert God Biotechnology Co., Ltd.	Badanjilin Town, Alashan Right Banner, Inner Mongolia	400-6999-882	DBS 15/016






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		God of the desert	Full-fat pure camel milk powder	Canning	380g/can	648Yuan	Inner Mongolia Desert God Biotechnology Co., Ltd.	Badanjilin Town, Alashan Right Banner, Inner Mongolia	0483-6028888	DBS15/016
Taobao		XingZhen Tang	Probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	158Yuan	Shaanxi Yingtong Dairy Co., Ltd.	B7B7, Fuhai Industrial Park, Weihui East Road, Yangling Demonstration Area, Shaanxi Province	2987069066	Q/YT-RY0011S
Taobao		YuShang TongLe	Camel milk tablets	Bagged	256g/bag	36Yuan	Guangdong Zhongyi Food Industry Co., Ltd.	West side of Jinta Highway, Hexi Village Committee, Jinhe Town, Jiexi County	0991-5112313	SB/T 10347
Taobao		Original gold	Camel milk tablets	Barrel	g/barrel	58Yuan	Urumqi Jinjiangyuan Food Co., Ltd.	No.39, Jinshan Road, Urumqi Economic and Technological Development Zone (Toutunhe District), Xinjiang	400-856-6562	SC11365010600941
Taobao		XiYu Pasture	Camel milk tablets	Bagged	158g/bag	9.9Yuan	Changji Dajiang Food Factory	Minchang Industrial Park, Daxiqu Town, Changji City	0991-5112313	Q/GMTX0002S-2020

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		MuMin RenJia	Camel milk tablets	Bagged	500g/bag	99Yuan	Urumqi Jinji-angyuan Food Co., Ltd.	Address: No.39, Jinshan Road, Economic and Technological Development Zone (Toutunhe District), Urumqi, Xinjiang	0991-6359198	SB/T10347
Taobao		MuMin RenJia	Camel milk tablets	Barrel	156g/barrel	58Yuan	Urumqi Jinji-angyuan Food Co., Ltd.	No.39, Jinshan Road, Economic and Technological Development Zone (Toutunhe District), Urumqi, Xinjiang	0991-6359198	SB/T10347
Taobao		SiLu TuoBao	Camel milk tablets	Barrel	120g/barrel	98Yuan	Yili Yilite Dairy Co., Ltd.	79th Regiment, Nilka County, Yili Prefecture, Xinjiang	4000991016	SB/T10347
Taobao		God of the desert	Pure camel milk tablets	Bottle	80g/bottle	240Yuan	Inner Mongolia Desert God Biotechnology Co., Ltd.	Camel Industrial Park, Badanjilin Town, Alashan Right Banner, Inner Mongolia	0483-6028888	DBS 65/021
Taobao		Mu Lun	Camel milk shell	Bagged	150g/bag	22.25Yuan	Inner Mongolia Mengzhong Pasture Food Co., Ltd.	West of Wushijia Village, Wushijia Town, Tuoketuo County, Hohhot	18247907578	DBS15/002

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		Bi Ran	Camel milk shell	Bagged	238 g/bag	50Yuan	Inner Mongolia Biran Food Co., Ltd.	Xiaoshila Village, Shaerqin Township, Tumote Left Banner, Hohhot City	0471-8158052	DBS15/002
Taobao		Bi Ran	Cheese camel milk shellfish	Bagged	98 g/bag	25Yuan	Inner Mongolia Biran Food Co., Ltd.	Xiaoshila Village, Shaerqin Township, Tumote Left Banner, Hohhot City	0471-8158052	DBS15/002
Taobao		Bi Ran	Camel milk bar	Bagged	238 g/bag	50Yuan	Inner Mongolia Biran Food Co., Ltd.	Xiaoshila Village, Shaerqin Township, Tumote Left Banner, Hohhot City	0471-8158052	DBS15/002
Taobao		Bi Ran	Probiotic camel milk shellfish	Boxed	200 g/box	148Yuan	Inner Mongolia Biran Food Co., Ltd.	Xiaoshila Village, Shaerqin Township, Tumote Left Banner, Hohhot City	0471-8158052	Q/NBRS 00055
Taobao		Bi Ran	Probiotic camel milk shellfish	Canning	100g/can	75Yuan	Inner Mongolia Biran Food Co., Ltd.	Xiaoshila Village, Shaerqin Township, Tumote Left Banner, Hohhot City	0471-8158052	Q/NBRS 00055
Taobao		HuaXia Silk Road	Camel milk tablets	Barrel	120g/barrel	110Yuan	Xi'an Qianyi Bioengineering Co., Ltd.	No.8, Xiangqiao Street Office, Lintong District, Xi'an City	4000023229	SC106610 11507293

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		ChilAn Mei-Bao	Camel milk tablets	Barrel	180g/barrel	166Yuan	Urumqi Jinji-angyuan Food Co., Ltd.	No.39, Jinshan Road, Urumqi Economic and Technological Development Zone (Toutun-the District), Xinjiang	13289919936	SB/T10347
Taobao		TuoManJi-ang	Camel milk tablets	Bagged	260g/bag	9.9Yuan	Xinjiang Fengyuan Food Factory, Urumqi Economic and Technological Development Zone (Cooperation Zone)	No.2-2 Factory Building, No.128, South Fusion Road, Urumqi Economic and Technological Development Zone, Xinjiang	15739597074	DBS15/002
Taobao		Meng Times	Camel milk tablets	Barrel	120g/barrel	39Yuan	Inner Mongolia Ruzhiyuan Food Co., Ltd.	Taige Mu Village, Taige Mu Town, Tumote Left Banner, Hohhot City, Inner Mongolia	0471-6551666	DBS15/002
Taobao		ChaoLu-oMeng	Camel milk tablets	Barrel	500g/barrel	35Yuan	Inner Mongolia Qingmu Mengyuan Food Co., Ltd.	Chaohunao Village, Shae-rying Regional Service Center, Tumote Left Banner	13296963813	DBS15/002
Taobao		HuYang peak	Camel milk tablets	Bagged	500g/bag	99.9Yuan	Inner Mongolia Mengzhong Pasture Food Co., Ltd.	West of Wushijia Village, Wushijia Town, Tuoketuo County, Hohhot	4008034520	DBS15/002






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		TuoDaDa	Camel milk tablets	Barrel	80g/barrel	50Yuan	Urumqi Jinji-angyuan Food Co., Ltd.	No.39, Jinshan Road, Urumqi Economic and Technological Development Zone (Toutun-the District), Xinjiang	400991028	Q/JJY0004S
Taobao		WangYuan	Camel milk tablets	Bottle	80g/bottle	158Yuan	Xinjiang Wangyuan Camel Milk Industry Co., Ltd	Huancheng East Road, Fuhai County, Altay Prefecture, Xinjiang	400-8977-666	DBS 65/021
Taobao		WangYuan	Full-fat pure camel milk tablets	Bottle	80g/bottle	198Yuan	Xinjiang Wangyuan Camel Milk Industry Co., Ltd	Huancheng East Road, Fuhai County, Altay Prefecture, Xinjiang	400-8977-666	DBS 65/021
Taobao		WangYuan	Sour camel milk tablets	Bottle	80g/bottle	198Yuan	Xinjiang Wangyuan Camel Milk Industry Co., Ltd	Huancheng East Road, Fuhai County, Altay Prefecture, Xinjiang	400-8977-666	DBS 65/021
Taobao		TeMuJin	Camel milk tablets	Barrel	500g/barrel	45.04Yuan	Inner Mongolia Sanniu Dairy Products Co., Ltd.	Hexi Company, Huanghe-shao Town, Saihan District, Hohhot City, Inner Mongolia Autonomous Region	15248094999	DBS15/002






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		EeKeQi	Camel milk tablets	Barrel	188g/barrel	35Yuan	Inner Mongolia Qianmu Food Co., Ltd.	Maoshengying Village Leisure and Sighting Park, Saihan District, Hohhot, Inner Mongolia	13240331229	DBS15/002
Taobao		AiDouNi	Camel milk tablets	Bagged	500g/bag	23.99Yuan	Changji Dajiang Food Factory	Minchang Industrial Park, Daxiqu Town, Changji City	18099926233	SB/T10020
Taobao		RuZhongQing	Camel milk tablets	Bagged	318 g/bag	29.5Yuan	Hohhot Xiangqimusu Food Co., Ltd.	Wu Shen Zhen Zuo Jia Ying Cun, Tuoketuo County, Hohhot City, Inner Mongolia Autonomous Region	17168000777	DBS15/002
Taobao		JiYu	Camel milk tablets	Bagged	250g/bag	14.5Yuan	Qinghai Xu-mei Food Co., Ltd.	Building K, No.1, high-speed railway South Road, Pingxi Economic Zone, Haidong Industrial Park, Qinghai Province	13919826885	SB/T10347
Taobao		YouMu RenJia	Camel milk tablets	Barrel	130g/barrel	56Yuan	Muyuan Food Factory, Yinteng Street, High-tech Zone (New Urban District), Urumqi, Xinjiang	Zone A, No.2043, Yinteng Street, High-tech Zone (New Urban District), Urumqi, Xinjiang	0991-3353718	SB/T10347

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		BianJiang GuoYuan	Camel milk tablets	Bagged	150g/bag	35Yuan	Urumqi Jinji-angyuan Food Co., Ltd.	No.39, Jinshan Road, Urumqi Economic and Technological Development Zone (Toutun-the District), Xinjiang	13565933659	Q/JJY0004S-2019
Taobao		CangShu-ZhiJia	Camel milk tablets	Bagged	500g/bag	29.9Yuan	Urumqi Jinji-angyuan Food Co., Ltd.	No.39, Jinshan Road, Urumqi Economic and Technological Development Zone (Toutun-the District), Xinjiang	18199152069	SB/T10347
Taobao		XiXi Ranch	Camel milk tablets	Barrel	120g/barrel	39.8Yuan	Inner Mongolia Ruzhiyuan Food Co., Ltd.	Taige Mu Village, Taige Mu Town, Turmote Left Banner, Hohhot City, Inner Mongolia	13191404456	DBS15/002
Taobao		MuMin RenJia	Probiotic camel milk shellfish	Bagged	256g/bag	39.9Yuan	Urumqi Jinji-angyuan Food Co., Ltd.	No.39, Jinshan Road, Urumqi Economic and Technological Development Zone (Toutun-the District), Xinjiang	9916359198	DBS15/002





Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		CaoYuan ChenQu	Camel milk shell	Bagged	80g/bag	33Yuan	Hohhot Xinmeng Milk Food Co., Ltd.	523 kilometers of National Highway 110, Jinchuan Development Zone, Hohhot City, Inner Mongolia	0471-8030550	DBS15/002
Taobao		ZangHuan	Camel milk block	Bagged	225g/bag	50Yuan	Qinghai Xu-mei Food Co., Ltd.	Building K, No.1, high-speed railway South Road, Pingxi Economic Zone, Haidong Industrial Park, Qinghai Province	18689198454	SB/T10347
Taobao		GeSangQing	Prebiotic camel milk shellfish	Bagged	250g/bag	22Yuan	Qinghai Xining Biotechnology Co., Ltd.	No.26, Jingsan Road, Qinghai Biotechnology Industrial Park	18997092580	SB/T10347
Taobao		FeiCui Lake	Camel milk shell	Bagged	300g/bag	30Yuan	Inner Mongolia Baigeli Food Co., Ltd.	Shajiyang Village, Taigemu Town, Tuzuoqi, Hohhot City	9728327643	SB/T10347






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		XiYu Queen	Camel milk tablets	Bagged	1000g/bag	40Yuan	Xinjiang Xiyu Queen Food Co., Ltd.	No.3, Qiangwei 3rd Street, Bingtuan Industrial Park, Economic and Technological Development Zone (Toutunhe District), Urumqi, Xinjiang	4006870991	SB/T10347
Taobao		QingLian MuYe	Camel milk tablets	Canning	230g/can	20Yuan	Inner Mongolia Baigeli Food Co., Ltd.	Shajiaying Village, Taigemu Town, Tuzuoqi, Hohhot City	0971-6334949	DBS15/002
Taobao		Jiang-ShengYuan	Camel milk tablets	Bagged	156g/bag	33.9Yuan	Urumqi Jinjianguyuan Food Co., Ltd.	No.39, Jinshan Road, Urumqi Economic and Technological Development Zone (Toutunhe District), Xinjiang	0997-2155712	Q/JJY0004S-2019
Taobao		Tibetan diners	Camel milk tablets	Bagged	200g/bag	36Yuan	Qinghai Niu Xiao Zhuang Food Co., Ltd.	Ningzhang Highway, Changning Town, Datong County (Yellow River Xiaowei Pioneer Base Construction Phase I Project)	13911792653	SB/T10022


Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		Feng-HuangShou	Camel milk tablets	Bagged	300g/bag	43Yuan	Inner Mongolia Ruzhiyuan Food Co., Ltd.	Taige Mu Village, Taige Mu Town, Tumote Left Banner, Hohhot City, Inner Mongolia	0971-6175335	DBS15/002
Taobao		Legend of cheese	Camel milk tablets	Barrel	200g/barrel	29.8Yuan	Inner Mongolia Biran Food Co., Ltd.	Xiaoshila Village, Shaerqin Township, Tumote Left Banner, Hohhot City	17704805809	DBS15/002
Taobao		Eight monsters	Camel milk tablets	Bagged	300g/bag	19.9Yuan	Xinjiang Badagui Food Processing Co., Ltd.	No.6, Urumqi Nang Cultural Industrial Park, No.2601, Jiudaowan Road, Shuimogou District, Urumqi City, Xinjiang	15739597074	Q/BDG00045
Taobao		Apricot Garden	Camel milk tablets	Bagged	100g/bag	21Yuan	Shantou Chenghai Weiwei Food Co., Ltd.	West Side of Zhangji Section of Ancheng Highway, Longdu Town, Chenghai District, Shantou City	17307546782	SB/T10347
Taobao		YiDuoYiGuo	Camel milk shell	Canning	150g/can	68Yuan	Urumqi Jinjianguyuan Food Co., Ltd.	No.39, Jinshan Road, Urumqi Economic and Technological Development Zone (Toutunhe District), Xinjiang	0991-8808430	DBS15/002






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		Nanjing TongRen-Tang	Camel milk calcium tablets	Boxed	72g/box	16.9Yuan	Anhui Kanger- gente Bio- technology Co., Ltd.	Anhui Kanger- gente Bio- technology Co., Ltd.	400-038- 8872	SB/T10347
Taobao		HealthFit	Camel milk tablets	Canning	110g/can	59Yuan	Shantou Yikang Food Industry Co., Ltd.	Qianmei Houchen Roadside, Longdu Town, Chenghai Dis- trict, Shantou City	0754- 85781989	DBS15/002
Taobao		AMuTai	High-calcium camel milk tablet	Canning	118g/can	28Yuan	Inner Mon- golia Meng- zhong Pasture Food Co., Ltd.	West of Wushi- jia Village, Wushijia Town, Tuoketuo County, Ho- hhot	18047087654	DBS15/002
Taobao		Bel Eji	Camel milk shellfish/souffle	Bagged	120g/bag	16.8Yuan	Ewenki Au- tonomous Banner Long- yao Grassland Food Co., Ltd.	Bayantuohai Gacha Dairy Village, Ewenki Autonomous Region (south side of Eco- nomic Devel- opment Zone)	13327001551	DBS15/002
Taobao		XiYu HuaTeng	Camel milk tablets	Bagged	138g/bag	26Yuan	Xinjiang Xiyu Huateng Food Co., Ltd.	No.3-6, Qiang- wei 3rd Street, Bingtuan Industrial Park, Urumqi Economic and Technological Development Zone, Xinjiang	0991- 8739006	SB/T10347






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		Nuote Land	Camel milk calcium tablets	Bottle	48 g/bottle	39Yuan	Shandong Jiejing Biotechnology Co., Ltd.	Block A, No.2240, Xinxing Street, Shanghe County Industrial Park, Jinan City, Shandong Province	15154122018	SB/T10347
Taobao		YuanTou-Gong	Camel milk tablets	Bagged	100g/bag	29.9Yuan	Inner Mongolia Bairui Food Technology Co., Ltd.	Jiuniugou Village, Liusunu Town, Liangcheng County, Wulanchabu City, Inner Mongolia Autonomous Region	17747013613	DBS15/002
Taobao		YiBenTang	Camel milk calcium tablets	Bottle	60g/bottle	15.8Yuan	Anhui Wuweiji Health Industry Co., Ltd.	Jiucheng Avenue Industrial Park, High-tech Zone, Bozhou City	0558-5666177	SB/T10347
Taobao		Nomadic impression	Camel milk tablets	Bagged	200g/bag	34.9Yuan	Damao Banner Biligetai National Food Co., Ltd.	No.101, Xilamuren Town, Darhan Maoming United Banner, Baotou City, Inner Mongolia Autonomous Region	0472-8317773	DBS15/002






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		YiDuo YiCuo	Camel milk shell	Canning	150g/can	68Yuan	Urumqi Jinji-angyuan Food Co., Ltd.	No.39, Jinshan Road, Urumqi Economic and Technological Development Zone (Toutun-the District), Xinjiang	0991-8808430	DBS15/002
Taobao		DULCINEA	Camel milk tablets	Bagged	150g/bag	29.9Yuan	Urumqi Jinji-angyuan Food Co., Ltd.	No.39, Jinshan Road, Urumqi Economic and Technological Development Zone (Toutun-the District), Xinjiang	400 089 9960	SB/T10347
Taobao		ZhongTuo	Camel milk tablets	Bottle	80g/bottle	198Yuan	Xinjiang Zhongtuo Biotechnology Co., Ltd.	Agricultural Products Processing Zone, Yanchi Town, Yiwu County, Hami Prefecture, Xinjiang	0902-6919999	DBS15/002
Taobao		AnMuTuo	Camel milk tablets	Barrel	108 g/barrel	176Yuan	Xinjiang Siyuyoupin Supply Chain Management Co., Ltd.	Floor 5, No.1 Factory Building, No.500, Tenghui 1st Road, Baowaowan, Shuimogou District, Urumqi City, Xinjiang Uygur Autonomous Region	400-0991-786	SB/T 10347






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		ZhongJiu	Camel milk calcium tablets	Bottle	60g/bottle	59.9Yuan	Dongying Zuoning Biotechnology Co., Ltd.	Building 3, No.88, Boxin Road, Kenli District, Dongying City	0546-2261999	SB/T10347
		BeiGuoQing	Camel's milk	Barrel	238 g/barrel	29.9Yuan	Hohhot Beiguoshi Food Co., Ltd.	Dongbazha Village, Cilechuan Street, Saihan District, Hohhot City	0471-5227295	DBS15/002
Taobao		QingZang Brother	Camel milk shellfish/milk bar	Bagged	130g/bag	16Yuan	Inner Mongolia Ruzhiyuan Food Co., Ltd.	Inner Mongolia Ruzhiyuan Food Co., Ltd.	15202550136	DBS15/002
Taobao		MengLiang	Camel milk tablets	Bagged	248g/bag	36.8Yuan	Hohhot Mengliang Food Co., Ltd.	100m west of West 2nd Ring, Genghis Khan West Street, Huimin District, Hohhot City, Inner Mongolia Autonomous Region	13947154626	DBS15/002
Taobao		MengYuan-Du	Dried camel cheese	Bagged	250g/bag	80Yuan	Zhenglan Banner Mengyuandu Agriculture and Animal Husbandry Development Co., Ltd.	Zhenglanqi yuanshangdu National Characteristic Industrial Park Manufacturer	15661064478	DBS15/001-2011

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		XiLin Lake	Camel milk tablets	Bagged	200g/bag	37.6Yuan	Inner Mongolia Shunji Food Co., Ltd.	Houjiayao Village, Manhan Town, Liangcheng County, Wulanchabu City, Inner Mongolia Autonomous Region	15247989992	DBS15/002
Taobao		YangZun	Camel cheese	Bagged	200g/bag	19.9Yuan	Qinghai Xu-meimei Food Co., Ltd.	Building K, No.1, high-speed railway South Road, Pingxi Economic Zone, Haidong Industrial Park, Qinghai Province	13704788654	SB/TT0347
Taobao		Western HuaTeng	Camel milk pimple	Bagged	500g/bag	38.9Yuan	Xinjiang Xiyu Huateng Food Co., Ltd.	No.3-6, Qiangwei 3rd Street, Bingtuan Industrial Park, Urumqi Economic and Technological Development Zone, Xinjiang	15981753518	Q/XY-HT0002S
Taobao		Western Queen	Camel milk pimple	Bagged	500g/bag	80Yuan	Xinjiang Xiyu Queen Food Co., Ltd.	No.3, Qiangwei 3rd Street, Bingtuan Industrial Park, Economic and Technological Development Zone (Toutunhe District), Urumqi, Xinjiang	4663586	Q/XY-HT0002S






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		TuoNeng	Liquid camel milk	Canning	185ml/can	65.6Yuan	Xinjiang Zhongtuo Biotechnology Co., Ltd.	Agricultural Products Processing Zone, Yanchi Town, Yiwu County, Hami Prefecture, Xinjiang	4008530333	DBS 15/017
Taobao		JianNong	Liquid camel milk	Bottle	250ml/bottle	32Yuan	Xinjiang Aiyou Food Co., Ltd.	No.6, Lane 7, Group 6, Renminzhuangzi Village, Lucaogou Township, Midong District, Urumqi City, Xinjiang Uyghur Autonomous Region	0991-6697308	DBS 15/017
Taobao		God of the desert	Liquid camel milk	Canning	180ml/can 10 cans/box	458 yuan/box	Inner Mongolia Desert God Biotechnology Co., Ltd.	Camel Industrial Park, Badanjilin Town, Alashan Right Banner, Inner Mongolia	0483-6028888	DBS 15/017
Taobao		WangYuan	Liquid camel milk	Canning	180ml/can	45Yuan	Xinjiang Wangyuan Camel Milk Industry Co., Ltd	Huancheng East Road, Fuhai County, Altay Prefecture, Xinjiang	400-8977-666	DBS 65/014
Taobao		YuanXiyu	Liquid camel milk	Canning	185ml/can 10 cans/box	520 yuan/box	Xinjiang Tianhongrun Biotechnology Co., Ltd.	No.8, Donger Road, Changji High-tech Industrial Development Zone, Changji Prefecture, Xinjiang	4006878770	DBS 65/012






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
JD		Alita	Liquid camel milk	Bottle	250ml/bottle	50Yuan	Inner Mongolia Jinhetao Dairy Co., Ltd.	Ganzhaomiao Town, Linhe District, Bayannur City	18611892295	DBS15/017
Taobao		HIGH GRADE CAMEL MILK	Liquid camel milk	Canning	200ml/can	80Yuan	Inner Mongolia Desert God Biotechnology Co., Ltd.	Camel Industrial Park, Badanjilin Town, Alashan Right Banner, Inner Mongolia	400-6999-882	DBS 15/017
Taobao		ZhenmuShan	Liquid camel milk	Canning	200ml/can	48Yuan	Inner Mongolia Desert God Biotechnology Co., Ltd.	Camel Industrial Park, Badanjilin Town, Alashan Right Banner, Inner Mongolia	400-6999-882	DBS 15/017
Taobao		Lang Qing	Camel milk	Boxed	200ml * 10 boxes/carton	134Yuan	Xinjiang Weiwei Tianshan Snow Dairy Co., Ltd.	No.99, Tianshan Snow Avenue, Hutubi County, Changji Prefecture, Xinjiang	9912568140	GB25191
Taobao		WangYuan	Fermented camel milk powder	Canning	300g/can	528Yuan	Xinjiang Wangyuan Camel Milk Industry Co., Ltd	Huancheng East Road, Fuhai County, Altay Prefecture, Xinjiang	400-8977-666	DBS65/020





Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
Taobao		ZhongTuo	Fermented camel milk	Canning	200ml * 10 bottles/box	480Yuan	Xinjiang Zhongtuo Biotechnology Co., Ltd.	Agricultural Products Processing Zone, Yanchi Town, Yiwu County, Hami Prefecture, Xinjiang	0902-6919999	DBS65/013
JD		Narasitol	Probiotic formula camel milk powder	Canning	308 g/can	548Yuan	Ili Nala Dairy Group Co Ltd	Kurdning Town, Gongliu County, Yili Prefecture, Xinjiang	4000999775	DBS 65/014
JD		Ace Camel	Anwentang formula camel milk powder	Canning	330g/can	246Yuan	Xinjiang Ace Camel Dairy Co., Ltd	Workshop B, No.303, Yinxiang Street, Industrial Park, Toutunhe District, Urumqi Economic and Technological Development Zone, Xinjiang	15529039065	Q/YLSF 0056S
JD		Yang-DuoGuan	Probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	98Yuan	陕西天和乳业有限公司 Shaanxi Tianhe Dairy Co., Ltd	陕西省岐山县蒲村镇Pucun Town, Qishan County, Shaanxi Province	4009916969	Q/THRY 0016S
JD		MeiYiGuan	Probiotic camel milk	Canning	320g/can	98Yuan	Jiangxi Zhenghe Great Health Industry Co., Ltd.	Gaoan Industrial Park (Bajing Town Industrial Park), Yichun, Jiangxi	4008366898	Q/ZHJK 0013S





Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
JD		MeiDun	Probiotic camel milk protein powder	Canning	1 kg/can	99Yuan	Jiangxi Shangshan Industrial Co., Ltd	Chengbei Economic and Technological Development Zone, Zhangshu City, Yichun City, Jiangxi Province	4008818718	GB/T 29602
JD		YouBeiGuan	Probiotic camel milk	Canning	320g/can	98Yuan	Jiangxi Zhenghe Great Health Industry Co., Ltd.	Gaoan Industrial Park (Bajing Town Industrial Park), Yichun, Jiangxi	4008366898	Q/ZHJK 0013S
JD		Caffey Bear	Probiotic camel milk protein powder	Canning	1 kg/can	198Yuan	Jiangxi Shangshan Industrial Co., Ltd	Chengbei Economic and Technological Development Zone, Zhangshu City, Yichun City, Jiangxi Province	4008818718	GB/T 29602
JD		Frontier gold	Camel milk nutritional protein powder	Canning	320g/can	129Yuan	Anhui Kaihong Pharmaceutical Co., Ltd.	No.209, Xingqun Avenue, Xingtang street, Linquan county, Fuyang City, Anhui province	0571-82312910	GB/T 29602
JD		Shopkeeper Gu	Probiotic colostrum formula camel milk powder	Canning	300g/can	298Yuan	Altay Hanas Dairy Co., Ltd	No.6, Sayatiereke Village, Xinjiang Hongdun Town, Altay City, Altay Prefecture, Xinjiang Uyghur Autonomous Region	400-6168-692	DBS 65/014

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
JD		XieHe Jing-Pin	Hericium erinaceus seabuckthorn ginseng camel milk powder	Canning	1 kg/can	88Yuan	Anhui Quankang Pharmaceutical Co., Ltd.	West Zone, Chengguan Town Industrial Park, Taihe County, Fuyang City, Anhui Provinc	400-7503-088	Q/AQK 0132S
JD		MuShiLun	Camel milk powder prepared from colostrum	Canning	330g/can	298Yuan	Xinjiang Yongwang Dairy Co., Ltd.	No.7 Workshop of Small and Micro Enterprises Incubation Park, No.1 Luohe West Road, Kekedala City, Xinjiang	400-0819-288	DBS 65/014
JD		Newfinlay	High-calcium multi-vitamin probiotic camel milk protein powder	Canning	1 kg/can	186Yuan	Wudi Zhenkang Biotechnology Co., Ltd.	Chengdong Economic Development Zone, Wudi County Industrial Park, Binzhou City, Shandong Province	400-1671-868	GB/T 29602
JD		Mingzhu Jiaozhi	Full fat camel milk powder	Canning	300g/can	218Yuan	Xinjiang Junnong Dairy Co., Ltd.	No.9 Workshop of Small and Micro Enterprises Incubation Park, No.2 Luohe West Road, Kekedala City, Xinjiang	400-6162-969	DBS 65/014




Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
JD		JiMeiLai	High-calcium probiotic camel powder	Canning	1 kg/can	189Yuan	Anhui Kaihong Pharmaceutical Co., Ltd.	No.209, Xingqun Avenue, Xingtang street, Linquan county, Fuyang City, Anhui province	0571-82312910	GB/T 29602
JD		ZhiChu gold	Probiotic colostrum formula camel milk powder	Canning	300g/can	99Yuan	Zhaosu Xintianxue Dairy Products Co., Ltd.	No.2, Guangming Road, 77th Regiment, 4th Division, Xinjiang Production and Construction Corps	400-618-7776	DBS 65/014
JD		GuanLiZi	Prebiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	298Yuan	Baotou Knight Dairy Co., Ltd	New Industrial Park, Tumote Right Banner, Baotou City, Inner Mongolia	400-877-2013	DBS 15/016
JD		SiKelai	Camel milk nutrition powder	Canning	900g/can	398Yuan	Jiangxi Shangshan Industrial Co., Ltd	Chengbei Economic and Technological Development Zone, Zhangshu City, Yichun City, Jiangxi Province	400-881-8718	GB/T 29602
JD		ZunPinTuo	Probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	368Yuan	Yili Yilite Dairy Co., Ltd.	79th Regiment, Nilka County, Yili Prefecture, Xinjiang	400-880-1775	DBS 65/014






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
JD		Feite Weier	Colostrum high-calcium prebiotic camel milk powder	Canning	90g/can	99Yuan	Inner Mongolia Jinhetao Dairy Co., Ltd.	Ganzhaomiao Town, Linhe District, Bayannur City, Inner Mongolia	025-96501	DBS 15/016
JD		Desert platinum	Camel milk powder	Canning	300g/can	416Yuan	Xinjiang Jintuo Investment Co., Ltd.	Bajiahu Agricultural Science and Technology Park, Dabancheng District, Urumqi City, Xinjiang	0991-3333009	Q/ XJTT0002S
JD		Tianmu Gold	Probiotic camel milk tablets	Canning	100g/can	236Yuan	Xinjiang Yili Jiahe Dairy Co., Ltd.	Chengbei Industrial Park, Gongliu County, Yili Prefecture, Xinjiang	4006870991	DBS 65/014
JD		Frontier gold	Probiotic high-calcium camel milk tablet	Canning	100g/can	39.9Yuan	Anhui Kaihong Pharmaceutical Co., Ltd.	No.209, Xingqutan Avenue, Xingtang street, Linquan county, Fuyang City, Anhui province	0571-82312910	SB/T 10347
JD		YuanXIYu	Camel milk tablets	Canning	120g/can	188Yuan	Yili Snow Lotus Dairy Co., Ltd.	Chengnan Development Zone, Yining County, Yili Prefecture, Xinjiang	400-687-8770	DBS 65/021

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
KuaiShou		QiaoSui	Probiotic camel milk nutrition powder	Canning	320g/can	99.9Yuan	Jiangxi Nabai-chuan Food Co., Ltd.	Wenfu Industrial Park, Wenzhen Town, Jinxian County, Nanchang City, Jiangxi Province	0791-85998865	GB 19640
KuaiShou		ShenGu XiTian	Probiotic camel milk protein powder	Canning	320g/can	99.9Yuan	Jiangxi Luma Health Industry Co., Ltd.	No.369, Xintai Avenue, Xiaolan Economic Development Zone, Nanchang County, Nanchang City, Jiangxi Province	0731-85359396	GB/T 29602
KuaiShou		Dr. Feng	Probiotic high calcium camel milk	Canning	300g/can	99.9Yuan	Jiangxi Wucheng Industrial Development Co., Ltd.	Zhangjiashan Industrial Park, Zhangshu City, Jiangxi Province	0795-7629999	GB/T 29602
KuaiShou		Pine cat	Colostrum probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	199Yuan	Altay Hanas Dairy Co., Ltd	No.6, Sayatieke Village, Hongdun Town, Altay City, Altay Prefecture, Xinjiang	400-9918-652	DBS 65/014
KuaiShou		MuMin RenJia	Colostrum formula camel milk powder	Canning	300g/can	188Yuan	Altay Hanas Dairy Co., Ltd	No.6, Sayatieke Village, Hongdun Town, Altay City, Altay Prefecture, Xinjiang	400-9918-652	DBS 65/014





Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
KuaiShou		Li Fuchang	Selenium-containing camel milk nutritive powder	Canning	320g/can	99.99Yuan	Jiangxi Yipin Pharmaceutical Co., Ltd.	East Side of Hengyang Road, Yanghu Township, Zhangshu City, Jiangxi Province	400-189-7002	GB/T 29602
TikTok		YaoDu Xu-anJi	Probiotic camel milk calcium tablet	Canning	60g/can		Anhui Xuanji Food Co., Ltd.	Room 113, Bozhou Youth Maker Space, Intersection of National Highway 105 and National Highway 311, Qiaocheng District, Bozhou City, Anhui Province	0668-5652979	
TikTok		Zero wind	Camel milk calcium tablets	Canning	45g/can	99.9Yuan	Anhui Bencao Yitang Biotechnology Co., Ltd.	Building A4, Shuangchuan Industrial Park, No.800, Wencai Road, Bozhou Economic Development Zone, Anhui Province	0558-5112366	GB/T 29602
TikTok		Nanjing Tongrentang	Probiotic camel milk calcium tablet	Canning	90g/can	39.99	Anhui Leyuya Biotechnology Co., Ltd.	West Road, 500m South of Huayuan Logistics Park, Shahe East Road, Chengguan Town, Taihe County, Fuyang City, Anhui Province		SB/T 10347

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
TikTok		TuoSheng-Bao	Formula camel milk powder	Canning	300g/can	158Yuan	Henan Daimuyou Dairy Co., Ltd.	Jiankang Road, Pingyu County, Zhumadian City, Henan Provinc	4001007288	GB 19644
TikTok		Gu ChunAn	Olaigaosu tablet candy	Bottle	120 tablets/bottle	158Yuan	Haozhou Nara Biotechnology Co., Ltd.	No.33-5, Hehuan Road, Hightech Zone, Haozhou City, Anhui Province	400-060-8058	Q/NL-J0006S
TikTok		Hami King	Pure camel milk powder	Strips	40g/piece	35Yuan	Xinjiang Zhongtuo Biotechnology Co., Ltd.	Agricultural Products Processing Zone, Yanchi Town, Yiwu County, Hami Prefecture, Xinjiang	4008686866	DBS 65/014
TikTok		TuoWen TianXia	Colostrum formula camel milk powder	Canning	300g/can	198Yuan	Altay Hanas Dairy Co., Ltd	No.6, Sayatierke, Hongdun Town, Altay City, Altay Prefecture, Xinjiang	18717116345	DBS 65/014

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
TikTok		TuoLiYuan	camel milk powder	Boxed	510 g/box	94Yuan	Anhui Qihan Pharmaceutical Co., Ltd.	No.16, 150 meters east of the intersection of Xingqian Avenue and Xingyuan Road, Economic Development Zone, Xingtang Street Office, Linquan County, Fuyang City, Anhui Province		
TikTok		HunErSi	Full-fat camel milk powder	Boxed	100g/box	278Yuan	Xinjiang Tuoyuan Biotechnology Co., Ltd.	Gezili Village, Geziliike Town, Keping County, Aksu, Xinjiang	0991-5860033	DBS65/041-2017
TikTok		YunEn YongTai	High calcium camel milk protein powder	Canning	320g/can	99Yuan	Jiangxi Yunen Health Industry Co., Ltd.	Yong Tai Zhen Yang Tang Zhou, Zhangshu City, Yichun City, Jiangxi Province	0795-7018019	GB/T 29602
TikTok		Frontier gold	probiotics Camel milk	Canning	320g/can	79.9Yuan	Anhui Kaihong Pharmaceutical Ltd.	No.209, Xingqian Avenue, Xingtang street, Linquan county, Fuyang City, Anhui province	0571-82312910	GB/T 29602






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
TikTok		QiaRuiTang	Probiotic high-calcium camel milk protein powder	Canning	320g/can	18.9Yuan	Anhui Kaihong Pharmaceutical Co., Ltd.	No.209, Xingq-uan Avenue, Xingtang street, Linquan county, Fuyang City, Anhui province	0571-82312910	GB/T 29602
TikTok		Royal Camel	Probiotic formula camel milk powder	Canning	360g/can	68Yuan	Hulunbuir Changqing Dairy Co., Ltd.	Xinglong Street, Daonan Office, Boketu Town, Yakeshi City	18872298220	DBS 15/016
TikTok		TianMu Chun	Probiotic camel milk powder	Canning	300g/can	299Yuan	Baikun Jinlu Biotechnology Co., Ltd.	Ganqu Village, Dahe Town, Bailun County, Hami Prefecture, Xinjiang	029-87874339	DBS 65/014
TikTok		MoZhou camel king	DHA formula camel milk powder for children	Canning	300g/can	398Yuan	Xinjiang Huaqite Dairy Co., Ltd.	Management Committee of North Xinxing Industrial Park, No.11, Oasis Avenue, Yizhou District, Hami City, Xinjiang		
TikTok		Heng-Bikang	Nicotinamide high-calcium camel milk protein powder	Canning	300g/can	99Yuan	Anhui Kaihong Pharmaceutical Co., Ltd.	No.209, Xingq-uan Avenue, Xingtang street, Linquan county, Fuyang City, Anhui province	0516-89957567	GB/T 29602

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
TikTok		XiMeng	Pure camel milk powder	Canning	300g/can	358Yuan	Wulanchabu Mengdi Dairy Co., Ltd.	Xixiang Industrial Park, Liangcheng County, Wulanchabu City, Inner Mongolia Autonomous Region	4008530333	DBS 15/016
TikTok		XiuZhen-Tang	Seabuckthorn camel milk probiotics	Boxed	3g/bag 10 bags per box	9.9Yuan	Anhui Yuebang Pharmaceutical Co Ltd	No.18, Standardized Workshop, Chengguan Town, Taihe County, Fuyang City, Anhui Province (west side of Xingye Road)		
TikTok		JianNong	Whole milk powder	Canning	180g/can 18 bags	189Yuan	Balikun Jinlu Biotechnology Co., Ltd.	Ganqu Village, Dahe Town, Balikun County, Hami Prefecture, Xinjiang	029-87874339	DBS 65/014
TikTok		WangYuan	Low-fat high-protein pure camel milk powder	Canning	300g/can	768Yuan	Xinjiang Wangyuan Camel Milk Industry Co., Ltd	Huancheng East Road, Fuhai County, Altay Prefecture, Xinjiang	400-8977-666	DBS65/014




Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
TikTok		TianZi ShangPin	Full-fat camel milk powder	Canning	300g/can	298Yuan	Yili Yilite Dairy Co., Ltd.	79th Regiment, Nilka County, Yili Prefecture, Xinjiang	400-099-1016	DBS 65/014
TikTok		JiuLing ranch	Camel milk powder	Canning	300g/can	258Yuan	Xinjiang Yibei Good Milk Characteristic Dairy Co., Ltd.	Floor 2, No.84, Luobin Road, Dabancheng Town, Dabancheng District, Urumqi City, Xinjiang Uyghur Autonomous Region		DBS65/014
TikTok		An's Baitongtang	Colostrum for-mula camel milk powder	Canning	300g/can	298Yuan	Zhaosu Xintianxue Dairy Products Co., Ltd.	No.2, Guangming Road, 77th Regiment, 4th City, Xinjiang Production and Construction Corps	4006187776	DBS 65/014
TikTok		YuanXIYu	Probiotic camel milk powder	Canning	328 g/can	398Yuan	Yili Snow Lotus Dairy Co., Ltd.	Chengnan Development Zone, Yining County, Yili Prefecture, Xinjiang	4008655639	DBS 65/014
TikTok		YuanXIYu	Children's camel milk powder	Canning	330g/can	397Yuan	Yili Snow Lotus Dairy Co., Ltd.	Chengnan Development Zone, Yining County, Yili Prefecture, Xinjiang	4008655639	DBS 65/014





Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
TikTok		LouLan desert	Full-fat pure camel milk powder	Canning	315 g/can	Two cans of 589 yuan	Yili Snow Lotus Dairy Co., Ltd.	Chengnan Development Zone, Yining County, Yili Prefecture, Xinjiang	4008655639	DBS 65/014
TikTok		MengNiu	Probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	498Yuan	Inner Mongolia Oushi Mengniu Dairy Products Co., Ltd.	South of Growth Avenue, Shengle Economic Park, Helin County, Hohhot City, Inner Mongolia Autonomous Region (opposite to the Management Committee)		
TikTok		RenHe	Prebiotic camel milk probiotic freeze-dried powder solid beverage	Boxed	40 g*20/box	66.9Yuan	Dongying Zuoning Biotechnology Co., Ltd.	Building 3, No.88, Boxin Road, Kenli District, Dongying City	0546-2261999	
TikTok		ZhenMu	Pure camel milk powder	Canning	300g/can	599Yuan	Yili Nala Dairy Group Co., Ltd	No.1 Yuxin Road, Chengbei Industrial Park, Gongliu County, Yili Prefecture, Xinjiang	400-1052-080	DBS 65/014

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
TikTok		YuPin ShengBao	Probiotic multi-vitamin high-calcium camel milk protein powder	Canning	320g/can	19.9Yuan	Wudi Zhenkang Biotechnology Co., Ltd.	Chengdong Economic Development Zone, Wudi County Industrial Park, Binzhou City, Shandong Province	400-8316-998	GB/T 29602
TikTok		HongShan QingTang	Colostrum formula camel milk powder	Canning	360g/can	298 yuan three cans	Yili Yilite Dairy Co., Ltd.	79th Regiment, Nilka County, Yili Prefecture, Xinjiang	400-099-1016	DBS 65/014
TikTok		TuoDaDa	Camel whole milk powder	Canning	300g/can	698 yuan two cans	Xinjiang Jintuo Investment Co., Ltd.	Bajiahu Agricultural Science and Technology Park, Dabancheng, Urumqi, Xinjiang	400-099-1028	DBS 65/014
TikTok		HuaXia Silk Road	Selenium-enriched probiotic formula camel milk powder	Canning	400g/can	298Yuan	Xinjiang Huaqite Dairy Co., Ltd.	Management Committee of North Xinjing Industrial Park, No.11, Oasis Avenue, Yizhou District, Hami City, Xinjiang		






Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
TikTok		SilLu TuoBao	Prepare camel milk powder	Canning	360g/can	298Yuan	Yili Yilite Dairy Co., Ltd.	79th Regiment, Nilka County, Yili Prefecture, Xinjiang	400-099-1016	DBS 65/014
TikTok		SilLu TuoBao	Full-fat pure camel milk powder	Canning	300g/can	598Yuan	Yili Yilite Dairy Co., Ltd.	79th Regiment, Nilka County, Yili Prefecture, Xinjiang	400-099-1016	DBS 65/014
TikTok		JinTuoYang	Probiotic formula camel milk powder	Boxed	60g/box	149Yuan	Xinjiang Sun-tory Dairy Co., Ltd.	Xinjian East Road, Mulei Kazak Autonomous County, Xinjiang	4000607669	DBS 65/014
TikTok		Dr.Feng	High-speed camel milk whey protein powder	Canning	320g/can	99.9Yuan	Jiangxi Wucheng Industrial Development Co., Ltd.	Zhangjiashan Industrial Park, Zhangshu City, Jiangxi Province	0795-7629999	GB/T 29602
TikTok		BaiYunShan star group	Camel milk nutrition powder	Canning	500g/can	79Yuan	Guangdong Zhongke Century Health Technology Co., Ltd.	No.7, Shanglin Road, Xinjiang Industrial Park, Dongcheng Street, Sihui City		


Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
TikTok		Desert hero	Camel Milk Powder	Boxed	70 g/box	Three boxes of 599 yuan	Xinjiang Tuoyuan Biotechnology Co., Ltd.	Zilike, Geziliike Town, Keping County, Aksu, Xinjiang	400-162-0991	DBS 65/014
TikTok		Erfeng Tuowang	调制驼乳粉 Pre-processed camel milk powder	Canning	300g/can	398 yuan three cans	Altay Hanas Dairy Co., Ltd	Xinjian East Road, Mulei Kazak Autonomous County, Xinjiang	4000607669	DBS 65/014
TikTok		Western Queen	Colostrum for mule camel milk powder	Canning	300g/can	268 yuan Two cans	Xinjiang Yili Jiahe Dairy Co., Ltd.	No.5, Floor 1, People's Congress Community, Autonomous Region, No.8, Qimashan, Shayiba District, Urumqi City, Xinjiang	400-687-0991	DBS 65/014
TikTok		HongYang-Tang	Multidimensional high-calcium probiotic camel milk nutrition powder	Canning	300g/can	99 yuan six cans	Jiangxi Changheng Biotechnology Co., Ltd.	No.1058, Yaodu South Avenue, Zhangshu City, Yichun City, Jiangxi Province		

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
TikTok		JiuJinTang	Probiotic calcium-iron-zinc camel milk protein powder	Canning	320g/can	19.9Yuan	Jiangxi Bombing Industrial Co., Ltd.	Dongcun Development Zone, Daqiao Sub-district Office, Zhangshu City	400-188-9825	GB/T 29602
TikTok		Camel butler	Colostrum formula camel milk powder	Canning	300g/can	298 yuan Two cans	Altay Hanas Dairy Co., Ltd	Sayatierke Village, Hongdun Town, Altay City, Xinjiang	4008067097	DBS 65/014
TikTok		Hong Kong Renhe	Probiotic high-calcium camel milk powder	Canning	300g/can	19.9Yuan	Anhui Hao Tian Biotechnology Co., Ltd.	West Zone, Chengguan Town Industrial Park, Taihe County, Fuyang City, Anhui Provinc		GB/T 29602
TikTok		Erfeng TuoWang	Full fat camel milk powder	Canning	300g/can	359Yuan	Altay Hanas Dairy Co., Ltd	No.6, Sayatierke Village, Hongdun Town, Altay City, Altay Prefecture, Xinjiang	4008067097	DBS 65/014
TikTok		GuShuShan	High-calcium probiotic camel milk nutrition powder	Canning	320g/can	99.99Yuan	Jiangxi Spay Nutritional Products Co., Ltd.	Chengbei Industrial Park, Zhangshu City, Jiangxi Province		GB 19640

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
TikTok		AiNuoKe	Organic Camel Milk Powder Full Fat Camel Milk Powder	Canning	320g/can	458Yuan	Xinjiang As-mai Dairy Co., Ltd.	No.1 Yuxin Road, Chengbei Industrial Park, Gongliu County, Yili Prefecture, Xinjiang	4008788079	DBS 65/014
TikTok		ShengShi SanCheng	High calcium probiotic camel milk powder	Canning	320g/can	29.9Yuan	Jiangxi Sancheng Industrial Co., Ltd.	Zhangshu Chengqi Industrial Park		GB 19640
TikTok		Cao Yang	Probiotic colostrum formula camel milk powder	Canning	360g/can	368Yuan	Yili Yilite Dairy Co., Ltd.	79th Regiment, Leke County, Yili Prefecture, Xinjiang	400-0512-517	DBS 65/014
TikTok		Jing Xiu Tang	Probiotic camel milk nutrition powder	Canning	300g/can	99.9Yuan	Anhui Baisheng Pharmaceutical Co., Ltd	Intersection of Fumin Road and Xingye Road, Taihe County Economic Development Zone, Fuyang City, Anhui Provinc	400-000-9019	GB/T 29602
TikTok		Jiu Jin Tang	High-calcium probiotic camel milk nutrition powder	Canning	320g/can	69.9Yuan 四罐69.9 yuan 4 cans	Jiangxi Bombing Industrial Co., Ltd.	Dongcun Development Zone, Daqiao Sub-district Office, Zhangshu City	400-188-9825	GB/T 29602







Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
TikTok		Camel King	Organic Pure Camel Milk Tablets	Bottle	80g/bottle	179Yuan	Xinjiang Zhongtuo Biotechnology Co., Ltd.	Agricultural Products Processing Zone, Yanchi Town, Yiwu County, Hami Prefecture, Xinjiang	400-136-0088	DBS 65/014
TikTok		WangYuan	Full-fat pure camel milk powder	Canning	320g/can	588Yuan	Xinjiang Wangyuan Camel Milk Industry Co., Ltd	Huancheng East Road, Fuhai County, Altay Prefecture, Xinjiang	4008977666	DBS 65/014
TikTok		ShuZongC-hang	Probiotic multi-vitamin high-calcium camel milk protein powder	Canning	320g/can	99 yuan six cans	Anhui Yushengtang Pharmaceutical Co., Ltd.	No.1, Gongsan Road, Shaizhuang Industrial Park, Chengguan Industrial Park East, Taihe County, Fuyang City, Anhui Province	400-0787-696	GB/T 29602
TikTok		YouLiTe	Colostrum probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	596Yuan	Zhaosu Xintianxue Dairy Products Co., Ltd.	No.2, Guangming Road, 77th Regiment, 4th City, Xinjiang Production and Construction Corps	4006187776	DBS 65/014

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
TikTok		SuTuo	Probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	398Yuan	Inner Mongolia Sunite Camel Biotechnology Co., Ltd.	Circular Economy Park of Cashmere Textile Industry in Saihantala Town, Sunite Right Banner, Xilingol League, Inner Mongolia Autonomous Region	4000097716	
TikTok		YuanLuTang	Selenium-enriched high-calcium probiotic camel milk formula milk powder	Canning	308 g/can	298Yuan	Sichuan Yuanlutang Biotechnology Co., Ltd.	No.1119, No.6, Floor 21, Building 1, No.2, Zongfu Road, Jinjiang District, Chengdu City, Sichuan Province	4008078878	GB 19644
TikTok		MengDi Golden Camel	Colostrum probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	398Yuan	Xinjiang Sun-tory Dairy Co., Ltd.	Xinjian East Road, Mulei Kazak Autonomous County, Xinjiang	4000607669	DBS 65/014
TikTok		YiBaTe	Probiotic formula camel milk powder	Canning	300g/can	358Yuan	Yili Snow Lotus Dairy Co., Ltd.	Chengnan Development Zone, Yining County, Yili Prefecture, Xinjiang	4008655639	DBS 65/014
TikTok		Camel mom	Liquid camel milk	Canning	180ml/can	45Yuan	Inner Mongolia Desert God Biotechnology Co., Ltd.	Camel Industrial Park, Badanjilin Town, Alashan Right Banner, Inner Mongolia	400-6999-882	DBS 15/017

Platform	Product pictures	Brand	Product name	Packaging type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
TikTok		TuoZhong-Wang	Sour camel milk powder	Boxed	120g/box	168Yuan	Inner Mongolia Sunite Camel Biotechnology Co., Ltd.	Circular Economy Park of Cashmere Textile Industry in Saihantala Town, Sunite Right Banner, Xilingol League, Inner Mongolia Autonomous Region	4000097716	RHB 903

6. Imported products

查询平台	Product pictures	Brand	Product name	Packing type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
TaoBao		SAUBOTA	Kazakhstan freeze-dried pure camel milk powder	canning	250g/can	559yuan				
TikTok			Bimodal low fat camel milk powder imported from Russia	Bagged	500g/bag	33.9yuan				
TaoBao		CAMEL	Camel milk chocolate	bagged	500g/bag	150yuan	The United Arab Emirates			

查询平台	Product pictures	Brand	Product name	Packing type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
		9MLK	Camel milk tablet	canning	250g/can	32yuan	Russia			
		ROYAL AUS-NZ/皇家澳紐	High calcium camel milk powder	canning	900g/can	598yuan	Bluelake Dairy Group Pty Ltd 2727	31203 Princess Hwy, Tantanoola SA 5280, Australia	+61 2 8064 2118	
		SAUBOTA	Camel milk powder	canning	250g/can	373yuan	EurasiaInvest Ltd	Республика Казахстан	4001791516	
		Camelicious	Camel milk powder	box-packed	480g/box	598yuan	Emirates Industry for Camel Milk and Products.	P.O. Box294236, Umm Nahad 3, Dubai, U.A.E	0097142281034	
		Maxinatal	Camel milk powder	canning	400g/can	318yuan	Ferngrove hany good Ltd	5 Ferngrove fsorry hahpy		
		NAILISHI	Camel milk calcium tablet	bottled	60 tablet / bottle	160yuan	Universal Pharmaceuticals Limited	Universal Pharmaceuticals Limited		

查询平台	Product pictures	Brand	Product name	Packing type	Product specifications	Product price	Manufacturing enterprise			Product executive standard
							Name	address	contact information	
TikTok		Golden Camel	Whole Fat Camel Milk Powder	Canning	300g/can	899yuan		Kazakhstan		
JD			Low Fat Camel Milk Powder	bagged	500g/bag	132元 yuan		Russia		BY/11200503
JD		Al Ain Farms	Pure Camel Milk Powder	bagged	400g/bag	401yuan		Dubai, UAE	97137114600	
JD		Camel Ranch	Probiotic camel milk powder	canning	300g/can	598yuan		Kazakhstan		

ANNEX 3. APPLICABLE CHINESE STANDARDS AND REGULATIONS FOR THE EXPORT ORIENTED CAMEL MILK PRODUCTS

The main Chinese standards and regulations applicable to the export of camel dairy products:

- Chinese Dairy Products Industry Standard- Camel Milk Powder (RHB903-2017).
- Chinese Dairy Products Industry Standard- Camel Milk (RHB900-2017).
- Chinese Dairy Products Industry Standard- Fermented Camel Milk (RHB902-2017).
- Food Safety Local Standard- Camel Milk Powder (DBS15/016-2019).
- Food Safety Local Standard- Camel Milk (DBS15/015-2019).
- Food Safety Local Standard- Sterilized Camel Milk (DBS15/017-2019)
- Food Safety Local Standard- Camel Milk Powder (DBS65/014-2017).
- Food Safety Local Standard- Camel Milk (DBS65/010-2017)
- Food Safety Local Standard- Sterilized Camel Milk (DBS65/012-2017).
- Food Safety Local Standard- Pasteurized Camel Milk (DBS65/011-2017).
- Food Safety Local Standard- Fermented Camel Milk (DBS65/013-2017).
- Group Standard- Camel Milk Powder (T/CAAA011-2019).
- Group Standard- Fermented Camel Milk Powder (T/CAAA012-2019)
- Group Standard- Camel milk (T/CAAA007-2019)
- Group Standard- Pasteurized Camel Milk (T/CAAA009-2019).
- Group Standard- Fermented Camel Milk (T/CAAA010-2019).
- Group Standard- Sterilized Camel Milk (T/CAAA008-2019)
- Group Standard- High Temperature Sterilized Camel Milk (T/IMAS035-2022).
- Group Standard- Camel milk collection protocol (T/IMAS046-2022).

ANNEX 4. CHINA'S AND INTERNATIONAL TRADE AND CUSTOMS CONDITION AND REQUIREMENTS

China's and International Trade and Customs condition and requirements mainly comply with the "The Measures of the People's Republic of China for Customs processing trade goods supervision" and "The Measures of the People's Republic of China for the Administration of Import and Export Food Safety" the main content is as follows.

The Measures of the People's Republic of China for Customs Processing Trade Goods Supervision

Chapter I. General Provisions

Article 1 In order to promote the healthy development of processing trade, regulate the customs management of processing trade goods, according to the "Customs Law of the People's Republic of China" (hereinafter referred to as "Customs Law") and other relevant laws and administrative regulations, the development of these measures.

- Article 2** These Measures shall be applicable to the procedures for the establishment of manuals for processing trade goods, import and export declaration, processing, supervision and verification. Processing trade operating enterprises, processing enterprises and contractors shall be subject to customs supervision in accordance with these Measures.
- Article 3** The term “processing trade” as mentioned in these Measures refers to the import of all or part of raw and auxiliary materials, parts and components, and packaging materials (hereinafter referred to as materials and components) by operating enterprises. The business activities of re-exporting finished products after processing or assembling, including processing with supplied materials and processing with imported materials.
- Article 4** Unless otherwise provided for by the State, if the imported materials for processing trade are subject to the restrictive provisions of the Government on import, the operating enterprises shall be exempted from submitting import licenses to the Customs. Where the export of finished products in processing trade falls under the restrictive provisions of the State on export, the operating enterprise shall submit the export license to the Customs.
- Article 5** Where the imported materials and parts under the item of processing trade are subject to bonded supervision, after the finished products are exported, the Customs shall cancel and write-off according to the actual quantity of re-export after processing.
- Where taxes are levied on imported materials and parts under processing trade in advance at the time of import in accordance with the provisions, after the finished products are exported, the customs shall refund the taxes already levied according to the actual quantity of re-export after processing as verified. If the export products under processing trade are subject to export duties, the customs shall collect export duties in accordance with relevant provisions.
- Article 6** The Customs shall, in accordance with the provisions of the State, implement a guarantee system for processing trade goods. Processing trade goods may not be mortgaged without Customs approval.
- Article 7** The customs shall exercise classified supervision over processing trade, and the specific administrative measures shall be formulated separately by the General Administration of Customs.
- Article 8** The Customs may verify the processing trade enterprises, and the enterprises shall cooperate.
- Customs verification shall not affect the normal business activities of enterprises.
- Article 9** The establishment of manuals, import and export declaration and verification of processing trade goods shall be in the form of paper documents and electronic data.
- Article 10** Processing trade enterprises shall, in accordance with the “Accounting Law of the People’s Republic of China” and the relevant provisions of the Customs, set up books of accounts, statements and other relevant documents to meet the requirements of customs supervision, record the import, storage, transfer, transfer, sale, processing, use, loss and export of goods related to the enterprise’s processing trade, with legal and valid documents to keep accounts and accounting.

A processing trade enterprise shall separate the management of processing trade goods from non-processing trade products. Processing trade goods shall be stored in places that have been put on record by the Customs, and special materials shall be reserved. If an enterprise changes the storage place of processing trade goods, it shall be subject to the approval of the Customs.

Chapter II. Establishment of Manuals for Processing Trade Goods

Article 11 The operating enterprise shall go through the formalities for the establishment of a manual for processing trade goods with the competent customs at the place where the processing enterprise is located.

If the operating enterprise and the processing enterprise are not within the same area under the jurisdiction of the customs directly under the General Administration of Customs, they shall go through the procedures for the establishment of the manual in accordance with the provisions on the administration of processing trade in other places.

Article 12 Except as otherwise provided for, when handling the establishment of a manual for processing trade goods, an operating enterprise shall truthfully declare to the Customs the mode of trade, unit consumption and port of import and export. And the product names, product numbers, specifications and models, prices and places of origin of imported materials and exported finished products, and submit the following documents:

- (1) a valid approval document issued by the competent department for approving the development of processing trade business;
- (2) If the operating enterprise has its own processing capacity, it shall submit the Production Capacity Certificate of the Processing Enterprise in Process Trade issued by the competent department;
- (3) If the operating enterprise entrusts the processing, it shall submit the processing contract signed by the operating entity and the processing enterprise, and the Production Capacity Certificate of the Processing Trade Enterprise issued by the competent department;
- (4) contracts concluded by the operating enterprise with foreign parties;
- (5) Other certification documents and materials that the customs deems necessary.

Article 13 Where an operating enterprise submits complete and valid documents and materials to declare the establishment manual in accordance with the provisions of Article 11 and Article 12 of these Measures, the Customs shall complete the establishment formalities of the processing trade manual within 5 working days from the date of accepting the declaration of establishment of the enterprise manual.

Where it is necessary to go through the formalities for guarantee, the Customs shall go through formalities for the establishment of the manual after the business enterprise provides guarantee in accordance with the provisions.

Article 14 Under any of the following circumstances, the customs shall go through the formalities for the establishment of the manual after the operating enterprise provides a deposit equivalent to the amount of taxes payable or a letter of guarantee from a bank or a non-bank financial institution:

- (1) It is suspected of smuggling and has been placed on file for investigation by the Customs, but the case has not yet been concluded;

(2) It is required by the customs for rectification due to chaotic management and is within the rectification period.

Article 15 Under any of the following circumstances, the customs may require an operating enterprise to provide a security deposit equivalent to the amount of taxes payable or a letter of guarantee from a bank or a non-bank financial institution when going through the formalities for the establishment of the manual:

- (1) leasing plant or equipment;
- (2) Conducting processing trade business for the first time;
- (3) The processing trade manual has been postponed twice or more;
- (4) Handling the formalities for processing trade in different places;
- (5) The case has been placed on file for investigation by the Customs and has not yet been concluded.

Article 16 Under any of the following circumstances, a processing trade enterprise shall not go through the procedures for establishing a manual:

- (1) The import or export of materials or finished products is prohibited by the State;
- (2) The processed products are prohibited by the State from being processed and produced within the territory of China;
- (3) The imported materials and parts are not suitable for bonded supervision;
- (4) Operating enterprises or processing enterprises that are not allowed to engage in processing trade according to the provisions of the State;
- (5) The operating enterprise fails to report the expired processing trade manual to the customs within the prescribed time limit, and applies again for the establishment of the manual.

Article 17 Where the establishment of a manual for processing trade goods, the contents of declaration and the documents submitted by an operating enterprise are inconsistent with the facts, the customs shall handle the matter in accordance with the following provisions:

- (1) If the goods have not been imported, the customs shall cancel the manuals;
- (2) If the goods have been imported, the enterprise shall be ordered to return the goods out of the country.

Under the circumstances prescribed in Item (2) of Paragraph 1 of this Article, an operating enterprise may apply to the Customs for providing a security deposit or a letter of guarantee from a bank or a non-bank financial institution equivalent to the amount of taxes payable, and continue to perform the contract.

Article 18 An operating enterprise that has gone through the formalities for the establishment of a manual for processing trade goods may obtain a fascicle or a continuation of the manual from the Customs.

Article 19 Where the contents of the manual for processing trade goods are changed, the operating enterprise shall go through the formalities for changing the manual within the validity period of the processing trade.

Where it is necessary to report to the original examination and approval authority for approval, it shall also be reported to that authority for ratification, unless otherwise stipulated.

Chapter III. Import and Export and Processing of Processing Trade Goods

Article 20 The processing trade goods imported by an operating enterprise may be imported from abroad or from areas under special customs supervision or bonded supervision, or may be transferred in the form of deep processing carry-over.

The processing trade goods exported by an operating enterprise may be exported overseas or to areas under special customs supervision or bonded supervision, or may be transferred out by means of deep processing carry-over.

Article 21 An operating enterprise shall go through the customs declaration formalities for the import and export of processing trade goods on the strength of the processing trade manual, the special customs declaration form for the export and import goods under processing trade and other relevant documents.

Article 22 The goods imported and exported by enterprises through processing trade shall be included in customs statistics.

Article 23 Where a processing trade enterprise carries out deep processing carry-over, the transferring enterprise and the transferring enterprises shall declare to their respective competent customs offices, and go through the actual receipt and shipment and customs declaration procedures. The specific administrative provisions shall be formulated and promulgated separately by the General Administration of Customs.

Under any of the following circumstances, processing trade enterprises shall not go through the procedures for carrying forward deep processing:

- (1) It fails to meet the requirements of customs supervision and is ordered by the customs to make rectification within a specified time limit and within the rectification period;
- (2) Failing to submit the verification manual within the time limit;
- (3) The case has been placed on file for investigation by the customs due to suspected smuggling, but the case is not yet closed.

Where a processing trade enterprise fails to collect and deliver goods in accordance with the provisions of the Customs, it shall not go through the procedures for carrying forward deep processing again.

Article 24 To carry out the outward processing business, an operating enterprise shall, in accordance with the relevant administrative provisions on outward processing, go through the recordation formalities with the customs within 3 working days from the date of outward processing.

Operating enterprises engaged in outward processing business may not resell the processing trade goods to contractors; The contractor may not re-export the processing trade goods.

Where an operating enterprise outsources all its working procedures for processing, it shall, while going through the recordation formalities, provide the customs with a security deposit or a letter of guarantee from a bank or a non-bank financial institution equivalent to the amount of taxes payable on the goods exported for processing.

Article 25 The finished products, surplus materials and parts for outward processing and the leftover materials, defective products, by-products and other processing trade goods generated in the production process may not be transported back to the enterprise after the operating enterprise has gone through the relevant formalities with the local competent customs office.

- Article 26** Where the Customs exercises supervision over processing trade goods, the operating enterprises and contractors shall cooperate.
- Article 27** Processing trade goods shall be made exclusively for use.
With the approval of the Customs, the business enterprise may exchange bonded materials and parts or bonded materials with non-bonded materials. However, the materials to be exchanged in series shall belong to the same enterprise, and shall follow the principle of the same variety, the same specification, and the same quantity and the non-profit-making.
Imported bonded materials for processing shall not be exchanged.
- Article 28** Where the processing technology requires the use of non-bonded materials and parts, the operating enterprise shall truthfully declare to the Customs in advance the proportion, variety, specification, type and quantity of the non-bonded material and parts to be used.
Where an operating enterprise makes a declaration to the customs in accordance with the provisions of the first paragraph of this Article, the customs shall deduct it from the total consumption of exported finished products when writing off.
- Article 29** Business enterprises import materials due to quality defects, specifications and models do not conform to the contract and other reasons, where it is necessary to return the original supplier for exchange or to export the unprocessed bonded materials due to the after-sales service of the processing trade export products, the customs declaration formalities may be handled directly at the port customs.
Bonded imported materials that have been processed shall not be returned or exchanged.

Chapter IV. Write-off of Processing Trade Goods

- Article 30** The operating enterprise shall process and re-export the imported materials and parts within the prescribed time limit, and report to the Customs for verification within 30 days from the date of export of the last batch of finished products under the processing trade manual or the expiration of the processing trading manual.
Where a business enterprise terminates its contract with foreign parties ahead of schedule, it shall report to the Customs for verification within 30 days from the date of termination of the contract.
- Article 31** An operating enterprise shall truthfully declare to the Customs the information on imported materials, exported finished products, leftover materials, surplus materials, defective products, by-products and unit consumption, etc., and submit the relevant documents in accordance with the relevant provisions.
Where the business enterprise submits the report to the Customs for verification in accordance with the provisions of the first paragraph of this Article, and the documents are complete and valid, the customs shall accept the report for verification.
- Article 32** The customs may take the form of paper document write-off and electronic data write-off, and may go down to the factory for verification when necessary, and the enterprise shall cooperate with it.
The Customs shall, within 30 days from the date of acceptance of the report for verification, cancel it. If the extension is necessary under special circumstances, the extension may be extended for 30 days upon approval

of the director of the customs directly under the General Administration of Customs or the director authorized by him.

Article 33 Where bonded imported materials or finished products for processing trade are converted into domestic sales for some reason, the Customs shall, on the strength of the valid approval document issued by the competent department for domestic sales, levy duties on bonded materials and impose additional interest on tax deferment, unless otherwise provided for. If the imported materials are subject to the restrictive provisions of the State on import, the operating enterprise shall also submit the import license to the Customs.

Article 34 If the operating enterprises return the imported materials and parts for processing trade out of China for any reason, the customs shall cancel them on the strength of the relevant return documents.

Article 35 Leftover materials, surplus materials, defective products, by-products and disaster-affected bonded goods produced in the production process of the business enterprise, in accordance with the provisions of the Customs on the administration of leftover materials, surplus materials, defective products, by-products and disaster-stricken bonded goods of processing trade, the customs shall cancel the relevant documents.

Article 36 If an operating enterprise loses its processing trade manual, it shall report it to the Customs in a timely manner. The Customs shall write off the lost processing trade manuals after handling them in accordance with the relevant provisions.

Article 37 For the processing trade manuals that have been written off and concluded, the Customs shall issue to the operating enterprises a “Notice of Writing off and Concluding Cases.”

Article 38 Where the business enterprise has gone through the guarantee, the customs shall cancel the guarantee according to the relevant provisions after the verification is concluded.

Article 39 The documents for the establishment and write-off of the manual for processing trade goods shall be retained for three years from the date when the manual is written off and closed.

Article 40 Where a processing trade enterprise is divided, merged, bankrupt, dissolved or otherwise suspended from normal production and business operations, it shall report to the customs in a timely manner and complete the customs formalities. Where the goods of processing trade are sealed up by the people’s court or the relevant administrative law enforcement department, the processing trade enterprise shall report to the Customs within 5 working days from the date of the sealing up of the goods.

Chapter V. Supplementary Provisions

Article 41 Violation of these measures, constitutes an act of smuggling, violation of customs supervision or other violations of the “Customs Law” by the Customs in accordance with the “Customs Law” and “Regulations of the People’s Republic of China on the Implementation of Customs Administrative Punishment” the relevant provisions shall be dealt with; constitutes a crime, be held criminally responsible.

Article 42 The meanings of the following terms in these Measures:

Processing with supplied materials refers to the business activities in which imported materials and parts are provided by overseas enterprises, the operating enterprises do not need to pay foreign exchange for import, and the processing or assembly is carried out according to the requirements of overseas enterprises and only the processing fees are charged, while the finished products are sold by the overseas enterprises.

The term “processing with imported materials” refers to the business activities in which imported materials and parts are paid in foreign exchange by the operating enterprises and finished products are sold and exported by the managing enterprises.

The term “processing trade goods” refers to the imported materials and parts, processed finished products and the leftover materials, defective products and by-products generated in the process of processing trade.

Processing trade enterprises, including operating enterprises and processing enterprises registered by the Customs.

The term “operating enterprises” refers to all kinds of import and export enterprises and foreign-funded enterprises that are responsible for signing processing trade and import / export contracts with foreign countries, as well as foreign processing and assembly service companies that have been approved and obtained business licenses for processing supplied materials.

“Processing enterprises” means accepting the entrustment of an operating enterprise to be responsible for processing or assembling imported materials and parts, and has the legal person status of the production enterprises, and the establishment of the operating enterprises, although not have the legal personality, but the implementation of relatively independent accounting and has handled the industrial and commercial business license (license) of the factory.

Unit material consumption refers to the quantity of imported materials and parts consumed by the processing trade enterprise in processing the finished products exported by the production unit under normal production conditions, referred to as unit consumption.

The term “deep processing carry-over” refers to the business activities of processing trade enterprises to transfer the products processed by bonded imported materials and parts to another processing trade enterprise for further processing and re-export.

“Contractor” means an enterprise or individual that signs a processing contract with an operating enterprise and undertakes the outsourcing processing business entrusted by the operating enterprise.

The term “outward processing” refers to the act of an operating enterprise that entrusts a contractor to process the processing trade goods and re-export the processed products within the prescribed time limit.

“Write-off” refers to the act of a processing trade business enterprise reporting to the Customs for verification on the strength of the prescribed documents after processing and re-exporting or going through customs formalities for domestic sale, and handling the formalities for lifting the supervision after the customs conducts verification in accordance with the relevant provisions.

- Article 43** The processing trade business conducted by bonded factories shall be handled in accordance with the provisions of the Customs on the administration of bonded factories for processing trade.
- Article 44** The processing trade business carried out by the bonded processing group with imported materials shall be handled in accordance with the provisions of the Customs on the administration of bonded processing groups.
- Article 45** A processing trade enterprise that implements network supervision shall conduct the processing trade business in accordance with the provisions of the Customs on the administration of computer network supervision over processing trade enterprises.
- Article 46** Processing trade enterprises conducting processing trade business in areas under special customs supervision shall be handled in accordance with the relevant provisions of the Customs on the administration of areas under particular customs supervision.
- Article 47** The declaration and verification of unit consumption shall be handled in accordance with the provisions of the Customs on the administration on unit consumption of processing trade.
- Article 48** The provisions of the Customs on the administration of tax rebates after the import of goods for processing trade are formulated separately.
- Article 49** These Measures shall be interpreted by the General Administration of Customs.
- Article 50** These measures shall come into force on the date of publication. February 26, 2004 to the General Administration of Customs Order No. 113 issued by the General Administration of Customs Order No. 168, No. 195 amended the “People’s Republic of China Customs on the supervision of processing trade goods” shall be repealed at the same time.

ANNEX 5. THE MEASURES OF THE PEOPLE’S REPUBLIC OF CHINA FOR THE ADMINISTRATION OF IMPORT AND EXPORT FOOD SAFETY

Chapter I. General Provisions

- Article 1** For the purposes of ensuring the safety of import and export food and protecting the life and health of human beings, animals, and plants, these Measures are formulated in accordance with such laws and administrative rules or regulations as Food Safety Law of the People’s Republic of China (hereinafter referred to as the Food Safety Law) and its implementation regulations, the Customs Law of the People’s Republic of China, the Law of the People’s Republic of China on Import and Export Commodity Inspection and its implementation regulations, the Law of the People’s Republic of China on Entry and Exit Animal and Plant Quarantine and its implementation regulations, the Frontier Health and Quarantine Law of the People’s Republic of China and its implementation details, the Agricultural Product Quality Safety Law of the People’s Republic of China, the Special Rules of the State Council on Strengthening the Supervision and Management of the Safety of Food and Other Products.

- Article 2** The following activities shall be conducted in compliance with these Measures:
- (I) Import and export food production and operation activities.
 - (II) The Customs Administration shall implement supervision and administration on import and export food producers and operators and the safety of their import and export food.
- The production and operation activities of import and export food additives and food-related products shall be subject to the relevant rules of the General Administration of Customs.
- Article 3** Regarding the safety of import and export food, the principles of safety first, prevention crucial, risk management, whole process control, and international co-governance shall be followed.
- Article 4** Import and export food producers and operators shall be responsible for the safety of the import and export food they produce and manage.
- Import and export food producers and operators shall undertake import and export food production and operation activities in accordance with any international treaty or agreement entered into or acceded to by China and the laws, regulations, national food safety standards of China, accept supervision and administration in accordance with the law, ensure the import and export food safety, be responsible for the society and the public, and assume social responsibility.
- Article 5** The General Administration of Customs shall take principal charge of supervision and administration on import and export food safety throughout the country.
- The Customs Administrations at all levels shall be responsible for the supervision and administration of import and export food safety within their respective jurisdictions.
- Article 6** The Customs Administration shall use informatization technology to update the supervision and administration level of import and export food safety.
- Article 7** The Customs Administration shall step up publicity and education about the import and export food safety, and disseminate food safety laws, administrative regulations, and national standards and knowledge on food safety.
- The Customs Administration shall strengthen exchanges and cooperation with international food safety organizations, overseas government agencies, overseas food industry associations, and overseas consumer associations, among others, to create an international co-governance pattern for the import and export food safety.
- Article 8** The Customs Administration personnel engaged in the supervision and administration on import and export food safety shall possess relevant professional knowledge.

Chapter II. Food Import

- Article 9** Imported food shall comply with the laws, regulations, and national food safety standards of China and the special requirements of any international treaty or agreement entered into or acceded to by China.
- The imported food, for which the national food safety standards are unavailable, shall comply with the requirements of the relevant interim applicable standards promulgated by the health authority of the State Council.

For food produced with new food raw materials, a health administrative permit for new food raw materials shall be obtained from the health authority of the State Council in accordance with provisions specified in Article 37 of the Food Safety Law.

Article 10 The Customs Administration shall implement conformity assessment on import food in accordance with the laws and administrative regulations on the inspection of import and export goods.

Import food conformity assessment activities include the assessment and examination of the food safety management system of a foreign country (region) exporting food to China (hereinafter simply referred to as a foreign country (region)), the registration of an overseas production enterprise, the importer and exporter record and conformity guarantee, the quarantine approval of imported animals and plants, the inspection of an accompanying certificate of conformity, the verification of documentation, on-site inspection, supervisory sampling inspection, the inspection of import and sales records, and a combination of all the miscellaneous items.

Article 11 The General Administration of Customs may assess and examine the food safety management system and food safety status of a foreign country (region), and determine corresponding inspection and quarantine requirements based on the results of the assessment and examination.

Article 12 Under any of the following circumstances, the General Administration of Customs may initiate an assessment and examination on a foreign country (region):

- (I) A foreign country (region) applies for the export of a class or kind of food to China for the first time;
- (II) A significant adjustment occurs to the food safety, animal and plant quarantine laws and regulations, or organizational structure, among others, of the foreign country (region);
- (III) A significant adjustment occurs to the inspection and quarantine requirements for a certain class or kind of food applied for by the competent authority of a foreign country (region) with China as its destination;
- (IV) A significant outbreak of animal or plant diseases or food safety incidents occur in a foreign country (region);
- (V) The Customs Administration discovers a serious problem in the food imported to China and holds that there is an outbreak of animal or plant diseases or a potential food safety risk;
- (VI) Other circumstances necessary for an assessment and examination.

Article 13 An assessment and examination on the food safety management system of a foreign country (region) shall mainly include the assessment and confirmation of the followings:

- (I) Laws and regulations related to food safety and animal and plant quarantine;
- (II) The organizational structure for supervision and administration on food safety;
- (III) The prevailing animal or plant diseases and prevention and control measures;
- (IV) The management and control of pathogenic microorganisms, pesticides and veterinary drugs, and contaminants, among others;

- (V) Safety and health control in the procedures of food production, processing, transportation, and warehousing;
- (VI) Supervision and administration on export food safety;
- (VII) Food safety protection, traceability and recall system;
- (VIII) Early warning and emergency response mechanism;
- (IX) Technical support capabilities;
- (X) Others relating to the prevailing animal or plant diseases and food safety;

Article 14 The General Administration of Customs may arrange for experts to conduct an assessment and examination in the form of material examinations, video inspection, and on-site inspection, among others, or in such a combination.

Article 15 The General Administration of Customs shall arrange for experts to examine the application materials, written assessment questionnaires, and other materials submitted by a country (region) subject to assessment and examination, and the examination involved covers the materials' authenticity, completeness and validity. Based on the examination of materials, the General Administration of Customs may require the competent authority of the relevant country (region) to provide the missing information or documents. If a country (region) has passed the examination of materials, the General Administration of Customs may arrange for experts to conduct a video inspection or an on-site inspection on its food safety management system. The competent authority of the relevant country (region) and relevant enterprises may be required to take corrective actions on any problems discovered. The relevant country (region) shall provide necessary assistance for assessment and examination.

Article 16 Where a country (region) subject to assessment and examination falls under any of the following circumstances, the General Administration of Customs may terminate the assessment and examination, and notify the competent authority of the relevant country (region):

- (I) Failing to provide a feedback within 12 months after receiving the written assessment questionnaire;
- (II) Failing to provide supplemented information and materials as required within three months after receiving a notice from the General Administration of Customs;
- (III) A sudden significant outbreak of animal or plant disease or a serious food safety incident;
- (IV) Failing to cooperate with the Chinese side in completing a video inspection or on-site inspection, or failing to effectively complete corrective actions;
- (V) Voluntarily applying for termination of the assessment and examination. Under any circumstances in subparagraphs (I) and (II) of the preceding paragraph, the competent authority of the relevant country (region), on account of a special reason, may apply for deferral, and, upon consent by the General Administration of Customs, submit the relevant materials within a period determined anew by the General Administration of Customs.

Article 17 After completion of an assessment and examination, the General Administration of Customs shall notify the competent authority of a country (region) subject to assessment and examination of the assessment and examination results.

Article 18 The General Administration of Customs shall exercise registration

- administration on overseas production enterprises that export food to China, and promulgate a name list of enterprises that have been registered.
- Article 19** An overseas exporter or agent that exports food to China (hereinafter referred to as the “overseas exporter or agent”) shall make a filing with the General Administration of Customs.
- A food importer shall make a filing with the Customs Administration in the place of his or her domicile.
- An overseas exporter or agent, or food importer shall be responsible for the truthfulness and validity of the materials provided when making a filing.
- A list of overseas exporters or agents and food importers that have made a filing shall be published by the General Administration of Customs.
- Article 20** Where there is a change in the content of the filing, the overseas exporter or agent or food importer shall process the modification formalities with the filing authorities within 60 days from the change date.
- Where the information filed by an overseas exporter or agent, or a food importer is found to be erroneous, or the content of his or her filing fails to be modified in a timely manner, the Customs Administration may order him or her to make corrections within a specified period.
- Article 21** A food importer shall establish a food import and sales record system, truthfully record the name, net content/specification, quantity, production date, production or import lot number, shelf life, the name, address, and contact information of the overseas exporter or purchaser, delivery date, and other information on food, and keep relevant documents. The records and documents shall be kept for not less than six months after the expiration of shelf life of food, or for not less than two years after sale in the absence of such shelf life.
- Article 22** A food importer shall establish an overseas exporters and overseas production enterprises audit system with a focus on examining the following:
- (I) Formulation and implementations of food safety risk control measures;
 - (II) Insurance that the food complies with the laws, regulations, and national food safety standards of China;
- Article 23** The Customs Administration shall conduct supervisory inspections on the examination activities conducted by food importers in accordance with the law. A food importer shall actively cooperate and truthfully provide relevant information and materials.
- Article 24** The Customs Administration may, as needed for risk management, designate a port for import and a supervision zone for inspection with respect to import food. A list of designated ports and designated supervision zones shall be promulgated by the General Administration of Customs.
- Article 25** A food importer or his or her agent shall, in accordance with the law, truthfully make a declaration to the Customs Administration when importing food.
- Article 26** The Customs Administration shall, in accordance with the law, implement quarantine inspection on the import food subject to entry quarantine.
- Article 27** The Customs Administration shall, in accordance with the law, exercise quarantine approval management of the import food subject to imported animal and plant quarantine approval . A food importer shall obtain an imported animal and plant quarantine permit before signing a trade contract or agreement.

Article 28 The Customs Administration shall, as needed for supervision and administration, conduct an on-site inspection on the import food, which includes but is not limited to the following:

- (I) Whether the means of transportation and storage areas meet the safety and health requirements;
- (II) Whether the container number, seal identification number, the content of the marks on the inner and outer packaging, and the actual condition of the goods are consistent with the declared information and accompanying documentation;
- (III) Whether the food of animal and plant origin, packaging, and dunnage materials fall under the circumstances specified in Article 22 of the Regulations on the Implementation of the Law on Quarantining Imported and Exported Animals and Plants;
- (IV) Whether inner and outer packaging complies with the national food safety standards, and whether contamination, damage, soak, or leakage exists;
- (V) Whether the labels, marks and instructions on inner and outer packaging meet the requirements of laws, administrative regulations, national food safety standards, and the rules of the General Administration of Customs;
- (VI) Whether the perceivable status of food is in its expected condition;
- (VII) Whether the freshness and core temperature of frozen and refrigerated food meet the requirements, whether there is a disease, whether the temperature of the freezing and refrigeration environment meets the requirements of relevant standards, whether the cold chain temperature control equipment and facility function normally, and whether temperature records meet the requirements. A steaming and cooking test may be conducted when necessary.

Article 29 The Customs Administration shall formulate an annual national import food safety supervisory sampling inspection plan and a special import food safety supervisory sampling inspection plan and organize their implementation.

Article 30 The packaging's, labels, and marks of import food shall comply with the laws, regulations, national food safety standards of China, and shall be accompanied by an instruction manual in Chinese if the law so requires.

For an imported cold fresh meat product, its inner and outer packaging shall bear a secure, clear, and legible written identification in both Chinese and English, or in Chinese and the language of the export country (region), indicating the following: country or region of origin, name of the product, registration number of the production enterprise, and production lot number; and the outer packaging shall bear the specifications, place of origin (specific to state, province, or city), place of destination, production date, shelf life, storage temperature, and other information in Chinese, and must indicate that the place of destination is the People's Republic of China, and carry the official inspection and quarantine mark of the export country (region).

For an imported aquatic product, its inner and outer packaging shall bear a secure, clear, and legible written identification in both Chinese and English, or in Chinese and the language of the export country (region), indicating the following: name of the goods and scientific name, specifications, production date, lot number, shelf life, and storage conditions, production method (seawater fishing, freshwater fishing, or aquaculture), production area (sea

area in the case of ocean fishing, country (region) in the case of freshwater fishing, or country (region) where the aquaculture product originates), the name, registration number, and address (specific to state, province, or city) of each production or processing enterprise involved (including a fishing vessel, processing vessel, transport vessel, or an independent cold store), and the place of destination must be indicated as the People's Republic of China.

The label of an imported dietary supplement or food for special dietary use in Chinese must be printed on the smallest sales package, and shall not be affixed thereto.

The relevant provisions or stipulations shall be followed if there are any special. Labelling stipulations for the inner and outer packaging of import food.

Article 31 Import food, after delivery to a port, should be stored in the places designated or approved by the Customs Administration. Permission must be obtained from the Customs Administration if such food needs moving, and necessary safety protection measures shall be taken according to the requirements of the Customs Administration.

The places designated or approved should comply with the requirements stipulated in laws, administrative regulations and national food safety standards.

Article 32 Import food in bulk should be inspected at the port of discharge according to requirements of the Customs Administration.

Article 33 Import food shall be permitted to import upon passing the conformity assessment by the Customs Administration.

The Customs Administration shall issue a certificate of non-conformity for the import food failing the conformity assessment by the Customs Administration; for the foods of non-conformity involving safety, health and environmental protection, the Customs Administration shall send a written notice to a food importer and order him or her to destruct or return the food involved. For non-conformity of other items, the food shall be permitted to import after having met the requirements stipulated in conformity assessment by means of technical treatment. For the corresponding import food that fails such technical treatment within a prescribed time period or still fails to meet the relevant requirements after the technical treatment, the Customs Administration shall order the food importer to destruct or return the food involved.

Article 34 In case of any foods with potential safety hazards within the territory of China caused by food safety incidents in foreign countries, or the import food found to be disqualified during the food supervision and management by the Customs Administration, or other issues related to food safety discovered, General Administration of Customs and its authorized Customs directly under the General Administration, may, based on the results of risk assessment, take such control measures as increasing the proportion for supervision and sampling inspection on the relevant import food.

For the import food found to be non-conforming again by the Customs Administration after taking such control measures as increasing the proportion for supervision and sampling inspection on the relevant import food as prescribed above, or certain evidences showing the significant potential safety hazard in the import food, General Administration of Customs and its authorized Customs directly under the General Administration, may

request the food importer to provide, by batches, the Customs Administration with inspection reports issued by the accredited test agency.

The Customs Administration should verify such inspection reports submitted by the food importer.

Article 35 General Administration of Customs may, based on the results of risk assessment, adopt such control measures as suspending or prohibiting the import of relevant food in any of the following cases:

- (I) Exporting country (region) is subject to a significant epidemic in flora and fauna, or to a significant change in food safety system, which affects its capability to effectively guarantee the safety of food exported to China;
- (II) Imported food is contaminated by pathogens of epidemic or evidenced to be capable of becoming the media of spreading such epidemics, with no possibilities of taking effective sanitary treatment;
- (III) The imported food for which the control measures specified in the second paragraph of Article 34 in these Measures have been implemented by the Customs Administration is discovered again to be non-conforming in such aspects as safety, health and environmental protection;
- (IV) Foreign food producers are in serious violation of Chinese laws and regulations;
- (V) Other information shows the significant potential safety hazards in relevant food.

Article 36 When the import food safety risks have been lowered to a controllable level, General Administration of Customs and its authorized Customs directly under the General Administration, may lift the corresponding control measures in the following ways:

- (I) For the food with control measures taken according to the first paragraph of Article 34 of these Measures and for which no more non-conformity is found within a prescribed time period and in relevant batches, the control measures may be lifted on the basis of risk assessment;
- (II) For the food with control measures taken according to the second paragraph of Article 34 of these Measures, for which the exporting country (region) has already taken preventive measures and is capable of ensuring the food safety and controlling the risks in epidemics in flora and fauna after the risk assessment by General Administration of Customs, or no more non-conformity is found within a prescribed time period and in relevant batches from the date of the relevant control measures taken, the Customs Administration may lift the control measures on the basis of risk assessment;
- (III) For the food under control measures suspended or prohibited from the import, for which the competent authorities in the exporting country (region) have already taken risk control measures and have met the requirements after assessment by General Administration of Customs, such measures of suspending or prohibiting the import may be lifted. For the food permitted to be imported again, General Administration of Customs may, based on the results of assessment, take the control measures prescribed in Article 34 of these Measures.

Article 37 Upon discovering that the import food fails to comply with laws, administrative regulations and national food safety standards, or there are evidences proving that the import food poses potential hazards to human health, food

importers should, based on Article 63 and the third paragraph of Article 94 of the Food Safety Law, immediately suspend the import, sales and use, implement a recall, give a notice to relevant food producers, operators and consumers, record the processes of recall and notice, and file a report to the local Customs Administration about such recall, notice and response.

Chapter III. Food Export

- Article 38** Producers of export food should guarantee that the export food shall comply with the requirements stipulated in the standards of the importing country (region) or contracts. The requirements in the international treaties and protocols shall also be followed if there are any special clauses in such treaties and protocols entered into or acceded to by China Under the circumstances that standards in the importing country (region) are unavailable or there are no such requirements in the contracts, and there are no relevant requirements stipulated in international treaties and protocols entered into or acceded by China , producers of export food should guarantee that the export food shall comply with Chinese national standards on food safety.
- Article 39** The Customs Administration shall, in accordance with the law, implement supervision and management on export food. Measures for supervision and management on export food include: recordation of plantations and farms for raw materials of export food , recordation of producers of export food, verification of enterprises, review of documentation, inspection on site, supervision and sampling inspection, inspection at port, notice to foreign countries for verification and a combination thereof.
- Article 40** The plantations and farms for raw materials of export food shall submit them record to the local Customs Administration, General Administration of Customs should uniformly make public a recordation list of the plantations and farms for raw materials, and the relevant recordation procedures and requirements shall be formulated by the General Administration of Customs.
- Article 41** The Customs Administration shall, by law, supervise the recorded plantations and farms for raw materials by such means as review of documentation, inspection on site and verification of enterprises.
- Article 42** Producers of export food shall submit their record to the local the Customs Administration, and the recordation procedures and requirements shall be formulated by the General Administration of Customs.
- Article 43** In case that a foreign country (region) requires registration of Chinese producers of export food to export food to its country (region) and requests recommendation from the General Administration of Customs, such producers must file an application to the Customs Administration in their domicile, which should preliminarily review the application and then report to the General Administration of Customs.
The General Administration of Customs shall, based on the enterprises' credit, supervision and management, and results of preliminary review by the Customs Administration in their domicile, organize and carry out the external recommendation registration, whose procedures and requirements shall be formulated by General Administration of Customs.
- Article 44** Producers of export food should set up a complete and traceable control system for food safety and sanitation, guarantee the effective functioning of the same and ensure that the export food is produced, processed and

stored in consistent compliance with Chinese laws and regulations and requirements of safety and sanitation on producers for export food. For any special requirements in the relevant laws and regulations of an importing country (region) as well as international treaties and agreements, the corresponding requirements shall have to be fulfilled.

Producers of export food shall set up such systems as suppliers assessment, incoming inspection records, production record archiving, ex-factory inspection records, export food tracings and non-conforming food disposal. Relevant records shall be true and valid and be kept for at least 6 months from the expiration date of the food or for at least 2 years for unavailability of explicit expiration date.

Article 45 Producers of export food shall guarantee that the export food is packaged and transported according to the food safety requirements.

Article 46 Producers of export food shall indicate on their transportation packages the record number of producer, name of product, batch number and date of manufacture.

In case of special requirements stipulated by the importing country (region) or in the contract, the producers of export food, on the premise of guaranteeing that the products are traceable and with approval obtained from the Customs Administration directly under the General Administration, may modify the information indicated on the packages as mentioned in the preceding article.

Article 47 The Customs Administration shall, within its jurisdiction, supervise and inspect the operation of control system for food safety and sanitation by producers of export food, including routine supervision and inspection as well as annual supervision and inspection.

For supervision and inspection, review of documentation, inspection on site and audit of enterprises may be adopted, along with export food overseas notice for review, supervision, sampling inspection, inspection on site, etc .

Article 48 Inspection and quarantine on the export food shall be implemented by the Customs Administration in the place of origin by law.

The General Administration of Customs may, based on facilitation of foreign trade and the inspection and quarantine requirements for export food, designate other sites for inspection and quarantine.

Article 49 Producers and exporters of export food shall, in accordance with the law, administrative regulations and the provisions stipulated by the General Administration of Customs, submit an application to the Customs Administration in the place of origin or place of consolidation for supervision before declaration for export.

The Customs Administration in the place of origin or place of consolidation, upon accepting such application, shall, by law, conduct inspection on site, supervision and sampling inspection on the export food subject to inspection and quarantine.

Article 50 The Customs Administration shall formulate an annual national schedule for supervision and sampling inspection on export food safety, and organize its implementation.

Article 51 For the export food that has met the requirements through on-site inspection, supervision and sampling inspection, the Customs Administration shall issue relevant certificates and permit it to be exported. In case there is a change in

the form and content of such certificates required by an importing country (region), modifications may be made accordingly provided that approval is obtained from the General Administration of Customs.

The Customs Administration shall give a written notice to exporters or agents for any non-conformity of export food found during inspection on site, supervision and sampling inspection. Such food can still be permitted to export after having met relevant requirements through technical treatment, and such food that cannot be treated technically or still fails to meet relevant requirements after technical treatment is not permitted to export.

Article 52 When exporting any food, exporters or agents shall, by law, make a truthful declaration to the Customs Administration.

Article 53 The Customs Administration shall check the export food at port, which shall not be permitted to export if found to be non-conforming upon inspection.

Article 54 For export food with safety issues notified by international organizations and foreign governments, the General Administration of Customs shall organize the verification, and, based on necessity, adjust the proportion of supervision and sampling inspection, order the food exporters to submit, by batches, inspection reports issued by accredited test agencies to the Customs Administration, withdraw the recommendation of registration in foreign official competent authorities and take other control measures of the same nature.

Article 55 For export food with safety issues that have already impaired or may impair human health and life safety, producers of export food should immediately take corresponding measures to avoid and minimize such impairment and file a report to the local Customs Administration.

Article 56 The Customs Administration, for any safety issues discovered during supervision and management on the export food, should notify the competent authorities of the government both at the same and the superior level for food safety.

Chapter IV. Supervision and Management

Article 57 The General Administration of Customs, based on Article 100 of the Food Safety Law, collects and summarizes the safety information about import and export food, and sets up a safety information management system for import and export food.

The Customs Administrations at all levels take charge of collecting and sorting out the safety information about import and export food within their jurisdictions and designated by the Customs Administration at the superior level, and, based on relevant provisions, notify the local governments, relevant authorities, institutions and enterprises in their jurisdictions. In case that the information notified involves other regions, a notice should be given also to the Customs Administration in relevant regions.

In addition to the contents required by Article 100 of the Food Safety Law, the safety information about import and export food collected and summarized by the Customs Administration should also include the information about technical measures to trade food in foreign countries.

Article 58 The Customs Administration should conduct risk research and judgment on the collected safety information about the import and export food, and, based on the relevant results, determine the corresponding control measures.

- Article 59** In case of an outbreak of food safety incidents or epidemics at home and abroad that may affect import and export food safety, or any serious food safety issues discovered in the import and export food, the Customs Administration directly under the General Administration should immediately file a report to the General Administration of Customs. The General Administration of Customs shall, depending on the developments, release a risk alert, render a risk warning notice within the system of the Customs Administration, notify the department of the State Council responsible for food safety supervision and management, health administrative and agricultural administrative departments, and, if necessary, give a risk warning notice to consumers. For the import and export food with a risk warning notice given by the General Administration of Customs, the control measures stipulated in Article 34, Article 35, Article 36 and Article 54 of these Measures shall be taken according to the requirements specified in the risk warning notice.
- Article 60** The Customs Administration formulates an annual national schedule to monitor safety risks in import and export food, and collect monitoring data and relevant information related to food-borne diseases, food contamination and harmful factors in the import and export food in a systematic and consistent manner.
- Article 61** In case of an outbreak of food safety incidents in foreign countries that may affect the food within the territory of China or uncontrollable risks believed to be existing after an assessment, the General Administration of Customs may, with reference to international practices, directly release the risk warning notice within the system of the Customs Administration or to consumers and take the control measures stipulated in Article 34, Article 35 and Article 36 of these Measures.
- Article 62** The Customs Administration formulates and organizes the implementation of contingency plans against emergencies in import and export food safety.
- Article 63** The Customs Administration, when, performing by law its duties of supervision and management on import and export food safety, is entitled to take the measures as follows:
- (I) Access to the site of production and operation for an on-the-spot inspection;
 - (II) Conduct sampling inspection on the food produced or managed;
 - (III) Look up and duplicate relevant contracts, bills, accounting books and other relevant documentation;
 - (IV) Seal up or detain the food that is evidenced to fail to comply with Chinese national standards on food safety, or evidenced for potential safety hazards and production and operation in violation of laws.
- Article 64** The Customs Administration shall conduct credit management on the importers and exporters by law.
- Article 65** The Customs Administration shall, by law, carry out audit and verification on the producers and operators of import and export food as well as recorded plantations and farms for raw materials.
- Article 66** Transit food shall comply with the requirements of General Administration of Customs for transit goods. Transit food, in the course of transit, shall not be unpacked or unloaded from transportation means without approval from the Customs Administration, and should be shipped out of the territory by a prescribed deadline.

Article 67 Producers and operators of import and export food, with any objections to the inspection results provided by the Customs Administration, may apply for a re-inspection according to provisions on re-inspection of import and export goods.

The re-inspection may be rejected by the Customs Administration in any of the following cases:

- (I) Test results show microbiological indicators exceed the criteria;
- (II) Backup samples for re-inspection have expired;
- (III) Re-inspection on backup samples is made impossible due to other reasons.

Chapter V. Legal Liabilities

Article 68 The record of a food importer, has been modified, and the importer has failed to process the change formalities with the Customs Administration according to the stipulations, the Customs Administration shall give a warning if the circumstances are serious.

Any food importer providing false information in the record shall be imposed a fine less than RMB 10,000 by the Customs Administration.

Article 69 Any producers and operators of import and export food in China that fail to cooperate with the Customs Administration in inspection on import and export food safety, refuse to answer questions and provide materials, or provide the answers and materials that are inconsistent with the actual conditions, shall be warned or imposed a fine less than RMB 10,000 by the Customs Administration.

Article 70 The Customs Administration, upon discovering the Chinese labels unattached to the pre-packaged import food, or Chinese labels attached failing to comply with laws, regulations and Chinese national standards on food safety during relevant supervision, and the food importer refuses to destruct, return or technically treat the food according to requirements of the Customs Administration, shall give the food importer a warning or impose a fine less than RMB 10,000.

Article 71 For the import food moved away from the place designated or approved by the Customs Administration without its permission, the Customs Administration shall give an order for correction, and impose a fine less than RMB 10,000.

Article 72 For the following violations belonging to “failure to comply with these Measures to export food” as stipulated in the third subparagraph, the first paragraph, Article 129 of the Food Safety Law, the Customs Administration shall, based on Article 124 of the Food Safety Law, render a punishment:

- (I) Changing without authorization the export food that has been supervised and sampled for inspection by the Customs Administration with certificates issued;
- (II) Exporting the food that is adulterated, deceiving or misleading and shoddy, and replacing the conforming export food with non-conforming one;
- (III) Exporting the food that is produced by producers of export food that have not yet been put on record;
- (IV) Exporting the food that is produced by unregistered producers of export food to the country (region) with requirements for registration, or exporting the food that is produced beyond the range of registration of

- registered producers of export food;
- (V) The export food produced by producers of export food fails to use, according to the stipulations, the raw materials from plantations and farms that are put on record;
- (VI) Producers and operators of export food fall under the circumstances in Article 123, Article 124, Article 125 and Article 126 of the Food Safety Law, and the export food fails to comply with requirements in the importing country (region).

Article 73 Anyone, violating these Measures and constituting a crime, shall be investigated for criminal responsibility by law.

Chapter VI. Supplementary Provisions

Article 74 For supervision and management on the import and export food safety in the customs special supervision areas, bonded supervision zones, market purchase and small-scale border trades and fairs among the inhabitants of border areas, the relevant provisions stipulated by the General Administration of Customs shall be followed.

Article 75 For supervision and management on the import and export food safety involving e-mail, express mail, cross-border e-commerce retail and passengers carrying, the relevant provisions stipulated by the General Administration of Customs shall be followed.

Article 76 For non-traded foods such as sample, gift, present, exhibit and aid, duty-free foods, foods for public or personal use by foreign embassies and consulates in China and personnel thereof to cross border, foods for public or personal use by Chinese embassies and consulates in foreign countries and personnel thereof, and foods for personal use by personnel of Chinese enterprises in foreign countries, the relevant provisions stipulated by General Administration of Customs shall be followed.

Article 77 The producers and operators of import and export food as referred to in these Measures include foreign producers, foreign exporters or agents that export food to China, and food importers, producers of export food, exporters and relevant personnel thereof.

The foreign producers of import food as referred to in these Measures include foreign enterprises engaged in production, processing and storage of export food to China. The importers and exporters of import food as referred to in these Measures include foreign exporters or agents, and food importers that export food to China.

Article 78 The interpretation of these Measures shall be vested in the General Administration of Customs.

Article 79 These measures shall come into force as of 1 January 2022. The Measures for the Administration of Import and Export Food Safety promulgated in the form of Decree No. 144 by the former General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine on 13 September 2011 and amended in accordance with Decree No. 184 of the former General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine on 18 October 2016 and Decree No. 243 of the General Administration of Customs on 23 November 2018, the Measures for the Administration of Inspection and Quarantine of Exported Honey promulgated in the form of Decree No. 20 by the former State Inspection and Quarantine Administration on 22 February, 2 000 and

amended in accordance with Decree No. 238 of the General Administration of Customs on 28 April 2018, the Measures for the Supervision and Administration of Inspection and Quarantine of Imported and Exported Aquatic Products promulgated in the form of Decree No. 135 by the former General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine on 04 January 2011 and amended in accordance with Decree No. 243 of the General Administration of Customs on 23 November 2018, the Measures for the Supervision and Administration of Inspection and Quarantine of Imported and Exported Meat Products promulgated in the form of Decree No. 136 by the former General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine on 4 January 2011 and amended in accordance with Decree No. 243 of the General Administration of Customs on 23 November 2018, the Measures for the Supervision and Administration of Inspection and Quarantine of Imported and Exported Dairy Products promulgated in the form of Decree No. 152 by the former General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine on 24 January 2013, and amended in accordance with Decree No. 243 of the General Administration of Customs on 23 November 2018 and the Provisions on the Administration of Filing of Export Food Production Enterprises promulgated in the form of Decree No. 192 of the former General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine on 14 November 2017 and amended in accordance with Decree No. 243 of the General Administration of Customs on 23 November 2018 shall be abolished simultaneously.

ANNEX 6. AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA AND THE GOVERNMENT OF MONGOLIA ON THE CHINA-MONGOLIA BORDER CROSSING AND ITS MANAGEMENT SYSTEM

- State Party; Mongolia
- Treaty Area; Diplomacy
- Date of publication; 2004.07.05
- Type of Treaty; Agreement
- Place of Signature; Beijing

The Government of the People's Republic of China and the Mongolia (hereinafter referred to as "the Parties"), in order to further consolidate and develop the partnership of good-neighbourliness and mutual trust between the two countries and the traditional friendship between the two peoples, and to promote economic and trade exchanges between the two countries, deem it necessary to conclude a new agreement on the China-Mongolia Border Crossing and its Management System to replace the Agreement signed in 1991 Agreement between the Government of the People's Republic of China and the Government of the Mongolian People's Republic on the Border Crossing and

its Management System between China and Mongolia, in accordance with the Treaty between the Government of the People's Republic of China and the Government of the Mongolian People's Republic on the Border Regime and the Treatment of Border Issues between China and Mongolia signed in 1988 and the Agreement between the Government of the People's Republic of China and the Government of the Mongolian People's Republic on the Mutual Movement of Citizens between the Parties signed in 1989 On the basis of the principle of equality and mutual benefit, it is agreed as follows.

Article 1 For the purposes of this Agreement, certain terms used in this Agreement are defined as follows

- (1) "Border Crossing" and "Port" have the same meaning and refer to a specific area on both sides of the border between China and Mongolia for the entry and exit of persons, means of transportation, goods and other articles, including bilateral and international ports.
Bilateral port refers to the port that only allows the entry and exit of people, means of transportation, goods and other items from China and Mongolia.
International port refers to allow the two sides of the personnel, third countries (regions) personnel, transportation, goods and other items to enter and exit the port.
The above two ports can be divided into year-round open ports and seasonal open ports.
- (2) "border areas" refers to the cities, counties, banners and counties of Mongolia adjacent to the border between China and Mongolia.
- (3) "border people", refers to the permanent residents of both sides in the border area.
- (4) "Force majeure" means objective circumstances that cannot be foreseen, avoided and overcome.

Article 2

- (1) The two sides agreed to open the following ports in the border areas of China and Mongolia.
For the People's Republic of China for Mongolia
 - (a) Hongshanzui _____ Taiyang
 - (b) Takshken _____ Burgan
 - (c) Ulastai _____ Beitag
 - (d) Laozi Temple _____ Burghastai
 - (e) Cek _____ Siberkulun
 - (f) Ganchimadu _____ Gashusuhaitu
 - (g) Mandula _____ Hangji
 - (h) Erlianhot (railroad) _____ Zamyn Ude (railroad)
 - (i) Erlianhot (road) _____ Zamyn Ude (road)
 - (j) Zhuenga Dabchi _____ Biqigtu
 - (k) Alshan _____ Songbeier
 - (l) Ebudurg _____ Bayankhushu
 - (m) Alakhshat _____ Habirigar
- (2) The location, type, opening hours and working hours of the border crossing referred to in the first paragraph of this article, specified in Annex I.

Article 3

- (1) Persons holding “Entry and Exit Permits for the Border Areas of China and Mongolia” in accordance with the provisions of paragraph 2 of this Article shall enter and leave the country in accordance with the border crossings designated on the documents and shall proceed to the approved border areas within the authorized period of stay. In case of special circumstances, with the consent of the border control authorities of both sides, they may enter and exit from other border crossings listed in Article 2 of this Agreement which are being opened.

Citizens of both sides may also enter and exit from the ports listed in Annex I of this Agreement with valid and legal documents in accordance with the respective domestic laws and regulations of the two countries and the provisions of the relevant international treaties signed or acceded to by both sides.

Any third country (region) personnel entering or leaving the international ports listed in Annex I of this Agreement shall hold valid passports and entry visas; if the two sides have signed special agreements with the countries concerned, the provisions of the agreements shall be implemented; if it is necessary to enter or leave the bilateral ports listed in Annex I of this Agreement, they shall hold valid passports and entry visas and obtain special permission from the diplomatic agencies of the two sides respectively.

- (2) The “Entry and Exit Permit for the Border Areas of China and Mongolia” shall be issued by the competent authorities of both sides, and the scope of issuance shall be as follows
 - (a) border people engaged in border trade on both sides (including their hired drivers, workers, etc.)
 - (b) Border residents of one side visiting their relatives in the border area of the other side
 - (c) Border people invited to participate in activities in other border areas
 - (d) border staff of both sides (except for the personnel of the border representative agencies of both sides)
 - (e) border inspection and inspection personnel of both sides.

The entry and exit permits for the border areas of China and Mongolia are valid for multiple times a year and once every three months. Chinese pass in Chinese, Mongolian, English three written in Chinese, Mongolian pass in Mongolian, Chinese, English three written in Chinese (see Annex II, Annex III for the document pattern and its description).

- (3) Holding the “China-Mongolia Border Area Exit-Entry Permit” entry and exit of the two sides, such as children under the age of sixteen years old accompanying, should be indicated in the document accompanied by the name, gender, date of birth of the children, and paste their recent document photo.

The accompanying children should not exceed two.

- (4) The period of stay in the territory of the other party for both parties holding the “Exit-Entry Permit for China-Mongolia Border Area” shall not exceed thirty days at a time. If there is a genuine need for one holder to stay in the other side for more than thirty days, he/she must apply to the competent department of the other side for renewal of the permit, which

will handle the renewal procedure for him/her. The renewal is limited to once and the period will not exceed thirty days.

- (5) If a person on one side loses his "Entry and Exit Permit for China-Mongolia Border Area" in the other side, he shall immediately declare to the competent department of the other side and leave the country with the lost certificate issued by the department (see Annex IV for the lost certificate pattern).
- (6) The two sides have determined the names of the administrative divisions of the border areas of China and Mongolia (see Annex V). When the border areas of one party are changed due to the adjustment of administrative divisions, the other party shall be informed through diplomatic channels in a timely manner.
- (7) Border trade personnel, means of transportation, goods and other articles of one party entering the territory of the other party shall travel on the routes specified by the competent authorities of both parties and unload at the designated cargo yards. The above-mentioned means of transportation shall be affixed with signs determined by both sides (see Annex VI for the sign pattern).
- (8) The management of the entry and exit of persons and means of transportation shall be agreed upon by the relevant departments of both sides in accordance with this Agreement.

Article IV

- (1) During the opening of the border crossing, the inspection and inspection departments of both sides shall exercise their powers in accordance with the laws and regulations of their respective countries. If necessary, the inspection and inspection authorities on both sides can simplify the inspection procedures to sign a special agreement.
- (2) The relevant inspection and inspection departments of the border crossings between the two sides can be talks, meetings and business contacts.
- (3) The border crossings are closed during the legal holidays of both sides. The legal holidays of both sides are as follows
Chinese side: January 1, Spring Festival (the first three days of the year), May 1 to 3, October 1 to 3.
Mongolian side: January 1, Spring Festival (the first two days), March 8, June 1, July 11 to 12, November 26.
The railroad crossing is executed according to the railroad operation schedule of the relevant agreement between the two sides and is not restricted by the above holidays and working hours of the crossing.
- (4) The personnel of the border representative agencies of the two sides and their means of transportation, in order to fulfil the powers and obligations conferred by the Treaty between the Government of the People's Republic of China and the Government of the People's Republic of Mongolia on the Border Regime and the Treatment of Border Issues between China and Mongolia, may pass through the port of entry for talks and meetings during closed or non-port working hours (except in the case of paragraph 2 of Article 7 of this Agreement).

Article 5

- (1) The opening of new border crossings and closing of existing border crossings, or changing the location, type, opening hours and working hours of the crossings, shall be agreed upon by the Parties through diplomatic channels. The agreed documents shall serve as supplementary documents to this Agreement.
- (2) Issues that have not been resolved by the relevant departments of the border crossings of the two sides shall be resolved through diplomatic channels.

Article 6

- (1) When the two sides open new border crossings or change the type of crossings, they shall provide the necessary infrastructure and create the necessary working conditions for the inspection and testing authorities of both sides and open them after agreement through diplomatic channels.
- (2) When the relevant departments of the two sides consult on the design and construction plan of border crossings, they shall take into account the prospects for the development of people, means of transportation and cargo flow on both sides.

Article 7

- (1) Outside the opening hours of the seasonal ports listed in Annex I of this Agreement, in case of special circumstances that require temporary opening, closing or postponing the opening of the said ports, the two sides shall notify each other at least five days in advance through diplomatic channels and reach a consensus.
- (2) For the sake of safeguarding public interest and national security, or due to serious natural disasters, major epidemics of infectious diseases and plants and animals and the risk of their spread, and other force majeure reasons, one party may temporarily close or postpone the opening of border crossings or restrict their passage, provided that the other party is notified of such situation five days in advance and no later than twenty-four hours before taking action in case of emergency.
- (3) Except for the cases stipulated in paragraph 2 of this Article, if either Party closes or postpones the opening of the border crossing without the consent of the other Party and the other Party suffers losses, it shall compensate accordingly.

Article 8 Persons leaving the country through border crossings shall abide by the laws and regulations of the country where they are located while in the territory of the other party.

Article 9 The relevant departments of the two sides, when communicating on the border crossing issues, shall carry out the relevant provisions of the Treaty between the Government of the People's Republic of China and the Government of the Mongolian People's Republic on the Border Regime and the Treatment of Border Issues between China and Mongolia.

Article 10 This Agreement shall not affect the issues of rights and obligations arising from other international treaties signed by the Parties.

Article 11 The Parties shall resolve differences arising from the interpretation or implementation of this Agreement through diplomatic negotiations.

Article 12 During the term of this Agreement, the Parties may amend or supplement this Agreement by mutual consent.

Article 13 The Agreement between the Government of the People's Republic of China and the Government of the Mongolian People's Republic on the Border Crossing and its Management System signed on 24 June 1991 shall be null and void as of the date of entry into force of this Agreement.

Article 14 This Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the date of the last written notification, subject to the fulfilment by each Party of the domestic legal procedures required for the entry into force of the Agreement and mutual written notification.

This Agreement shall remain in force for ten years. If, six months prior to the expiration of this Agreement, either Party does not notify the other Party in writing of its request to terminate this Agreement, this Agreement shall be automatically extended for a period of five years and shall be renewed in accordance with this Law.

This Agreement is signed in Beijing on 05 July 2004, in two copies, each in the Chinese and Mongolian languages, both texts being equally authentic.

ANNEX I. THE LOCATION, TYPE, OPENING HOURS AND WORKING HOURS OF THE BORDER CROSSING BETWEEN CHINA AND MONGOLIA.

1. Hongshanzui - Dayang

The port is located near the boundary marker No. 17 on the border between China and Mongolia. The two sides of the border crossing are Fuhai County, Altai Region, Xinjiang Uygur Autonomous Region, People's Republic of China and Sagsai County, Bayan-Ulgii Province, Mongolia. The border crossing is a channel for the border talks and meetings between China and Mongolia at Hongshanzui and Dayang.

The port is a bilateral seasonal open port. The port is open from June 21 to July 5, August 1 to 20 and September 1 to 15 every year. During the opening of the port, the working hours of the Chinese side are 11:00 to 18:00 Beijing time; the working hours of the Mongolian side are 12:00 to 19:00 Ulaanbaatar time.

2. Takshken - Burgan

The port is located near the border marker 124 between China and Mongolia. Both sides of the border are Qinghe County, Altai Region, Xinjiang Uygur Autonomous Region, People's Republic of China and Burgan County, Kobdo Province, Mongolia. The border crossing is the meeting channel of the border talks between China and Mongolia Takshken-Burgan.

The port is an international year-round open port. During the opening period, the working hours of the Chinese side are 10:00 to 19:00 Beijing time; the working hours of the Mongolian side are 10:00 to 19:00 Ulaanbaatar time (11:00 to 20:00 daylight saving time).

3. Ulatai - North Tag

The port is located near the border marker 163 between China and Mongolia. The two sides of the port are Qitai County, Changji Hui Autonomous Prefecture, Xinjiang Uygur Autonomous Region, People's Republic of China, and Burgan County, Kobdo Province, Mongolia. The border crossing is a meeting channel for the border talks between China and Mongolia at Ulatai - Beitag.

This port is a bilateral seasonal opening port. The opening time of the port is from March, May and September every year from 16th to 30th. During the opening period, the working hours of the Chinese side are 10:00 to 19:00 Beijing time; the working hours of the Mongolian side are 10:00 to 19:00 Ulaanbaatar time (11:00 to 20:00 in summertime).

4. Old Master Temple - Burgatai

The port is located near the boundary marker No. 354 on the border between China and Mongolia. Both sides of the port are Balikun County, Hami Region, Xinjiang Uygur Autonomous Region, People's Republic of China and Altai County, Gobi Altai Province, Mongolia. The border crossing is a channel for the meeting of the border talks between China and Mongolia at Laojiao-Burgatai.

This port is a bilateral seasonal opening port. The opening hours are from February, April, June, August, October, and December 11 to 30 every year. During the opening period, the working hours of the Chinese side are 10:00 to 18:00 Beijing time; the working hours of the Mongolian side are 10:00 to 18:00 Ulaanbaatar time (11:00 to 19:00 in summertime).

5. Ceke - Siberkulun

The port is located near boundary marker No. 572 on the border between China and Mongolia. The two sides of the border crossing are Ejina Banner of Alashan League of Inner Mongolia Autonomous Region of the People's Republic of China and Gurbantes County of South Gobi Province of Mongolia, respectively. The border crossing is a meeting channel for the border talks between China and Mongolia Cek - Xibekulun.

The port is a bilateral year-round open port. During the opening of the port, the working hours of the Chinese side are 8:00 to 17:00 Beijing time; the working hours of the Mongolian side are 8:00 to 17:00 Ulaanbaatar time (9:00 to 18:00 daylight saving time).

6. Ganchi Maodu - Gashusu Hetu

The port is located near the border marker No. 703 between China and Mongolia. Both sides of the port are the People's Republic of China Inner Mongolia Autonomous Region Bayannur League Ulaan Central Banner and Mongolia's South Gobi Province Khan Bogd County. The border crossing is a channel for the border talks between China and Mongolia Ganqimaudu-Gashusuhaitu.

The port is a bilateral year-round open port. During the opening of the port, the working hours of the Chinese side is 8:00 to 17:00 Beijing time; the working hours of the Mongolian side is 8:00 to 17:00 Ulaanbaatar time (9:00 to 18:00 daylight saving time).

7. Mandura - Hangji

The port is located near the border marker No. 757 between China and Mongolia. The two sides of the port are the Darhan Maomingan United Banner of Baotou City, Inner Mongolia Autonomous Region of the People's Republic of China and Hatentlaug County,

East Gobi Province of Mongolia. The crossing channel is the border between China and Mongolia Zamin Shaorong - Hanggai border talks meeting channel.

The port is a bilateral seasonal open port. The opening time of the port is from March, May, August, November 16 to 30 every year. During the opening of the port, the working hours of the Chinese side is 8:00 to 17:00 Beijing time; the working hours of the Mongolian side is 8:00 to 17:00 Ulaanbaatar time (9:00 to 18:00 in summertime).

8. Erlianhot (railroad) - Zamyn-Ude (railroad)

The port is located near the border marker No. 815 between China and Mongolia, and the two sides of the port are Erenhot City of Inner Mongolia Autonomous Region of the People's Republic of China and Zamyn Ude County of East Gobi Province of Mongolia.

The port is an international year-round open port.

9. Erlianhot (road) - Zamyn-Ude (road)

The port is located near the border marker No. 815 between China and Mongolia, and the two sides of the port are Erenhot City of Inner Mongolia Autonomous Region of the People's Republic of China and Zamyn Uud County of East Gobi Province of Mongolia. The port channel is the border between China and Mongolia Erlianhot - Zamyn Ude border talks meeting channel.

The port is an international year-round open port, the weekend normal opening. During the opening of the port, the working hours of the Chinese side are 8:00 to 18:00 Beijing time; the working hours of the Mongolian side are 8:00 to 18:00 Ulaanbaatar time (9:00 to 19:00 daylight saving time).

10. Zhunga Dabchi - Biqigtu

The port is located near the border marker 1046 between China and Mongolia. The two sides of the port are Xilin Gol League East Wu Zhu Muqin Banner of Inner Mongolia Autonomous Region of the People's Republic of China and Mongolia Erden Chagang County of Sukhbaatar Province. The crossing channel for the border between China and Mongolia Zhunga Dabchi - Biqigtu border talks meeting channel.

The port is an international year-round open port. During the opening of the port, the working hours of the Chinese side for Beijing time 8:00 to 17:00; Mongolian working hours for Ulaanbaatar time 8:00 to 17:00 (daylight saving time for 9:00 to 18:00).

11. Alshan - Somber

The port is located near the border marker No. 1382 between China and Mongolia. The two sides of the border are Alshan City, Xing'an League, Inner Mongolia Autonomous Region, People's Republic of China and Harahagaul County, Oriental Province, Mongolia. The port passage is near the boundary marker 1382 of the border between China and Mongolia.

The port is an international seasonal open port. The opening time of the port is from June 11 to 30, July 16 to 30, August 16 to September 25 every year. During the opening of the port, the working hours of the Chinese side are 8:00 to 17:00 Beijing time; the working hours of the Mongolian side are 8:00 to 17:00 Ulaanbaatar time (9:00 to 18:00 in summertime).

12. Ebdug - Bayanhushu

The port is located near the border marker No. 1423 between China and Mongolia. Both sides of the port are Xinbaerhuzuo Banner of Hulunbeier City, Inner Mongolia Autonomous Region of the People's Republic of China and Harahagaule County, Oriental Province of Mongolia. The crossing channel is the border between China and Mongolia Ebdug - Bayan Hushu border talks meeting channel.

The port is a bilateral seasonal open port. The opening time of the port is from February, May, August, and November 1 to 15 every year. During the opening of the port, the working hours of the Chinese side are 8:00 to 17:00 Beijing time; the working hours of the Mongolian side are 8:00 to 17:00 Ulaanbaatar time (9:00 to 18:00 in summertime).

13. Alakhshat - Habibiriga

The port is located near the border marker 1495 between China and Mongolia. Both sides of the port are Xinbaerhu Right Banner of Hulunbeier City, Inner Mongolia Autonomous Region of the People's Republic of China and Qiaobashan County, Oriental Province of Mongolia. The crossing channel is the border meeting channel of China-Mongolia border Alakhshat-Habir Riga.

The port is a bilateral seasonal open port. The opening time of the port is from January 6 to 25 and April 1 to October 31 every year. During the opening period, the working hours of the Chinese side are 8:00 to 17:00 Beijing time; the working hours of the Mongolian side are 8:00 to 17:00 Ulaanbaatar time (9:00 to 18:00 in summertime).

ANNEX II. MULTIPLE VALID ENTRY AND EXIT PERMITS FOR CHINA AND MONGOLIA BORDER AREAS

Multiple valid China-Mongolia border area entry/exit permit type



Covers



Page 1

照
片

No.

持证人签名
ҮНЭМЛЭХ ЗЭЭМШИГЧИЙН ГАРЫН ҮСЭГ
Bearer's signature

2

Page 2

姓名
ОВОГ НЭР
Surname/Given name

性别 ХҮЙС Sex	职业 ЭРХЭЛДЭГ АЖИЛ Profession
-------------------	-----------------------------------

出生日期
ТӨРСӨН ОН, САР, ӨДӨР
Date of birth

身份证号码
ИРГЭНИЙ ҮНЭМЛЭХИЙН ДУГААР
ID No

地址
ОРШИН СУУГАА ГАЗРЫН ХАЯГ
Address

Page 3

出境事由
АЯЛАЛЫН ЗОРИЛГО
Reason for exit

前往地点
ОЧИХ ГАЗАР
Destination

出入境口岸
ГАРАХ, ОРОХ БООМТ
Exit+ entry port

备注:
ТУСГАЙ ТЭМДЭГЛЭЛ
Observation

Page 4

本证有效期
ҮНЭМЛЭХ ХҮЧИНТЭЙ БАЙХ ХУГАЦАА
Date of expiry

自 ОНЫ From	年 САРЫН YY	月 ММ	日止 ӨДРӨӨС DD
至 ОНЫ TO	年 САРЫН YY	月 ММ	日止 ӨДӨР ХҮРГЭЛ DD

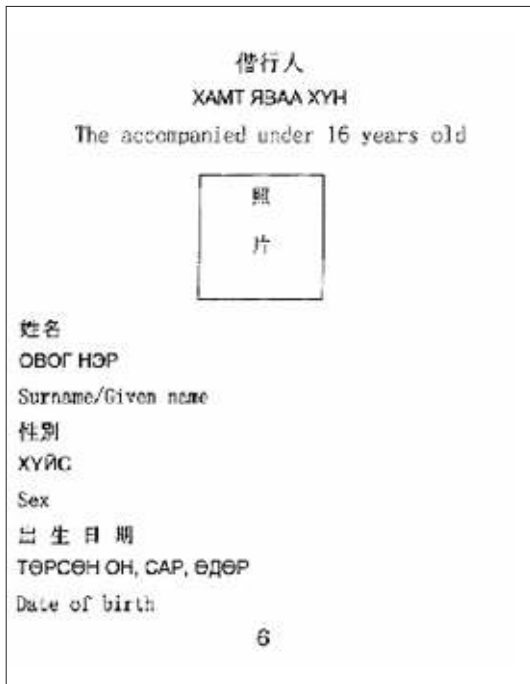
发证机关
ҮНЭМЛЭХ ОЛГОСОН БАЙГУУЛЛАГА
Issued by

盖印和签署
ТАМГА, ГАРЫН ҮСЭГ
Seal and Signature

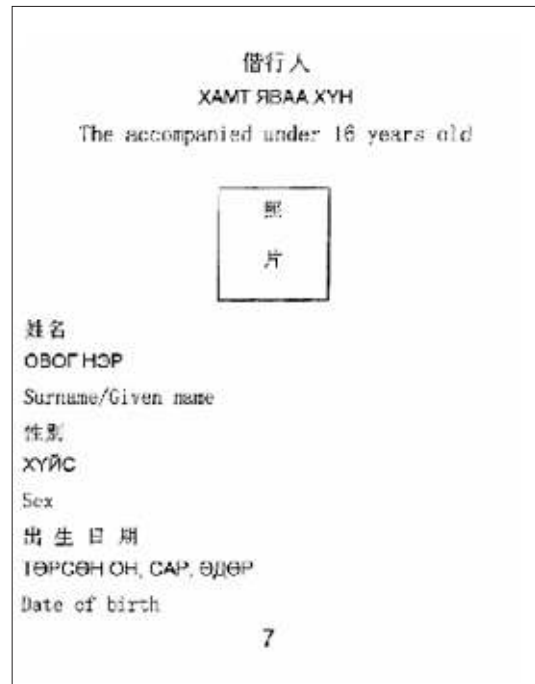
年 ОН	月 САР	日 ӨДӨР
YY	MM	DD

5

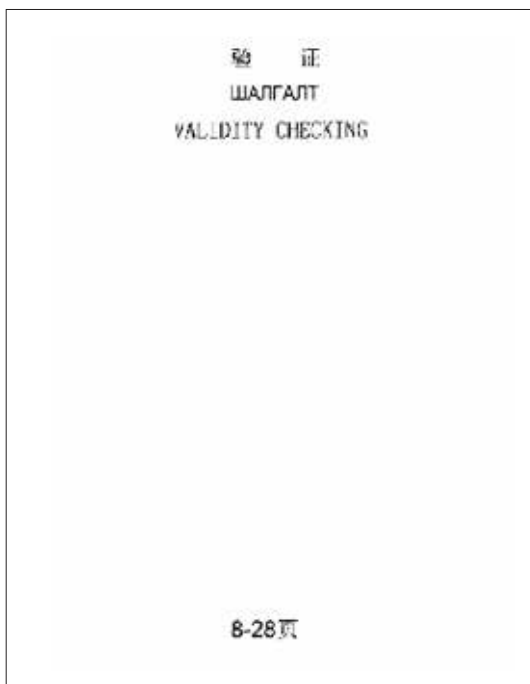
Page 5



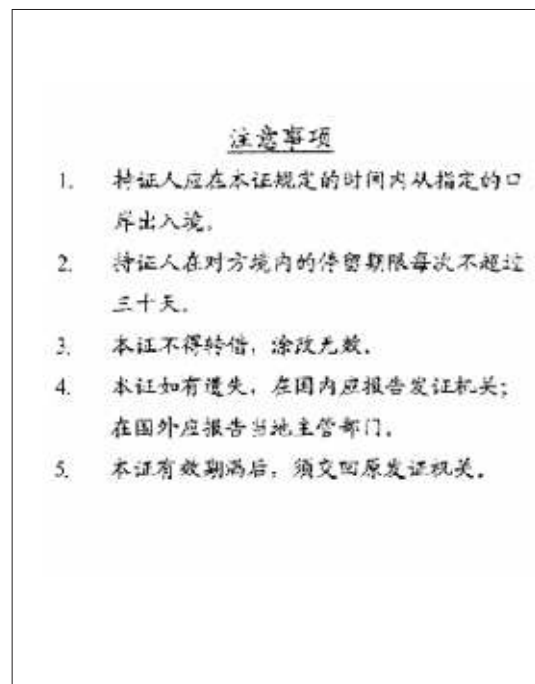
Page 6



Page 7



Page 8



ANNEX III. ONE-TIME VALID ENTRY/EXIT PERMIT FOR CHINA-MONGOLIA BORDER AREAS

A valid China-Mongolia border area entry/exit permit type



Covers



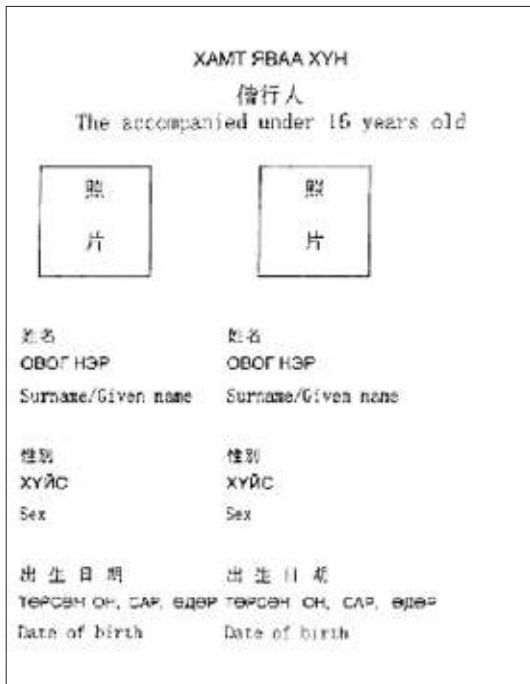
Covers2



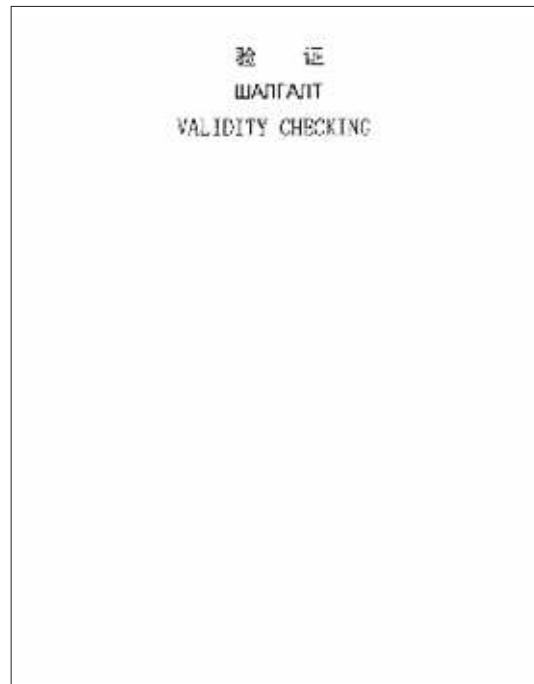
Pages1



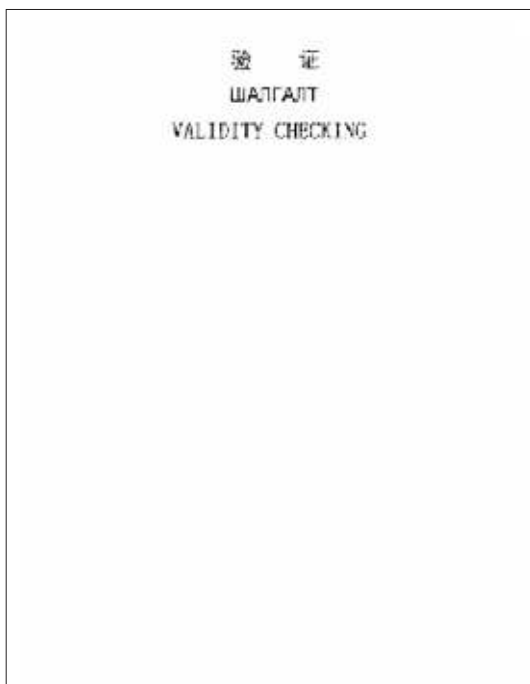
Pages2



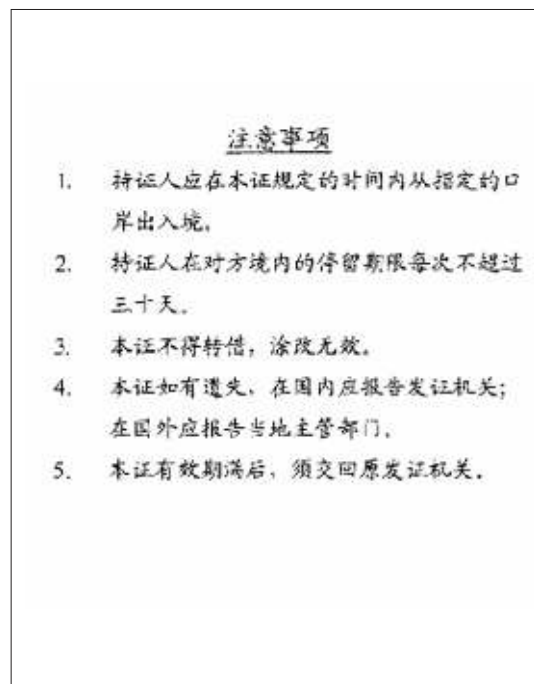
Pages3



Pages4



Covers3



China-Mongolia border area entry/exit permit pattern description

- (1) The pass specifications for 125mm × 88mm, divided into multiple validity and a valid two. The multiple validity of the pass is one year; a valid pass is valid for three months.
- (2) The pass should be affixed with the holder's photo ID and stamped, and the signature of the holder. The document should indicate the name, gender, date of birth, occupation, address, reason for exit, port of entry and exit, document number, document validity, the name and seal of the issuing authority and the date of issue.

- (3) The cover of the pass made of Chinese and Mongolian languages.
- (4) The pass columns in the official language of the parties to fill in, including name, gender, occupation, exit reason, port of entry and exit also need to fill in English. Involving digital columns are filled in Arabic numerals.
- (5) Thirty days prior to the launch of the pass, the other party shall be notified through diplomatic channels and provided with a sample. If there is a need to change the document, it must be approved by both sides through consultation.

ANNEX IV. PROOF OF LOSS OF ENTRY/EXIT PERMIT FOR CHINA-MONGOLIA BORDER AREA

S c m	存根 号码 姓名 性别 丢失证件号码 允其出境期限 年月日 至 年 月 日 出境口岸	证件挂失证明 兹证明 国公民 (姓 别) 于 年 月 日 在 国境内丢失中蒙边境地区出 入境通行证(号码)。 允其持此明于 年 月 日 前经 口岸出境返回居 住地。 发证机关 (盖章) 年 月 日
	5cm	15cm

ANNEX V. NAMES OF ADMINISTRATIVE DIVISIONS IN BORDER AREAS

China: Twenty-seven cities, banners, and counties

Inner Mongolia Autonomous Region: Xinbaerhu Right Banner, Xinbaerhu Left Banner, Alshan City, Horqin Right Wing Front Banner, East Uzhumuchin Banner, Abaga Banner, Sunit Left Banner, Erlianhot City, Sunit Right Banner, Siziwang Banner, Darhan Maomingan United Banner, Ulaat Middle Banner, Ulaat Back Banner, Alashan Left Banner, Alashan Right Banner, Ejina Banner.

Gansu Province: Su Bei Mongol Autonomous County.

Xinjiang Uygur Autonomous Region: Hami City, Iwu County, Balikun County, Mubi County, Qitai County, Qinghe County, Fuyun County, Fuhai County, Altai City, Burqin County.

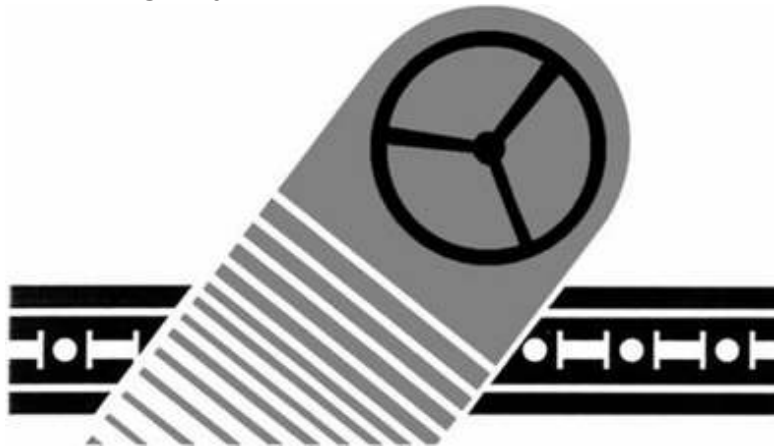
Mongolian side: thirty-nine counties

Eastern Province: Erenchab County, Choibalsan County, Bayantumen County, Harahagol County, Matad County.

Sukhbaatar Province: Erdenchagan County, Daliganga County, Naren County, Angan County, Bayindelegar County.
East Gobi Province: Urgun, Erden, Zamyn-Ude, Ulanbadrakh, Kusugul, Khatenbulagh counties.
South Gobi Province: Khanbogd County, Bayan Ovoo County, Nomgen County, Hulmen County, Bayindarai County, Noyun County, Gulbantes County.
Bayankhongor Province: Shinkinst County, Bayin Wendur County.
Gobi Altai Province: Erden, Chauket, Altai, Bugat, Tongil counties.
Kobdo Province: Altai, Uyingqi, Bulgan counties.
Bayan-Ulgii Province: Burgan County, Delong County, Altay County, Sagatsay County, Zengger County, Ulanhus County.

ANNEX VI. MEANS OF TRANSPORT SIGN STYLE

Transportation means of sign style



Obverse
Reverse side. _____
No. _____
Driver's name _____
License plate number _____
Port of entry/exit _____
Expiry date _____
Issuing authority (seal) _____

Note:

- (1) This sign must be used at the same time with the "China-Mongolia Border Region Entry and Exit Permit" held by the driver.
- (2) If this sign is lost, it should be immediately registered to the local authorities of the other party when it is in the territory of the other party.

ХОЛБОО БАРИХ

🏠 НҮБ-ын Хүнс, хөдөө аж ахуйн байгууллага
НҮБ-ын байр, Нэгдсэн Үндэстний гудамж-14, Сүхбаатар дүүрэг,
Улаанбаатар-14201, Монгол Улс

☎ +976-11-310248

✉ fa0-mn@fao.org

🌐 www.fao.org/mongolia

© НҮБ-ын ХХААБ, 2022